

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/17-09/03

Urbroj: 65-17-02

Zagreb, 17. siječnja 2017.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. - novi tekst*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora sukladno odredbi članka 153. Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 157/13, 151/14 i 33/15), dostavio Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, aktom od 16. siječnja 2017. godine.

Ujedno Vas obavještavam, da je dopisom podnositelja od 3. siječnja 2017. godine iz procedure povučeno *Izješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. godinu*.

PREDSJEDNIK

Božo Petrov

**HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE
SREDIŠNJA SLUŽBA
Zagreb, A. Mihanovića 3**

KLASA: 140-01/17-02/1
URBROJ: 341-99-01/2-17-2
Zagreb, 16. siječnja 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 17-01-2017		
Klasifikacijska oznaka.	Org. jed.	
021-12/17-09/03	65	
Uredžbeni broj.	Prih.	Vrij.
341-17-01	1	CS

HRVATSKI SABOR

**Trg sv. Marka 6 i 7
10000 Zagreb**

Predmet: Izvješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015.

Poštovani,

našim dopisom KLASA: 140-01/17-02/1, URBROJ: 341-99-01/2-17-1 od 3. siječnja 2017. izvijestili smo vas da iz postupka prihvaćanja od strane Hrvatskog sabora privremeno povlačimo Izvješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. godinu radi usuglašavanja s Ministarstvom državne imovine koje je u mišljenju od 23. studenoga 2016., KLASA: 011-01/16-01/02, URBROJ: 536-0321/02-2016-2, dalo određene primjedbe na poglavlje VII. PORTFELJ ZAVODA, te na poglavlje VIII. OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2015. (str. 77.).

U vezi s danim primjedbama kontaktirali smo Centar za restrukturiranje i prodaju koji nas je, nakon međusobnih konzultacija, izvijestio da će dati pozitivno mišljenje na Izvješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. godinu, a međusobne razlike u knjigovodstvenim evidencijama uskladit će se tijekom izrade izvješća o radu Zavoda za 2016. godinu.

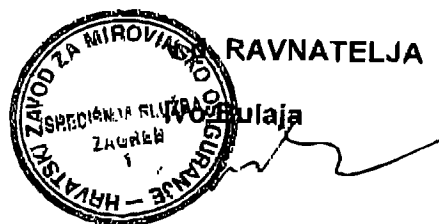
U prilogu dostavljamo novi tekst Izvješća o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. godinu u kojem je:

- u poglavlju VII. PORTFELJ ZAVODA, na stranici 59., dio teksta koji je glasio: „kao središnje tijelo za upravljanje, raspolaganje i koordinaciju upravljanja i raspolaganja državnom imovinom od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku“ zamijenjen tekstem: „ kao središnje tijelo za upravljanje, raspolaganje i koordinaciju upravljanja i raspolaganja državnom imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske“
- u poglavlju VIII. OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2015. na stranici 77. brisan dio teksta koji je glasio:

„Od 30. srpnja 2013., od kada je stupio na snagu Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, upravljanje i raspolaganje nekretninama Zavoda zahtijeva dodatnu proceduru s Državnim uredom za upravljanje i raspolaganje državnom imovinom, a dugo se čekalo i na donošenje Zakona o

procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine, br. 78/15 od 17.7.2015.), što su, uz nedostatna sredstva za usluge potrebne za ishođenje energetskih certifikata i procjene tržišne vrijednosti nekretnina, bili ograničavajući faktori za donošenje i provedbu određenih poslovnih odluka u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nekretninama Zavoda."

S poštovanjem

Obavijest:

1. Vlada Republike Hrvatske
Glavno tajništvo
Zagreb, Trg sv. Marka 2
2. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Zagreb, Ulica grada Vukovara 78

**HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE**
Središnja služba
A. Mihanovića 3 – 10000 Zagreb

IZVJEŠĆE
O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2015.

Zagreb, lipanj 2016.

korekcije – siječanj 2017.

IZVJEŠĆE O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2015.

S A D R Ž A J

	<i>stranica</i>
I. UVOD	1
II. STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	3
III. USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA	17
1. Ustrojstvo Zavoda	17
2. Ljudski potencijali	19
3. Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda	23
IV. UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA	27
V. OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA	30
1. Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku	30
<i>Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)</i>	<i>31</i>
<i>Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju</i>	<i>34</i>
<i>Rješavanje o pravima na doplatku za djecu</i>	<i>37</i>
2. Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	38
3. Imovinskopravno poslovanje	42
4. Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću	44
VI. FINACIJSKO POSLOVANJE	47
1. Finacijsko poslovanje Zavoda	47
2. Poslovanje sredstvima za financiranje doplatka za djecu	55
VII. PORTFELJ ZAVODA	59
1. Portfelj Zavoda na dan 31. prosinca 2015.	59
2. "Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo" d.o.o. i Kapitalni fond d.d.	61
VIII. OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2015.	64
IX. SAŽETAK	79
X. TABLIČNI PRILOG	85

I.

UVOD

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj uređen je i provodi se kao obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti te kao obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje. Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod). Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u protekloj godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2015. u Zavodu je bilo evidentirano 1 228 020 korisnika i 1 413 637 osiguranika, tako da je omjer između te dvije skupine iznosio 1 : 1,15 (u 2012. i 2013. omjer je bio 1 : 1,18, a u 2014. godini 1 : 1,14).

Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 38,687 mlrd. kn, a rashodi 38,683 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 36,682 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 94,83%.

Zbog nastavka gospodarske krize, i u 2014. i 2015. godini nastavljen je nepovoljan trend povećanja mirovinskih rashoda u BDP-u, iako se u 2014. mirovine nisu usklađivale jer je zabilježeno smanjenje potrošačkih cijena i prosječne plaće u Republici Hrvatskoj. U 2015. mirovine su usklađene za 0,3%, osim mirovina odnosno dijelova mirovina ostvarenih odnosno određenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, koje se financiraju iz državnog proračuna, a njihovo usklađivanje uvjetovano je povoljnim gospodarskim kretanjima te se udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao na 11,57%.

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2015., umanjena za porez i prirez, iznosila je 2.237,89 kn, udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2015. iznosio je 38,77%, a prosječna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.481,58 kn ili 42,99% prosječne netoplaće za prosinac 2015.

Prosječna starosna mirovina za prosinac 2015. iznosila je 2.469,06 kn ili 42,78% prosječne netoplaće za prosinac 2015., a prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.800,76 kn ili 48,52% prosječne netoplaće za prosinac 2015.

U međunarodnim se publikacijama kao prosječna mirovina najčešće navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i samostalnih profesija.

Prema navedenim kriterijima, prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina, na dan 31. prosinca 2015. iznosila je 4.113,74 kn ili 71,27% prosječne netoplaće za prosinac 2015.

Osim mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke ostvarivanja prava na doplatak za djecu. U 2015. doplatak za djecu koristilo je prosječno 188 236 korisnika, za prosječno 352 785 djece. Doplatak za djecu iznosio je prosječno 374,59 kn po djetetu, a za njegovo financiranje u 2015. utrošeno je ukupno 1,588 mlrd. kn.

Tijekom 2015. Zavodu je podnesen ukupno 469 961 zahtjev za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja, od toga je 451 339 zahtjeva u prvom stupnju, a 18 622 zahtjeva koji se rješavaju u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2015. na rješavanju bilo ukupno 522 145 zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih su riješena 451 263 zahtjeva ili 86,42%.

U Zavodu je nastavljen višegodišnji trend smanjenja broja zaposlenih. Na kraju 2014. u Zavodu su bila zaposlena 2 853 radnika, a na kraju 2015. zaposlen je bio 2 681 radnik, odnosno 172 ili 6,41% manje.

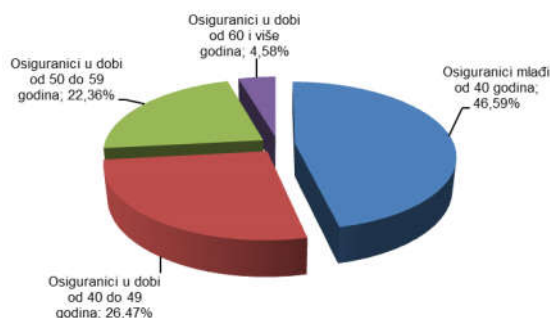
II.

STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Osiguranici na dan 31. prosinca 2015.

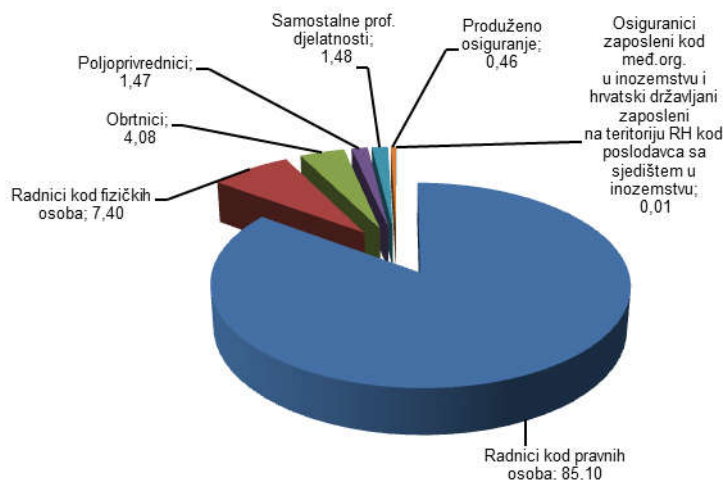
Na dan 31. prosinca 2015. u Zavodu je evidentirano 1 413 637 osiguranika. Od toga je evidentirano 658 665 (46,59%) osiguranika mlađih od 40 godina, 373 154 (26,47%) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 316 141 (22,36%) osiguranik u dobi od 50 do 59 godina i 64 677 (4,58%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

Slika 1 - Osiguranici prema dobi na dan 31.12.2015.

Prema osnovama osiguranja evidentirano je 1 202 969 (85,10%) osiguranika zaposlenih kod pravnih osoba, 104 632 (7,40%) zaposlena kod fizičkih osoba, 57 696 (4,08%) obrtnika, 20 818 (1,47%) poljoprivrednika, 20 884 (1,48%) osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, 205 (0,01%) osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatskih državljanina zaposlenih na teritoriju RH kod poslodavca u inozemstvu i 6 433 (0,46%) osiguranika prijavljena na produženo osiguranje.

Slika 2 - Osiguranici prema osnovi osiguranja na dan 31.12.2015.

Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

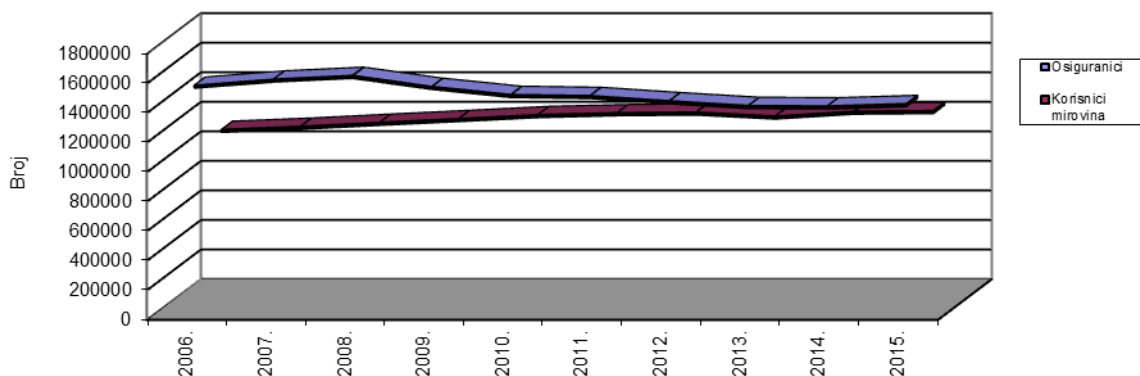
Nakon znatnog pada broja osiguranika devedesetih godina, zahvaljujući reformi mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti od 1. siječnja 1999. i gospodarskom rastu, kontinuirano se povećavao broj osiguranika u razdoblju od 2001. do 2008. godine. Međutim, zbog gospodarske krize, koja je počela u drugom polugodištu 2008., počeo se smanjivati broj osiguranika, što je, s iznimkom sezonskog povećanja tijekom ljetnih mjeseci, nastavljeno do kraja 2014. godine. Nepovoljni trend zaustavljen je u 2015. godini kada se prvi put nakon šest godina kontinuiranog smanjivanja broj osiguranika povećao na 1 413 637 u prosincu 2015.

Broj korisnika mirovina, unatoč provedenoj reformi, nastavio se povećavati i nakon 1999., prosječno za 1 - 2% godišnje, međutim ipak sporije nego u prethodnom desetljeću. U razdoblju 2006. - 2015. usporen je rast ukupnog broja korisnika mirovina, što se vidi na *Slici 3*.

Na dan 31. prosinca 2015. evidentirano je ukupno 1 413 637 osiguranika i 1 228 020 korisnika mirovine, što daje nepovoljan omjer od 1,15 : 1.

Treba napomenuti da je za prosinac 2015., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju¹ bila obustavljena isplata mirovine za 1 886 korisnika (36 korisnika s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 1 850 u inozemstvu), što je utjecalo na smanjenje ukupnog broja korisnika mirovina, kojih bi, da nije bilo obustave, bilo ukupno 1 229 906. Isto vrijedi i za ostale dijelove Izvješća u kojima su iskazani podaci o broju korisnika mirovina.

Slika 3 - Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 157/13, 151/14, 33/15 i 93/15

Tablica 1 - Broj osiguranika i korisnika mirovina u razdoblju od 2006. do 2015.

Stanje: 31. prosinca 2015.

Godine	Osiguranici	Korisnici mirovina	Odnos
0	1	2	3
2006.	1538170	1100086	1,40
2007.	1579463	1121540	1,41
2008.	1604848	1148290	1,40
2009.	1530233	1173814	1,30
2010.	1475363	1200386	1,23
2011.	1468133	1213121	1,21
2012.	1432740	1217692	1,18
2013.*	1400631	1190815	1,18
2014.*	1397400	1223738	1,14
2015.*	1413637	1228020	1,15

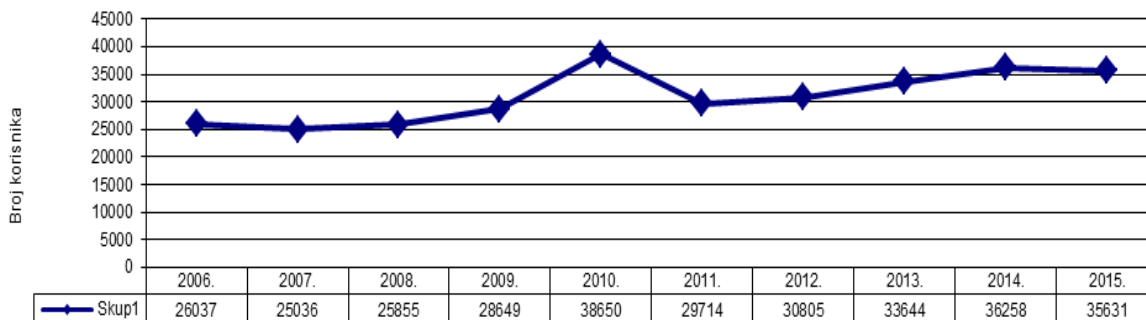
Napomena: * Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju – članak 95. (NN 157/13)- obustava isplate mirovine zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu

Kretanje broja korisnika mirovina

Nakon usporavanja rasta broja novih korisnika mirovine u razdoblju 2000. - 2004., u razdoblju 2005. - 2010. povećao se priljev novih korisnika, koji je zbog gospodarske krize i povećane nezaposlenosti bio najizraženiji tijekom 2009. te u 2010. godini kada je povećani priljev korisnika bio potaknut stupanjem na snagu novih strožih odredbi o prijevremenoj starosnoj mirovini od 1. listopada 2010. Ovaj nepovoljni trend ublažen je posljednjih pet godina. Na povećanje broja korisnika mirovine utječe i činjenica da posljednjih nekoliko godina u mirovinu odlazi najbrojnija, tzv. baby boom generacija, rođena u prvom desetljeću nakon II. svjetskog rata.

U 2015. godini ukupno je evidentirano 49 256 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (35 631 starosna i prijevremena starosna mirovina, 2 102 invalidske mirovine i 11 523 obiteljske mirovine), što je manje za 4,41% u odnosu na 2014. godinu.

Na *Slici 4* prikazan je broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine u razdoblju 2006. - 2015.

Slika 4 - Broj novih korisnika starosnih i prijevremenih starosnih mirovina

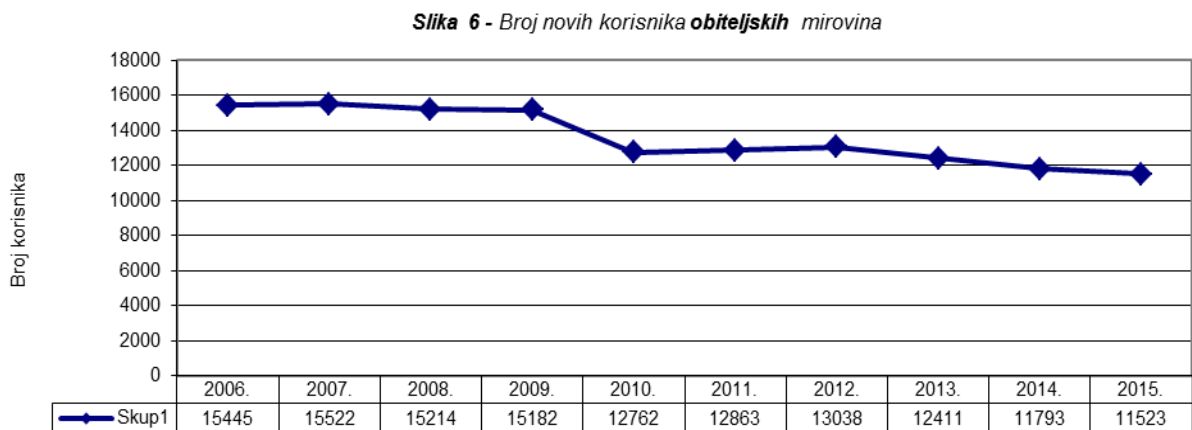
Broj novih korisnika *invalidske mirovine* (*Slika 5*) smanjio se u odnosu na broj novih korisnika invalidske mirovine prije mirovinske reforme, s iznimkom u 1999. godini kada su dotadašnjim invalidima rada prevedena prava na invalidsku mirovinu. Zbog povećanja dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i starije životne dobi osiguranika kod kojih češće nastaje

smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, nakon 2000. godine ponovno se ubrzano povećava broj novih korisnika invalidske mirovine.

Na povećani priljev invalidskih mirovina utjecali su i socijalni razlozi i nezaposlenost, kao i činjenica da se invalidska mirovina povoljnije određuje od prijevremene starosne mirovine. Ovaj nepovoljni trend zaustavljen je 2009. godine, osobito tijekom posljednje četiri godine kada se primjenom strožih kriterija za ocjenu radne sposobnosti priljev korisnika invalidske mirovine višestruko smanjio u odnosu na prethodno razdoblje.

Kao posljedica povećanja ukupnog broja i prosječne životne dobi korisnika mirovina, do 2006. godine postupno se povećavao broj novih korisnika *obiteljske mirovine*. Međutim, posljednjih šest godina broj novih korisnika obiteljske mirovine (*Slika 6*) smanjio se jer je određenom broju korisnika povoljnija starosna, odnosno prijevremena starosna mirovina od obiteljske mirovine.

Korisnici mirovina prema godinama mirovinskog staža i trajanju korištenja mirovine

Prosječni mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine, a korisnika obiteljske mirovine 27 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovine ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 30 godina, a u posljednjih deset godina prosjek se povećao za jednu godinu (*Tablica 2*).

Udio ukupnog broja korisnika mirovina s navršenim mirovinskim stažem od 40 i više godina u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u postupno se povećava, a 31. prosinca 2015. iznosio je 14,24% (u 2014. iznosio je 13,57%).

Tablica 2 – Broj korisnika prema vrstama mirovina i mirovinskom stažu - ZOMO

Stanje: 31. prosinca 2015.

Godine	VRSTE MIROVINA														
	Starosna			Prijevremena starosna			Invalidska			Obiteljska			UKUPNO		
	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006.	517523	100,4	32	55013	113,3	34	236847	100,9	23	233733	101,3	27	1043116	101,3	29
2007.	517317	100,0	32	61169	111,2	34	239972	101,3	23	235364	100,7	27	1053822	101,0	29
2008.	517626	100,1	32	69743	114,0	34	246566	102,7	23	237021	100,7	27	1070956	101,6	29
2009.	514501	99,4	32	83397	119,6	35	252345	102,3	24	237793	100,3	27	1088036	101,6	29
2010.	513895	99,9	32	105910	127,0	35	254555	100,9	23	237993	100,1	27	1112353	102,2	29
2011.	510704	99,4	32	119741	113,1	35	254437	100,0	23	239217	100,5	27	1124099	101,1	29
2012.	508132	99,5	32	132792	110,9	35	248537	97,7	23	238839	99,8	28	1128300	100,4	29
2013.	494377	97,3	32	146706	110,5	36	231498	93,1	23	226774	94,95	28	1099355	97,4	30
2014.	510159	103,2	32	160374	109,3	36	229191	99,0	23	231600	102,1	28	1131324	102,9	30
2015.	600186	117,6	32	170715	106,4	36	134665	58,8	22	229600	99,1	27	1135166	100,3	30

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

U prijevremenu starosnu mirovinu **nisu uključeni** korisnici prema čl. 36. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Za obiteljske mirovine staž se odnosi na staž umrlog korisnika od kojeg je određeno pravo na mirovinu.

U obradi mirovina za prosinac 2015., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, obustavljena je isplata mirovina za 1 886 korisnika.

Iako se postupno povećava prosječna dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, zbog postupnog povećanja prosječnog trajanja života i u 2015. godini nastavljen je višegodišnji trend povećanja prosječnog trajanja korištenja mirovine: prosječno korištenje starosne mirovine iznosi 20 godina i 5 mjeseci, invalidske mirovine 18 godina i 8 mjeseci, a obiteljske mirovine 17 godina i 10 mjeseci (*Tablica 3*).

Tablica 3 - Prosječno korištenje mirovine (broj godina i mjeseci) – ZOMO

Stanje: 31. prosinca 2015.

Godine	Vrste mirovina						
	Starosna			Invalidska			Obiteljska
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7
2006.	16 11	15 10	19 02	19 03	17 06	24 05	16 05
2007.	17 02	16 00	19 10	19 04	17 06	24 04	16 05
2008.	17 06	16 04	20 00	19 00	17 05	23 10	16 06
2009.	17 11	16 08	20 07	19 02	17 04	24 04	16 08
2010.	18 01	16 10	20 09	19 04	17 07	24 03	16 10
2011.	18 07	17 04	21 02	19 01	17 00	24 06	17 00
2012.	19 00	17 07	21 10	19 05	17 08	24 05	17 03
2013.	19 07	18 01	22 02	20 04	18 05	25 03	17 03
2014.	19 04	17 09	21 11	20 08	18 06	26 00	17 07
2015.	20 05	18 06	23 03	18 08	17 03	23 07	17 10

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Dobna struktura korisnika mirovina

Kao posljedica reforme mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti iz 1999. godine i postupnog povećanja prosječnog životnog vijeka, postupno se povećava prosječna starost umirovljenika.

U 2015. godini prosječna dob korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosila je 70 godina i 2 mjeseca (žene 70 godina i 6 mjeseci, muškarci 69 godina i 8 mjeseci).

Prosječna starost korisnika starosne mirovine iznosila je 71 godinu i 7 mjeseci, korisnika invalidske mirovine 59 godina i 1 mjesec, a korisnika obiteljske mirovine 71 godinu i 9 mjeseci.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (251 571 odnosno 22,16%), a udio korisnika mirovina u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje.

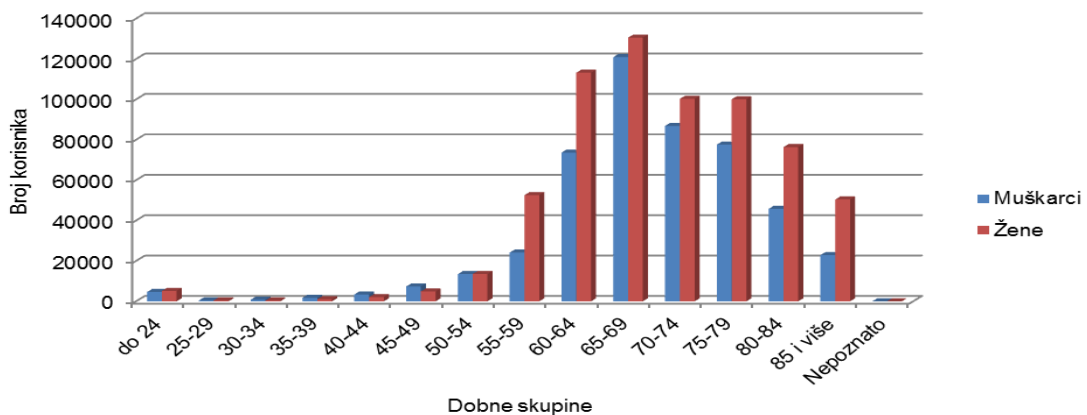
Tablica 4 – Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)

Stanje: 31. prosinca 2015.

Redni broj	Dobne skupine	UKUPNO		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	9763	0,86	4617	0,41	5146	0,45
2.	25-29	914	0,08	453	0,04	461	0,04
3.	30-34	1232	0,11	813	0,07	419	0,04
4.	35-39	2836	0,25	1773	0,16	1063	0,09
5.	40-44	5509	0,49	3378	0,30	2131	0,19
6.	45-49	12220	1,08	7327	0,65	4893	0,43
7.	50-54	27031	2,38	13494	1,19	13537	1,19
8.	55-59	76755	6,76	24130	2,13	52625	4,64
9.	60-64	186848	16,46	73638	6,49	113210	9,97
10.	65-69	251571	22,16	120982	10,66	130589	11,50
11.	70-74	187179	16,49	86882	7,65	100297	8,84
12.	75-79	177708	15,65	77631	6,84	100077	8,82
13.	80-84	122188	10,76	45821	4,04	76367	6,73
14.	85 i više	73379	6,46	22929	2,02	50450	4,44
15.	Nepoznato	33	0,00	27	0,00	6	0,00
UKUPNO		1135166	100,00	483895	100,00	651271	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane. U obradi mirovina za prosinac 2015., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, obustavljena je isplata mirovina za 1 886 korisnika.

Slika 7 – Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)

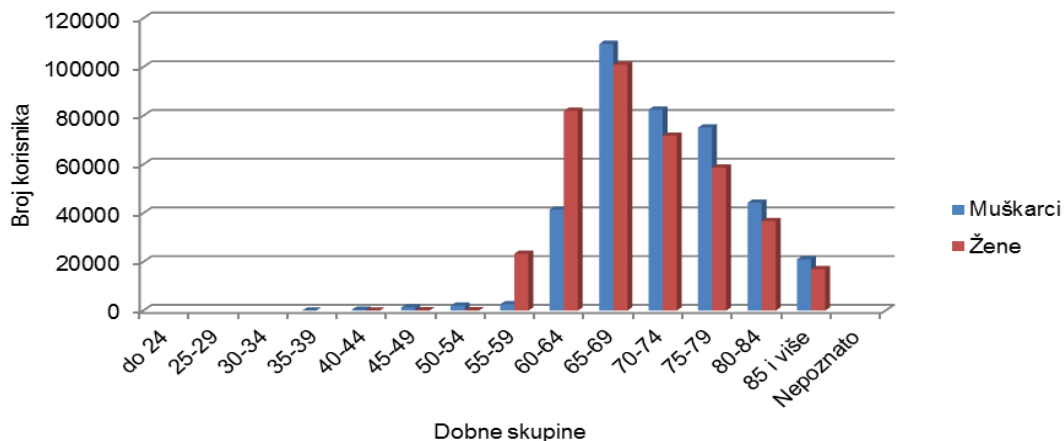

Tablica 5 – Korisnici starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2015.

Redni broj	Dobne skupine	UKUPNO		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24						
2.	25-29						
3.	30-34						
4.	35-39	4	0,00	4	0,00		0,00
5.	40-44	352	0,03	330	0,03	22	0,00
6.	45-49	1367	0,12	1306	0,12	61	0,01
7.	50-54	2167	0,19	2018	0,18	149	0,01
8.	55-59	25946	2,29	2590	0,23	23356	2,06
9.	60-64	123461	10,88	41467	3,65	81994	7,22
10.	65-69	210405	18,54	109465	9,64	100940	8,89
11.	70-74	154282	13,59	82468	7,26	71814	6,33
12.	75-79	133868	11,79	75166	6,62	58702	5,17
13.	80-84	81004	7,14	44273	3,90	36731	3,24
14.	85 i više	38045	3,35	21063	1,86	16982	1,50
15.	Nepoznato	0	0,00		0,00		0,00
UKUPNO		770901	100,00	380150	100,00	390751	100,00

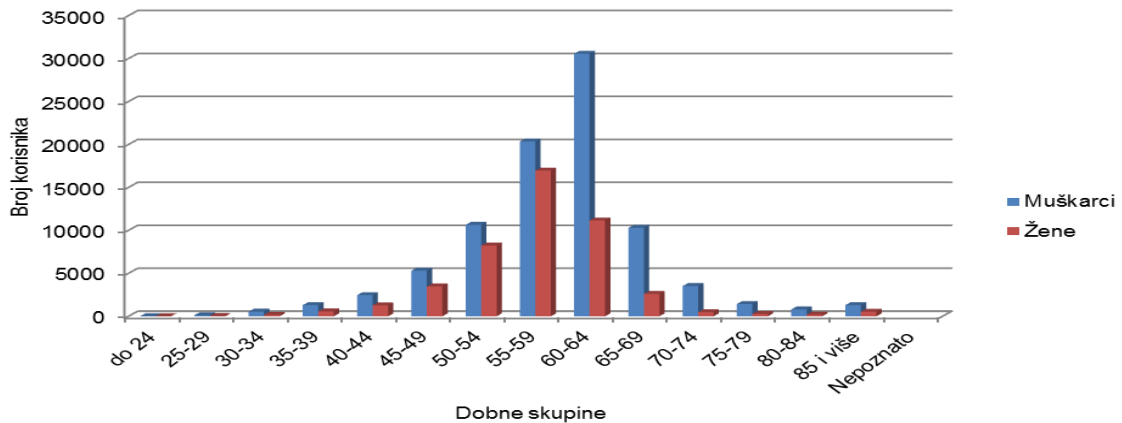
Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane. U obradi mirovina za prosinac 2015., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, obustavljena je isplata mirovina za 1 886 korisnika.

Slika 8 - Struktura korisnika starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu**Tablica 6 – Korisnici invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu**

Stanje: 31. prosinca 2015.

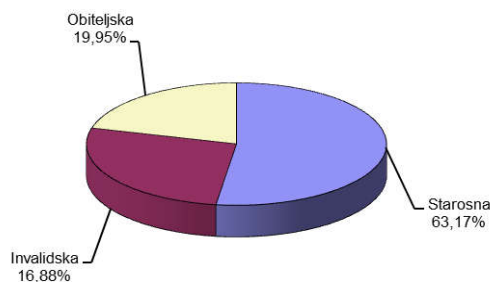
Redni broj	Dobne skupine	UKUPNO		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	10	0,00	7	0,00	3	0,00
2.	25-29	164	0,01	124	0,01	40	0,00
3.	30-34	721	0,06	543	0,05	178	0,02
4.	35-39	1872	0,16	1305	0,11	567	0,05
5.	40-44	3746	0,33	2462	0,22	1284	0,11
6.	45-49	8788	0,77	5314	0,47	3474	0,31
7.	50-54	18884	1,66	10651	0,94	8233	0,73
8.	55-59	37317	3,29	20361	1,79	16956	1,49
9.	60-64	41719	3,68	30563	2,69	11156	0,98
10.	65-69	12901	1,14	10293	0,91	2608	0,23
11.	70-74	3998	0,35	3522	0,31	476	0,04
12.	75-79	1701	0,15	1436	0,13	265	0,02
13.	80-84	1001	0,09	799	0,07	202	0,02
14.	85 i više	1843	0,16	1307	0,12	536	0,05
15.	Nepoznato	0	0,00		0,00		0,00
UKUPNO		134665	100,00	88687	100,00	45978	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane. U obradi mirovina za prosinac 2015., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, obustavljena je isplata mirovina za 1 886 korisnika.

Slika 9 – Struktura korisnika invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Korisnici mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2015.

Od ukupno 1 228 020 korisnika mirovina, u koje su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirana su 775 692 (63,17%) korisnika starosne mirovine i u taj broj uključeno je i 86 940 korisnika kojima je s navršenom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvario je 207 271 korisnik (16,88%), a obiteljsku mirovinu 245 057 korisnika (19,95%), što se vidi na *Slici 10*. Iako je i nadalje velik udio invalidskih mirovina, zahvaljujući smanjenom priljevu novih korisnika te prevođenjem starosne na invalidsku mirovinu smanjen je broj korisnika invalidske mirovine i njihov udio u ukupnom broju korisnika mirovine.

Slika 10 – Korisnici prema vrstama mirovina

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

Prema propisima koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998., u sustavu mirovinskog osiguranja ostvarivala su se, uz mirovinu, i druga prava: zaštitni dodatak uz mirovinu, novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja te doplatak za tuđu pomoć i njegu. Od 1. siječnja 1999. u sustavu mirovinskog osiguranja od navedenih prava ostvaruje se samo pravo na novčanu naknadu zbog tjelesnog

oštećenja uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, a ostala navedena prava ukinuta su ili se ostvaruju u drugim sustavima. Stoga se broj ovih korisnika postupno smanjuje.

Na dan 31. prosinca 2015. evidentirano je 52 869 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnom svotom od 475,40 kn, 71 170 korisnika novčane naknade za tjelesno oštećenje te korisnika doplatka za pomoć i njegu evidentirano je 7 919, s prosječnom svotom od 787,65 kn (*Tablica 7*).

Tablica 7 - Korisnici ostalih primanja iz mirovinskog osiguranja (stanje: 31. prosinca 2015.)

Redni broj	Vrste prava	Broj korisnika	Prosječna svota naknade
0	1	2	3
1.	Korisnici kojima se uz mirovinu isplaćuje zaštitni dodatak (prema propisima ZOMIO do 31. 12. 1998.) Starosna Invalidska Obiteljska UKUPNO	 30051 4343 18475 52869	 483,46 480,24 461,16 475,40
2.	Tjelesno oštećenje (prema propisima ZOMIO do 31. 12. 1998.) Pravo uz mirovinu Samostalno pravo UKUPNO	 57700 8781 66481	 125,59 116,77 124,42
3.	Naknada za tjelesno oštećenje (prema ZOMO) Pravo uz mirovinu Samostalno pravo UKUPNO	 2782 1761 4543	 231,35 182,35 212,35
4.	Naknada za tjelesno oštećenje (ZOMIO+ZOMO)	146	354,25
5.	Doplatka za tuđu njegu i pomoć (prema propisima ZOMIO do 31.12.1998.) a) Pravo uz mirovinu b) Samostalno pravo - slijepi c) Samostalno pravo - ostali UKUPNO (b+c) UKUPNO (a+b+c)	 7276 236 416 652 7919	 782,19 1.053,56 732,23 848,54 787,65

Za pokriće dijela obveza mirovinskog osiguranja, koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina pod uvjetima povoljnijim od uvjeta propisanih općim propisima, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu. Na taj način financiraju se mirovine ili dijelovi mirovina za ukupno 179 927 korisnika: hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sudionika NOR-a, pripadnika Hrvatske domovinske vojske 1941-1945., bivših političkih zatvorenika, pripadnika bivše JNA, zastupnika u Hrvatskom saboru i članova Vlade, pripadnika HV-a, djelatnika MUP-a i drugih skupina (*Tablica 8*).

Tablica 8 - Korisnici mirovina koji su mirovinu ostvarili pod povoljnijim uvjetima, odnosno posebnim propisima (stanje 31. prosinca 2015.)

Red. br.	Kategorije korisnika mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u prosječnoj netoplaći za prosinac 2015.
0	1	2	3	4
1.	Radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u organima unutarnjih poslova i pravosuđa, kao i na poslovima razminiranja:			
	a) radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u organima unutarnjih poslova i pravosuđa, kojima je pravo na mirovinu priznato prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja DVO, PS i OSO	10170	3.828,65	66,33
	b) radnici na poslovima policijskih službenika, ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno-obavještajnom sustavu RH koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima DVO, PS i OSO	6645	3.742,48	64,84
	c) radnici na poslovima razminiranja	228	4.878,46	84,52
2.	Djelatne vojne osobe - DVO	13727	3.475,19	60,21
3.	Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine	8131	2.272,24	39,37
4.	Bivši politički zatvorenici	3763	3.581,02	62,04
5.	Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOPHBDR	72273	5.088,11	88,15
6.	Mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema ZOPHBDR-u iz 2005. (čl. 14., 21., 30. i 31., stavak 2.)	30296	2.181,47	37,79
7.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA	7621	3.025,37	52,41
8.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA - čl. 185. ZOMO	93	2.988,97	51,78
9.	Sudionici Narodnooslobodilačkog rata - NOR	17973	2.654,05	45,98
10.	Zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda i glavni državni revizor	617	8.025,62	139,04
11.	Članovi Izvršnog vijeća Sabora, Saveznog izvršnog vijeća i administrativno umirovljeni javni službenici	151	2.908,49	50,39
12.	Bivši službenici u saveznim tijelima bivše SFRJ - članak 38. ZOMO	45	3.631,82	62,92
13.	Redoviti članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - HAZU	148	7.783,69	134,85
14.	Radnici u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d.d. Labin	255	3.573,31	61,91
15.	Radnici profesionalno izloženi azbestu	824	2.876,50	49,84
16.	Osiguranci - članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi - članak 129.a, stavak 2. Pomorskog zakonika	113	1.938,87	33,59
17.	Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	6854	2.800,51	48,52
UKUPNO		179927	-	-

Udio mirovina u plaći

U međunarodnim publikacijama kao prosječna mirovina najčešće se navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i pripadnika samostalnih profesija. Prema navedenim kriterijima, starosna mirovina (ZOMO) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2015. iznosila je 3.388,67 kn, odnosno 58,71% prosječne netoplaće za prosinac 2015. (5.772 kn), a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 4.113,74 kn ili 71,27% prosječne netoplaće.

Tablica 9 - Pregled broja korisnika i prosječnih mirovina na dan 31. prosinca 2015.
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

Vrste mirovina	Broj korisnika mirovina	Prosječna mirovina umanjena za porez i prizrez	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prizrez u prosječnoj netoplaći za prosinac 2015.
0	1	2	3
Starosna	503084	2.469,06	42,78
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl.35.	9836	3.398,17	58,87
Starosna mirovina prevedena iz invalidske	87177	2.153,32	37,31
Ukupno starosna	600097	2.438,42	42,25
Prijevremena starosna mirovina - ZOMO	170715	2.327,65	40,33
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca	89	2.588,89	44,85
Sveukupno starosna	770901	2.413,91	41,82
Invalidska	134665	1.841,92	31,91
Obiteljska	229600	1.879,13	32,56
UKUPNO	1135166	2.237,89	38,77

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane. U obradi mirovina za prosinac 2015., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, obustavljena je isplata mirovina za 1 886 korisnika.

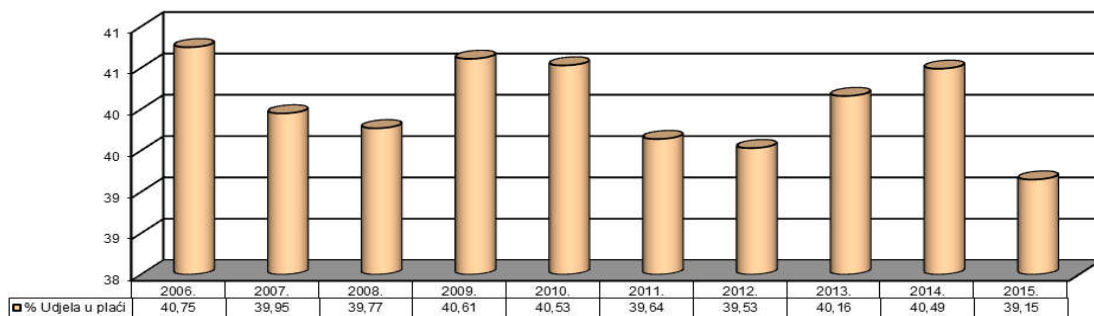
Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2015., umanjena za porez i prizrez, iznosila je 2.237,89 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2015. (5.772 kn) iznosio je 38,77%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.481,58 kn ili 42,99% prosječne netoplaće za prosinac 2015.

Prosječna starosna mirovina (ZOMO) iznosila je 2.469,06 kn ili 42,78% prosječne netoplaće za prosinac 2015., a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju iznosila je 2.800,76 kn ili 48,52% prosječne netoplaće za prosinac 2015.

Najniži udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći zabilježen je 2000. godine (37,62%). U 2001. godini udio se povećao nakon primjene Zakona o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, kada su mirovine ostvarene do 31. prosinca 1998. povećane od 0,5% do 20%. Nakon smanjenja u 2002. i 2003. godini, udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći povećao se 2004. godine nakon uračunavanja u mirovinu dodatka od 100 kn i 6%. U studenom 2007. počeo se isplaćivati dodatak u iznosu od 4% na mirovine ostvarene u 1999. godini do 27% na mirovine ostvarene od 1. siječnja 2010. prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, što je poboljšalo životni standard tzv. novih korisnika mirovina i ublažilo razlike među mirovinama ostvarenim u različitim razdobljima.

Tijekom 2010. i 2011. godine obustavljeno je usklađivanje mirovina, a od 1. siječnja 2012. mirovine se ponovno redovito usklađuju u skladu s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju. Međutim, zbog neznatnog, odnosno negativnog rasta plaća i potrošačkih cijena mirovine se nisu usklađivale tijekom 2014. i u prvoj polovici 2015. godine, a od 1. srpnja 2015. usklađene su za 0,30%.

Slika 11 – Kretanje udjela prosječne mirovine u prosječnoj plaći

Napomena: Podaci se odnose na korisnike mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, a temelje se na godišnjim prosjecima plaća i mirovina

Na prosječnu svotu mirovine nepovoljno utječe činjenica da se posljednjih godina, brže od povećanja ukupnog broja korisnika, povećava broj *korisnika koji mirovinu ostvaruju primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju*. Na dan 31. prosinca 2015. evidentirana su 159 532 korisnika s mirovinom ostvarenom primjenom međunarodnih ugovora i njihov udio u sveukupnom broju korisnika mirovina iznosio je 12,99%, a npr. 2006. evidentirana su 91 592 takva korisnika ili 8,32% od ukupnog broja korisnika. Prosječna mirovina navedenih korisnika iznosi 747,32 kn, a uz tu mirovinu ostvaruju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja.

Prema podacima iz *Tablice 10*, mirovinu u svoti do 1.500 kn imala su 318 572 ili 28,06% korisnika, što je posljedica kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica tih korisnika.

Među korisnicima mirovina do 1.500 kn sljedeće su skupine korisnika:

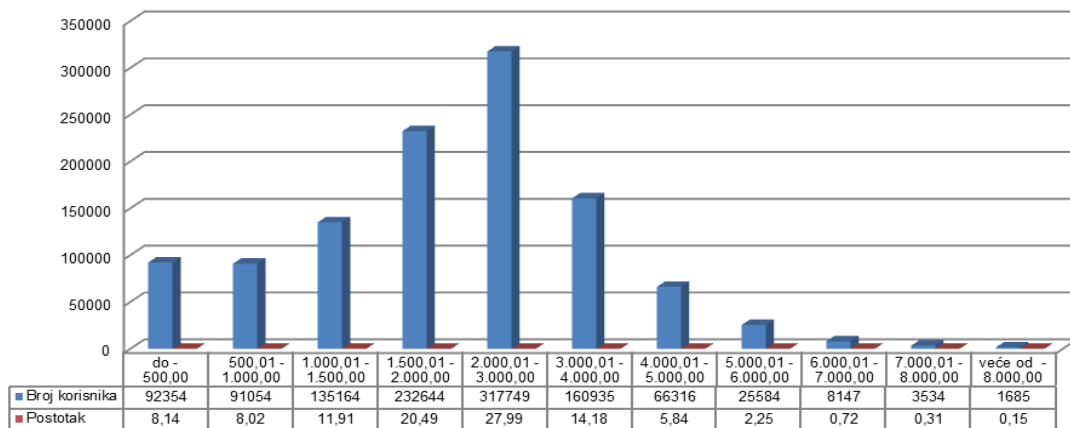
- korisnici mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, koji ostvaruju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja
- korisnici najniže mirovine s mirovinskim stažem kraćim od 25 godina, koji zahvaljujući najnižoj mirovini ipak ostvaruju veću mirovinu od mirovine koju bi ostvarili na temelju ostvarenih plaća, odnosno osnovica osiguranja
- poljoprivrednici koji su mirovinu ostvarili s prosječno 21 godinom mirovinskog staža, na temelju niskih osnovica, u visini najniže osnovice za plaćanje doprinosa (35% prosječne plaće u RH)
- zaposleni korisnici invalidske mirovine koji uz mirovinu primaju i plaću
- ostali korisnici koji su zbog kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica ostvarili nisku mirovinu.

Što se tiče spolne strukture, među korisnicima mirovina ostvarenih prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u iznosu do 1.500 kn, veći je udio žena (61,07%) nego u ukupnom broju korisnika mirovina (54,32%), što je posljedica toga što žene ostvaruju u prosjeku manju plaću, kraći mirovinski staž te time i manju mirovinu od muškaraca.

Tablica 10 - Korisnici mirovina i visine mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2015. - ZOMO

Svote mirovina	M I R O V I N E							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	92354	234,29	66582	231,13	8473	261,07	17299	233,32
500,01 - 1.000,00	91054	771,27	55221	752,00	8674	795,21	27159	802,80
1.000,01 - 1.500,00	135164	1.275,35	74181	1.278,99	24491	1.290,34	36492	1.257,89
1.500,01 - 2.000,00	232644	1.797,47	127308	1.799,77	46097	1.779,12	59239	1.806,79
2.000,01 - 3.000,00	317749	2.450,85	218428	2.473,16	36587	2.381,69	62734	2.413,48
3.000,01 - 4.000,00	160935	3.446,82	134056	3.454,82	8016	3.376,05	18863	3.420,04
4.000,01 - 5.000,00	66316	4.418,74	58871	4.418,83	1654	4.402,90	5791	4.422,35
5.000,01 - 6.000,00	25584	5.386,12	23341	5.393,04	512	5.357,51	1731	5.301,26
6.000,01 - 7.000,00	8147	6.457,82	7803	6.459,93	112	6.409,78	232	6.410,10
7.000,01 - 8.000,00	3534	7.417,28	3453	7.417,46	42	7.335,93	39	7.489,31
veće od - 8.000,00	1685	8.804,23	1657	8.799,25	7	9.435,47	21	8.986,95
UKUPNO	1135166	2.237,89	770901	2.413,91	134665	1.841,92	229600	1.879,13

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 12 – Korisnici mirovina prema svotama mirovina

Udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu

Posljednjih godina postupno se povećava udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu, koji je u 2015. godini iznosio 11,57% (Slika 13).

Udio mirovinskih rashoda (s uključenim rashodima poslovanja) u BDP-u bio je najveći u 2001. godini (11,82%), a sljedećih se godina postupno smanjivao te je u 2007. godini smanjen na 9,47%. U 2008. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 9,64%, na što je utjecala isplata dodatka na mirovine ostvarene od 1. siječnja 1999., prema Zakonu o mirovinskom osiguranju te povećanje broja korisnika prijevremene starosne mirovine i korisnika najniže mirovine nakon izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju od 1. siječnja 2008.

Udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 10,60% u 2009. te na 10,81% u 2010. godini, što je posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovine, isplate dodatka na mirovine i smanjenja BDP-

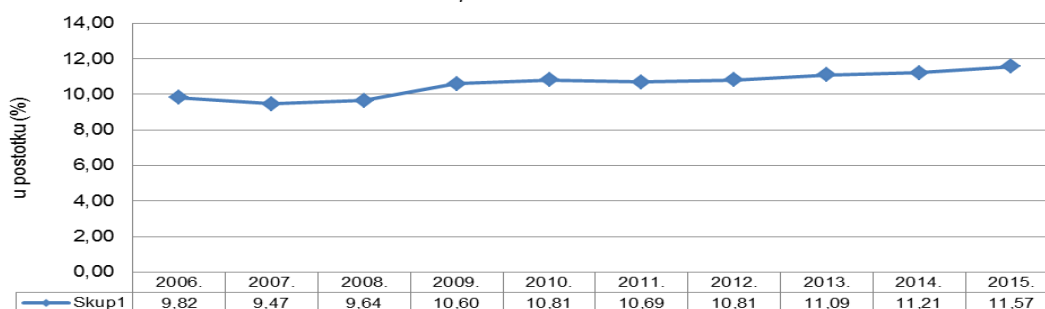
a u tom razdoblju. Udio mirovinskih rashoda u BDP-u u 2011. godini blago se smanjio na 10,69%, što je posljedica neusklađivanja mirovina tijekom 2010. i 2011. godine.

Od 1. siječnja 2012. mirovine su se opet počele redovito usklađivati (za 2,06% u 2012. i za 2,26% u 2013. godini), te se, unatoč usporavanju rasta broja korisnika mirovine, udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao na 10,81% u 2012. te na 11,09% u 2013. godini. Zbog nastavka gospodarske krize, i u 2014. i 2015. godini nastavljen je nepovoljni trend povećanja mirovinskih rashoda u BDP-u, iako se u 2014. mirovine nisu usklađivale zbog smanjenja potrošačkih cijena i prosječne plaće u RH. U 2015. godini mirovine su se uskladile za 0,30%, osim mirovina odnosno dijelova mirovina ostvarenih, odnosno određenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima koje se financiraju iz državnog proračuna, usklađivanje kojih je uvjetovano povoljnim gospodarskim kretanjima. Stoga, iako mirovinski rashodi nisu znatnije rasli posljednjih godina, udio rashoda u BDP-u povećavao se i zbog stagnacije BDP-a u tom razdoblju.

Demografsko starenje stanovništva dugoročno će nepovoljno utjecati na omjer broja osiguranika i korisnika mirovina i na financijsko stanje u sustavu obveznog mirovinskog osiguranju na temelju generacijske solidarnosti. Unatoč tome, sljedećih godina očekuje se usporavanje rasta mirovinskih rashoda s obzirom na to da se do 2030. godine postupno izjednačavaju uvjeti za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce te se do 2038. godine uvjet života postupno povećava na 67 godina za starosnu mirovinu, odnosno na 62 godine za prijevremenu starosnu mirovinu. Osim toga, uvjeti ostvarivanja i način određivanja mirovina potiču duži ostanak u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu. Rast rashoda usporava se i zbog kontinuiranog smanjivanja broja korisnika prava koja se više ne ostvaruju prema Zakonu o mirovinskom osiguranju – tjelesno oštećenje uzrokovano bolešću ili ozljedom, dodatak za pomoć i njegu, naknade iz invalidskog osiguranja te minimalna mirovina i zaštitni dodatak uz mirovinu ili se ostvaruju kao druga, u prosjeku novčano manja prava.

Rast ukupnih mirovinskih rashoda ublažen je postupnim smanjivanjem udjela rashoda za administraciju mirovinskog sustava u ukupnim rashodima za mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti, s 1,7% u 2008. na 0,97% u 2015. godini.

Slika 13 - Udio ukupnih mirovinskih rashoda u BDP-u

Napomena: Izvor podataka - Državni zavod za statistiku i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)

Podaci o BDP-u za 2014. su privremeni i dobiveni su na temelju preliminarnog godišnjeg obračuna, a za 2015. su također privremeni, ali su dobiveni na temelju preliminarnog tromjesečnog obračuna (priopćenje DZS br. 12.1.1/4 od 4. ožujka 2016.)

III.

USTROJSTVO ZAVODA, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

1. USTROJSTVO ZAVODA

Ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja i vođenja Zavoda te obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i ostalih poslova uređeno je Zakonom¹, Statutom Zavoda² te drugim aktima Zavoda. Zavod je javna ustanova koja ima javne ovlasti u rješavanju o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, u poslovima ostvarivanja prava osiguranih osoba, u provedbi uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te u provedbi i osiguravanju zakonitosti ostvarivanja prava osiguranih osoba. Zavod pruža stručnu pomoć pri ostvarivanju prava, provodi politiku razvitka i unaprjeđenja sustava mirovinskog osiguranja te obavlja druge poslove u vezi s provedbom i ostvarivanjem prava. U obavljanju svoje djelatnosti surađuje i razmjenjuje podatke s povezanim institucijama (Središnji registar osiguranika, Ministarstvo financija - Porezna uprava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje itd.) i jedan je od glavnih nositelja obrade statističkih podataka iz područja mirovinskog osiguranja.

Zavodom, prema Zakonu, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda, i u okviru svoje mjerodavnosti organizira rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda. Predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i program rada, donosi odluke vezane uz poslovanje Zavoda, osim onih o kojima odlučuje Upravno vijeće. Donosi sve opće akte, osim onih za koje je prema Statutu Zavoda nadležno Upravno vijeće, te obavlja druge poslove propisane Zakonom i Statutom. Ravnatelj ima zamjenika te šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, kadrovske i opće poslove, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz njihova djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svoga djelokruga predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenika i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske.

U područnoj službi/uredu obavljanje poslova vodi i organizira predstojnik područne službe/ureda u okviru prava i dužnosti utvrđenih Statutom, a imenuje ga ravnatelj Zavoda.

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15 i 93/15

² Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, br. 28/14 i 24/15

Savjetodavno tijelo Zavoda je Stručno vijeće, sastavljeno od ravnatelja, zamjenika i pomoćnika ravnatelja, a može biti i u proširenom sastavu s predstojnicima područnih službi/ureda Zavoda. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima vezanim uz rad Zavoda, daje Upravnom vijeću i ravnatelju stručna mišljenja i prijedloge rješenja iz područja organizacije rada i obavljanja djelatnosti Zavoda te utvrđuje prijedloge općih akata.

Radi obavljanja stručno-administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova, Zavod je ustrojen tako da osigurava nesmetano, racionalno i uspješno obavljanje svoje djelatnosti, na način dostupan svim osiguranim osobama, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i korisnicima doplatka za djecu. Osnovni zadatak Zavoda je da na zakonit način i u zakonom utvrđenim rokovima rješava o pravima osiguranika, tj. donosi rješenja o pravu te osigurava pretpostavke za redovitu isplatu mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, smještenu u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom smještene u gradovima – sjedištima županija i ispostave (92), smještene u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

U *Središnjoj službi* obavljaju se poslovi koordinacije i nadzora primjene zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda te uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, provedbe politike razvoja i unaprjeđenja mirovinskog osiguranja, sudjelovanja u međudržavnim pregovorima i pregovorima s inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja i pružanja međunarodne pravne pomoći, izrade prijedloga općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata Zavoda, poslovi rješavanja u drugom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja i pravu na doplatku za djecu te o pravima primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovina, obiteljskih davanja (doplatka za djecu) i određivanja mjerodavnog zakonodavstva te međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi revizije rješenja o svojstvu osiguranika i mirovinskom stažu, osiguravanja informatičke podrške poslovnom sustavu, poslovi informiranja javnosti, izdavanja stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda i sl.

U *područnim službama i područnim uredima*, prema nadležnostima utvrđenima Statutom Zavoda, obavljaju se poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, o pravu na doplatku za djecu, o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovinskog osiguranja, poslovi provedbe matične evidencije o osiguranicima i korisnicima prava, poslovi vezani uz isplatu mirovina te drugi poslovi. Uz navedene poslove, u područnim službama Zavoda, koje su organizirane kao regionalni centri (Osijek, Rijeka, Split, Varaždin, Zagreb), obavljali su se i poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na doplatku za djecu primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi kontrole i instruktaže nad radom područnih ureda i drugi poslovi utvrđeni Zakonom i općim aktima.

U *ispostavama*, organiziranim u sklopu područnih službi i područnih ureda, obavljaju se poslovi prijama stranaka i rješavanja zahtjeva vezanih uz osiguranje (prijava, odjava, promjena) te poslovi pružanja pravne pomoći osiguranicima u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava.

2. LJUDSKI POTENCIJALI

Ljudski potencijali jedan su od ključnih resursa Zavoda i izravno najviše utječu na razvoj Zavoda kao moderne javne ustanove, u skladu s utvrđenom vizijom Zavoda. Na kraju 2015. u Zavodu je bio zaposlen 2681 radnik, odnosno 172 manje nego na kraju 2014.

U 2015. godini donesena je Strategija upravljanja ljudskim potencijalima u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje za razdoblje od 2015. do 2020., koja je odredila smjernice i prioritetne ciljeve u području upravljanja i razvoja ljudskih potencijala. S obzirom na to da je Zavod javna ustanova, navedena Strategija Zavoda oslanja se na Strategiju razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine i Zavod će akcijski plan za njezinu provedbu usklađivati s akcijskim planom provedbe Strategije donesene za javnu upravu jer je i Zavod javna ustanova.

Na radnopravni status radnika Zavoda primjenjuje se Zakon o radu³, Zakon o plaćama u javnim službama⁴, Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama⁵, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama⁶, Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i opći akti Zavoda.

Radi usklađivanja akata Zavoda s odredbama Zakona o radu, koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2014., izmijenjen je i Pravilnik o radu.

Budući da su prema članku 11. stavku 3. Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja⁷ vještaci, drugi stručnjaci i zaposlenici na poslovima vještačenja i u vezi s vještačenjem u Zavodu (98 radnika) na dan 1. siječnja 2015. postali zaposlenici Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, početkom 2015. izmijenjen je Statut Zavoda u vezi s tim te akti o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji Zavoda, a obavljani su i ostali poslovi u vezi s prijenosom ugovora i prelaska radnika Zavoda u Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Donesen je Plan školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015., provedeno je stručno usavršavanje radnika Zavoda pohađanjem seminara, konferencija, radionica i savjetovanja koja su pohađala 92 radnika, provedeno je informatičko osposobljavanje te usavršavanje iz područja javne nabave. Pet radnika Zavoda polagalo je ispite potrebne za obavljanje poslova određenog radnog mjesta (za arhivara, rukovatelja centralnog grijanja, zaštitu na radu), a državni stručni ispit polagalo je 11 radnika Zavoda i 115 polaznika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

³ Zakon o radu - Narodne novine, broj 93/14

⁴ Zakon o plaćama u javnim službama - Narodne novine, br. 27/01 i 39/09

⁵ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama - Narodne novine, br. 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14-ispisak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14 i 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15 i 122/15

⁶ Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 127/12, 141/12, 150/13 i 153/13

⁷ Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja - Narodne novine, br. 85/14 i 95/15

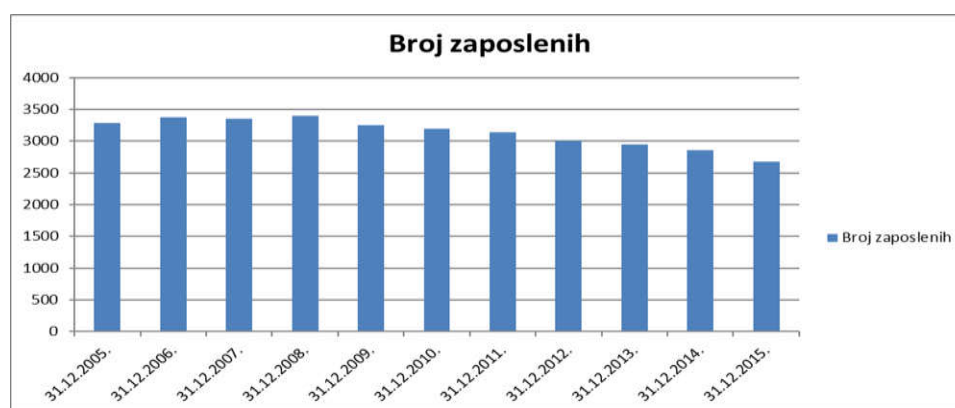
Na temelju odredbe članka 59. Zakona o radu i članka 6. Zakona o poticanju zapošljavanja⁸, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u 2015. godini primio na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa ukupno 302 polaznika, od toga 170 polaznika prve i druge razine visokog obrazovanja (viša i visoka stručna sprema stečena prema prijašnjim propisima) i 132 polaznika sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem u četverogodišnjem trajanju, za zanimanja za koja je u skladu s odredbom članka 59. Zakona o radu, kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja, utvrđeno polaganje državnog stručnog ispita propisano zakonom ili drugim propisom.

Od ukupno 302 polaznika, 273 polaznika osposobljavaju se u područnim službama i uredima, a 29 polaznika u Središnjoj službi. Radi osiguranja točnih podataka vezanih uz osobe na stručnom osposobljavanju, u aplikaciji Oracle HRMS obavljena je nadogradnja koja se odnosi na prijenos podataka u aplikaciju IN2–plaće te modifikacija na formama za unos podataka na način da su uvedene logičke kontrole i obvezna polja.

U 2015., u odnosu na 2014., broj zaposlenih smanjen je za 6,41%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 234 radnika. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom preuzeo je s danom 1. siječnja 2015. ukupno 98 radnika, na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja. Za ostalih 136 radnika prestao je ugovor o radu zbog odlaska u mirovinu (62,2%), zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu (25,2%) i ostalih načina prestanka ugovora o radu (12,6%). Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2015., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2015. prema javnim natječajima iz 2015., na temelju suglasnosti Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, zaposleno je 56 radnika, i to: na poslovima VSS 39 i na poslovima VŠS 17 radnika. Osim navedenih 56 radnika, u 2015. zaposlena su i tri radnika javnim natječajima provedenim u 2014. i tri radnika primjenom instituta premještaja službenika iz državne službe.

Tablica 1 - Pregled kretanja broja zaposlenih od 31. prosinca 2005. do 31. prosinca 2015.

Stanje na dan	31.12. 2005.	31.12. 2006.	31.12. 2007.	31.12. 2008.	31.12. 2009.	31.12. 2010.	31.12. 2011.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2014.	31.12. 2015.
Broj zaposl.	3287	3375	3355	3403	3247	3193	3139	3009	2947	2853	2681

⁸Zakona o poticanju zapošljavanja - Narodne novine, br. 57/12 i 120/12

Stanje zaposlenosti u stručnoj službi Zavoda

Na dan 31. prosinca 2015. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama/uredima i Središnjoj službi bilo je zaposleno **2678** radnika na neodređeno vrijeme i **tri** radnika na određeno vrijeme – ukupno **2681** radnik.

Tablica 2 - Pregled broja zaposlenih u stručnoj službi Zavoda

Stanje 31. prosinca 2015.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Broj zaposlenih na neodređeno vrijeme	Broj zaposlenih na određeno vrijeme	Broj zaposlenih pripravnika	Broj zaposlenih vježbenika (neodređeno)	Broj zaposlenih vježbenika (određeno)	Ukupan broj zaposlenih
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	Bjelovaru	61	0	0	0	0	61
2.	Čakovcu	14	0	0	0	0	14
3.	Dubrovniku	71	0	0	0	0	71
4.	Gospiću	46	0	0	0	0	46
5.	Karlovcu	64	0	0	0	0	64
6.	Koprivnici	55	0	0	0	0	55
7.	Osijeku	195	0	0	0	0	195
8.	Požegi	38	0	0	0	0	38
9.	Puli-Pola	96	0	0	0	0	96
10.	Rijeci	150	0	0	0	0	150
11.	Sisku	92	0	0	0	0	92
12.	Slavonskom Brodu	65	0	0	0	0	65
13.	Splitu	205	0	0	0	0	205
14.	Šibeniku	55	0	0	0	0	55
15.	Varaždinu	101	0	0	0	0	101
16.	Virovitici	48	0	0	0	0	48
17.	Vukovaru	75	0	0	0	0	75
18.	Zadru	72	0	0	0	0	72
19.	Zagrebu	618	0	0	2	0	620
20.	Središnja služba	555	3	0	0	0	558
SVEUKUPNO	Broj	2676	3	0	2	0	2681
	%	99,81%	0,11%	0%	0,07%	0%	100,00%

U Zavodu su na dan 31. prosinca 2015. bila zaposlena tri radnika na određeno vrijeme, što je 0,11% u odnosu prema ukupnom broju zaposlenih. Ugovori o radu na određeno vrijeme sklopljeni su s radnicima koji su imenovani pomoćnicima ravnatelja (državni dužnosnici).

Kvalifikacijska struktura radnika stručne službe Zavoda

Tablica 3 – Pregled broja zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi

Stanje 31. prosinca 2015.

Redni broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Ukupan broj zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi								UKUPNO
		VIII i VII-2 (VSS) doktorat, specijalizacija, magistar	VII-1 (VSS)	VI-1 (VŠS)	V (VKV)	IV (SSS)	III (KV)	II (PKV) daktilograf	I (NKV)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bjelovaru	0	15	10	0	33	2	0	1	61
2.	Čakovcu	0	3	6	0	5	0	0	0	14
3.	Dubrovniku	0	24	9	0	38	0	0	0	71
4.	Gospiću	0	11	18	0	17	0	0	0	46
5.	Karlovcu	0	21	9	0	31	1	0	2	64
6.	Koprivnici	0	12	4	0	37	0	1	1	55
7.	Osijeku	2	61	23	1	99	5	0	4	195
8.	Požegi	0	15	8	0	15	0	0	0	38
9.	Puli-Pola	0	36	14	1	43	1	0	1	96
10.	Rijeci	0	55	18	0	73	0	4	0	150
11.	Sisku	0	22	18	1	48	1	0	2	92
12.	Sl. Brodu	0	25	10	0	28	0	0	2	65
13.	Splitu	1	67	19	0	116	0	0	2	205
14.	Šibeniku	0	19	9	0	24	0	1	2	55
15.	Varaždinu	0	33	16	0	44	1	6	1	101
16.	Virovitici	0	14	8	0	25	0	0	1	48
17.	Vukovaru	0	27	4	0	43	0	0	1	75
18.	Zadru	0	30	12	0	28	2	0	0	72
19.	Zagrebu	2	171	95	0	314	9	16	13	620
UKUPNO		5	661	310	3	1061	22	28	33	3123
SVEUKUPNO	Broj	17	949	355	3	1244	37	34	42	3681
	%	0,63	35,40	13,24	0,11	46,40	1,38	1,27	1,57	100

U Zavodu je u 2015. godini 36,03% radnika imalo visoku stručnu spremu (uključujući doktorate, specijalizacije i magisterije), 13,24 % višu stručnu spremu, 47,89% srednju stručnu spremu, a 2,84% radnika imalo je niže stupnjeve stručne spreme.

Struktura radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi

Podaci o strukturi radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi potvrđuju da stručna služba Zavoda ima stariju dobnu strukturu zaposlenih. Prema podacima o životnoj dobi radnika sa stanjem na dan 31. prosinca 2015., od 2681 radnika do 25 godina života bilo je zaposleno 6 radnika ili 0,22%, između 25 i 30 godina života 105 radnika ili 3,91%, između 30 i 35 godina života 217 radnika ili 8,09%, između 35 i 40 godina života 344 radnika ili 12,83%, između 40 i 45 godina života 378 radnika ili 14,09%, između 45 i 50 godina života 423 radnika ili 15,77%, između 50 i 55 godina života 470 radnika ili 17,53%, između 55 i 60 godina života 499 radnika ili 18,61%, a iznad 60 i više godina života 239 radnika ili 8,91%. Budući da je od ukupnog broja radnika znatno više zaposlenih iznad 51 godine života od onih do 30 godina života, to potvrđuje činjenicu pomaka starosne strukture stručne službe prema starijoj životnoj dobi.

Tablica 4 – Pregled broja radnika Zavoda prema životnoj dobi

Stanje 31. prosinca 2015.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	D o b n e s k u p i n e									UKUPNO
		do 25 god.	25-30 god.	30-35 god.	35-40 god.	40-45 god.	45-50 god.	50-55 god.	55-60 god.	60 i više god.	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Bjelovaru	0	1	3	1	9	8	12	17	10	61
2.	Čakovcu	1	2	0	3	4	0	3	1	0	14
3.	Dubrovniku	0	3	10	10	12	16	11	9	0	71
4.	Gospiću	0	2	3	7	7	6	15	5	1	46
5.	Karlovcu	0	2	8	8	6	9	14	9	8	64
6.	Koprivnici	0	1	3	4	14	11	8	11	3	55
7.	Osijeku	0	3	7	10	27	37	37	59	15	195
8.	Požegi	0	2	4	9	5	4	6	7	1	38
9.	Puli-Pola	0	1	4	10	19	24	15	17	6	96
10.	Rijeci	0	5	15	12	18	27	25	30	18	150
11.	Sisku	0	5	6	10	16	17	12	17	9	92
12.	Sl. Brodu	0	4	3	5	11	11	15	8	8	65
13.	Splitu	2	7	9	12	31	46	38	35	25	205
14.	Šibeniku	0	1	3	1	11	10	11	16	2	55
15.	Varaždinu	0	4	5	17	12	17	18	16	12	101
16.	Virovitici	1	3	13	10	5	3	4	7	2	48
17.	Vukovaru	0	3	11	12	14	9	12	11	3	75
18.	Zadru	1	1	8	6	8	9	10	14	15	72
19.	Zagrebu	0	27	53	109	92	98	103	94	44	620
20.	Središnja služba	1	28	49	88	57	61	101	116	57	558
UKUPNO		6	105	217	344	378	423	470	499	239	2681
%		0,22%	3,91%	8,09%	12,83%	14,09%	15,77%	17,53%	18,61%	8,91%	100%

Tablica 5 – Pregled broja radnika Zavoda prema spolu

Stanje 31. prosinca 2015.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Muškarci	Žene	UKUPNO
0	1	2	3	4
1.	Bjelovaru	13	48	61
2.	Čakovcu	1	13	14
3.	Dubrovniku	14	57	71
4.	Gospiću	6	40	46
5.	Karlovcu	13	51	64
6.	Koprivnici	7	48	55
7.	Osijeku	41	154	195
8.	Požegi	3	35	38
9.	Puli-Pola	14	82	96
10.	Rijeci	23	127	150
11.	Sisku	26	66	92
12.	Slavonskom Brodu	15	50	65
13.	Splitu	59	146	205
14.	Šibeniku	7	48	55
15.	Varaždinu	24	77	101
16.	Virovitici	16	32	48
17.	Vukovaru	26	49	75
18.	Zadru	16	56	72
19.	Zagrebu	132	488	620
20.	Središnja služba	174	384	558
SVEUKUPNO		630	2051	2681
%		23,49%	76,50%	100,00%

Iz podataka se vidi da je u Zavodu postotak zaposlenih žena (76,50%) veći u odnosu na muškarce (23,49%).

3. INFORMACIJSKA I KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

Podrška poslovnom sustavu

Tijekom 2015. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno na tri područja:

1. Izrada i održavanje postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda).

Najvažniji poslovi podrške informacijskim sustavima u 2015. godini su:

- preuzimanje podataka s Obrasca JOPPD za potrebe ostvarivanja prava vezanih uz doplatak za djecu i implementacija postupka razmjene podataka s MF/PU
- Projekt provedbe Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13) - prevođenje invalidskih mirovina na starosne mirovine
- reorganizacija baza podataka doplatka za djecu (BPDD/TUZ i BPDD/INZ) radi povezivanja s bazom podatka aktivnih osiguranika (BPA)
- reorganizacija poslovanja u uvjetima vještačenja u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- prevođenje prijevremenih starosnih mirovina zbog dugogodišnjeg osiguranja ostvarenih prema članku 35. ZOMO-a do 31. prosinca 2014. na starosne mirovine za dugogodišnje osiguranike
- isplata jednokratnog novčanog primanja u 2015. korisnicima mirovinskih primanja
- izvođenje podataka o stažu osiguranja i plaći za 2013. na temelju podataka iz RS-m i JOPPD Obrasca te baze podataka osiguranika

- projekt za isplatu mirovinskih primanja, doplatka za djecu, ovrha i preračuna u inozemstvo preko Erste & Steiermarkische Banke d.d.
 - uvođenje sustava za popis osnovnih sredstava pomoću bar-koda.
2. Razmjena podataka s drugim institucijama
 - izrađena web-usluga za razmjenu podataka o statusu umirovljenika
 - uključivanje novih banaka u elektroničku razmjenu podataka.
 3. Razmjena podataka s drugim državama
 - razmjena podataka o činjenici smrti sa SR Njemačkom, Crnom Gorom, Bosnom i Hercegovinom radi automatizacije obrade obustave isplate mirovina.

Sistemska podrška

Prioritetni cilj u području sistemske podrške je osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti informacijsko-komunikacijske mreže Zavoda: središnjeg računala, poslužitelja, osobnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (Oracle, DB2, IMS), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka (backup), antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte, aplikativno-kolaboracijske platforme/intraneta. Osim održavanja neprekinutog rada, odrađene su i aktivnosti na unaprjeđenju sustava te prilagodbe pojedinih instalacija novim verzijama softvera i hardvera. Također, cilj je bio i prilagoditi informatičke resurse zahtjevima i potrebama korisnika i njihovih projekata.

Tijekom 2015. godine obavljeni su poslovi na sljedećim područjima:

1. Središnje računalo – z/OS operativni sustav
 - instaliran zadnji RSU na sve sysplexe
 - zamjena starih Ficon preklopnika novim DS-6510B
 - priprema, instalacija i test IP printera na z/OS sustav
 - održavanje i nadogradnje IBM WebSphere Application Server 8.5.5 na OSP i OST2 okolinama kao podrška postojećim i novo-implementiranim Java aplikacijama.
2. Središnje računalo – baze podataka
 - instalacija i konfiguracija DB2 Administration Tool v11.1
 - instalacija i konfiguracija DB2 Query Monitor v3.2
 - instalacija ptf-ova na sve DB2 podsustave (sistemski, testni, produkcijski)
 - dodavanje novih transakcija, programa, baza podataka i radnih stanica (monitori i printeri) u testni i produkcijski IMS
 - izmjene procedura za backup zbog poslovnih procesa i intervencija u slučaju pogrešaka (change accumulation, unload, image copy, arhiviranje)
 - nadzor rada baza podataka i pripadajućih alata
 - reorganizacija i recovery baza podataka na zahtjev korisnika
 - reorganizacija baze aktivnih osiguranika s VSAM u OSAM
 - priprema migracije IMS v12 baze podataka na v13.
3. Distribuirana okolina
 - kreiranje novog imagea za kloniranje osobnih računala s Windows 10 OS-om, intenzivno testiranje samog os-a i rada s korisničkim aplikacijama
 - nadogradnja virtualne infrastrukture s novim blade serverima i kućištima
 - implementacija HP Virtual Connect tehnologije na novim blade kućištima koja omogućava jednostavniju konfiguraciju SAN i LAN mreže unutar servera
 - kreiranje dva nova produkcijska clustera s kompletnom infrastrukturom konfiguriranom na tehnološki trenutačno najnapredniji način (converged networks)
 - kreiranje virtualnih servera prema poslovnim zahtjevima
 - implementacija dodatnog diskovnog kapaciteta

- prebacivanje fizičkih servera na virtualne uz dizanje aplikacija na novije verzije
- održavanje te migracija na virtualni poslužitelj Lotus Domino Server sustava za podršku SWING aplikaciji Ureda za unutarnju reviziju i razrada rješenja za zamjenu Lotus Domino Server platforme
- održavanje i funkcionalne nadogradnje Microsoft SharePoint Servera i Microsoft SQL Servera okolina za podršku aplikativno-kolaboracijske platforme (intranet, Repozitorij uputa i akata...)
- održavanje i funkcionalne nadogradnje za podršku Windows 10 operacijskog sustava centralne antivirusne i antimalware zaštite korištenjem Microsoft System Center Endpoint Protection.

4. Komunikacije

- uniformiranje mrežnih topologija (ugradnja nove opreme, usmjeritelji i preklopnici) i adresnih shema (konfiguriranje opreme) na svim lokacijama Zavoda u Hrvatskoj
- izrada generatora konfiguracija za mrežnu opremu, izrada osnovnog predloška za svaki pojedini tip opreme (lakša konfiguracija mrežne opreme s manje pogrešaka)
- instalacija UPS-ova na većem broj lokacija
- reorganizacija systemske dvorane, promjena rasporeda serverske opreme, diskovnih sustava i mrežne opreme radi boljeg hlađenja i izbjegavanja toplih zona
- preseljenje PU Pula-Pola na novu lokaciju i dizanje mreže za PS
- reorganizacija DMZ-a (redundantni preklopnici), nadogradnja na novu verziju DMZ clustera, uspostavljanje backup clustera za testiranje i poboljšanje produkcije
- rekonfiguracija servera za e-prijave (backup)
- provedba prelaska na novog pružatelja usluga nternet i WAN mreže (ugradnja nove opreme, rekonfiguracija, testiranje)
- podrška pri uvođenju novih diskovnih sustava Centera
- prilagodba DUDE alata za nadzor komunikacijske opreme
- uvođenje alata za backup konfiguracija mrežne opreme (RANCID)
- TMG rekonfiguracija (radi poboljšanja svojstava sustava i sigurnosti)
- nadzor i filtriranje neprikladnog prometa (kontinuiran i vremenski zahtjevan)
- projekt SQUID zamjene TMG-a (AAA) radi naprednijeg nadzora prometa i boljih svojstava mreže
- testiranje raznovrsnih alata radi poboljšanja sigurnosti i jednostavnosti nadzora
- početak rekonfiguracije i optimizacija QOS za cijelu mrežu
- instalacija novije verzije te prilagodba alata za nadzor (Reporter Analyzer).

5. Integracija i razmjena podataka

- uspostavljene su nove razmjene podataka sa sljedećim institucijama: Sber banka, Samoborska banka, Varaždinska banka, Splitsko-dalmatinska banka, Croatia banka, Primorska banka, Istarska kreditna banka, Imex banka, BKS banka, Banka kovanica, Karlovačka banka, Splitska banka, Veneto banka, Hypo Alpe Adria banka, Kreditna banka Zagreb.

6. Potpora korisnicima aplikacija

- podrška, poboljšanje i održavanje projekata i aplikativnih podsustava: e-radna knjižica, projekt OIB, ESUD, ERP, e-prijave, SPIN, bar-kod.

Informacijsko-komunikacijska oprema

Tehničkim održavanjem informacijsko-komunikacijske opreme, elektroenergetskog sustava, sustava klimatizacije i sustava protupožarne zaštite u informatičkoj mreži Zavoda te pružanjem potpore korisnicima omogućena je maksimalna raspoloživost informatičkih usluga i rad središnjeg računala u tri smjene te rad korisnika u dvije smjene.

Na temelju registriranih prijava u servisnom centru, tijekom 2015. godine realizirano je 20 885 zahtjeva korisnika informatičke opreme Zavoda u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i premještanjem korisničke informatičke opreme, detekcijom i otklanjanjem kvarova, pomoći pri uporabi

aplikacija i informatičke opreme, otvaranjem korisničkih računa i dodjelom ovlasti za informatičke usluge.

Pružanjem tehničke potpore vanjskim korisnicima on-line usluge „e-prijave“ omogućena je provedba zakonske obveze podnošenja prijava elektroničkim putem za sve poslodavce, odnosno druge obveznike s više od tri zaposlenika.

Započela je migracija postojećeg operativnog sustava (MS Windows 7) na operativni sustav MS Windows 10 i zamjena paketa alata MS Office 2010 na MS Office 2013 na 720 novonabavljenih računala u informatičkoj mreži Zavoda, što podrazumijeva i prilagodbu računala za svakog pojedinog korisnika (prema ovlaštenjima za pojedine aplikacije, korištenje e-mail sustava) i kopiranje svih korisničkih podataka na novoinstalirano računalo.

Kontinuiranim nadzorom, upravljanjem resursima središnjeg računala u tri smjene (od ponedjeljka u 6:00 do subote do 6:00 sati) i potporom korisnicima omogućeno je obavljanje on-line obrada podataka na središnjem računalu preko 880 različitih transakcija, s ukupnim učinkom od 71 499 553 transakcije, uz korištenje više od 2 950 osobnih i prijenosnih računala, više od 2 300 laserskih pisača, integriranih u informatičku mrežu koja povezuje 125 lokacija Zavoda. Skupne (batch) obrade podataka na središnjem računalu izvođene su svakodnevno, u skladu s mjesečnim planovima grupnih obrada, a prema 562 knjige obrada, koje su predane u produkciju. Na temelju posebnih zahtjeva, tijekom 2015. godine izvedena je 2 891 izvanredna obrada podataka, a skupne obrade podataka rezultirale su izlaznim podacima za razmjenu podataka u elektroničkom obliku te podacima za ispis i distribuciju korisnicima Zavoda.

U 2015. godini s drugim subjektima (pošta, banke, FINA, REGOS, javni sektor, nositelji mirovinskog osiguranja iz drugih država i domovi umirovljenika) razmijenjeno je više od 23 000 datoteka.

Informatička izobrazba

Tehnološki razvoj i svjetska iskustva zahtijevaju sustavan pristup obrazovanju i profesionalnom usavršavanju radnika Zavoda. Sudjelovanjem na seminarima, konferencijama i tečajevima, tematika kojih je vezana uz informacijske tehnologije, nastojalo se, organiziranom izobrazbom, radnike svih razina osposobiti za primjenu suvremenih informatičkih tehnologija radi povećanja učinkovitosti pri obavljanju operativnih aktivnosti podržanih informacijsko-komunikacijskim tehnologijama.

IV.

UPRAVLJANJE ZAVODOM RAD UPRAVNOG VIJEĆA ZAVODA

Sastav i način imenovanja Upravnog vijeća Zavoda¹ uređen je člankom 146. Zakona o mirovinskom osiguranju (nadalje u tekstu: Zakon). Upravno vijeće ima 9 članova, koji su imenovani rješenjima² Vlade Republike Hrvatske od 23. kolovoza 2012., 12. rujna 2013., 19. rujna 2013., 14. studenoga 2013. i 19. ožujka 2014., kojoj i odgovaraju za svoj rad. Mandat članova Upravnog vijeća propisan je Zakonom (traje četiri godine), a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti uređeni su Statutom te drugim općim aktima Zavoda, prema kojima Upravno vijeće:

- donosi Statut, druge opće akte za provedbu zakona te opće akte o unutarnjem nadzoru, imovinskopravnim tražbinama i o postupku s predstavkama i pritužbama
- donosi godišnji financijski plan i program rada Zavoda, godišnje izvješće o radu i poslovanju, usvaja polugodišnje i godišnje financijsko izvješće Zavoda te nadzire izvršenje programa rada i financijskog plana Zavoda
- odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenim Statutom, odnosno imovine pravne osobe čiji je Zavod osnivač, u skladu s aktom o osnivanju te pravne osobe
- odlučuje o osnivanju druge pravne osobe te o korištenju novčanih sredstava (dobiti) ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Zavod, za namjene utvrđene Zakonom
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Upravno vijeće donosi opće akte:

- o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine
- o osnovici za utvrđivanje naknade za tjelesno oštećenje, o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na naknadu putnih troškova, troškova prehrane i smještaja u drugom mjestu u vezi s ostvarivanjem, odnosno korištenjem prava iz mirovinskog osiguranja
- o načinu i postupku evidentiranja podataka o poslovima i osiguranicima iz članka 38. Zakona
- o metodološkim načelima i kodeksu šifara za vođenje matične evidencije, nakon pribavljenog mišljenja Državnog zavoda za statistiku
- o postupku i načinu kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima radi ostvarivanja prava te o drugim pitanjima utvrđenim Zakonom, drugim propisima i općim aktima Zavoda.

Obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća također je uređeno Statutom Zavoda, a način rada i odlučivanja te obavješćivanje javnosti o radu Upravnoga vijeća pobliže su uređeni Poslovníkom o radu.³ Rad Upravnog vijeća odvija se na sjednicama, odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova, a u njegovom radu, bez prava odlučivanja, sudjeluje ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja.

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, br. 157/12, 151/14, 33/15 i 93/15

² Rješenje Vlade Republike Hrvatske – Narodne novine, br. 99/12, 116/13, 119/13, 140/13 i 40/14

³ Poslovník o radu Upravnoga vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 15. veljače 2000., 6. srpnja 2000. i 10. studenoga 2005.

Važniji poslovi iz nadležnosti Upravnoga vijeća

U 2015. Upravno vijeće održalo je 11 sjednica (od toga šest elektroničkim putem), a razmotreno je ukupno 45 točaka dnevnog reda.

Tablica 1 - Pregled rada Upravnoga vijeća Zavoda u 2015.

Red. broj	Red. broj sjednice	Datum sjednice	Broj prisutnih na sjednici	Broj točaka dnevnog reda
0	1	2	3	4
1.	32.	17. veljače 2015.	7	7
2.	33.	31. ožujka 2015.	8	6
3.	34.	24. travnja 2015.	9	1
4.	35.	21. svibnja 2015.	6	8
5.	36.	29. lipnja 2015.	6	5
6.	37.	10. srpnja 2015.	5	1
7.	38.	27. kolovoza 2015.	9	3
8.	39.	4. studenoga 2015.	7	7
9.	40.	6. studenoga 2015.	7	1
10.	41.	20. studenoga 2015.	7	1
11.	42.	16. prosinca 2015.	7	5
		UKUPNO		45

Napomena: rubrike sjednica održanih elektroničkim putem zatamnjene su

Vezano uz *opća pitanja*, Upravno vijeće donijelo je Godišnji plan Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2014. koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda* Upravno vijeće donijelo je Privremeni financijski plan Zavoda za prvo tromjesečje 2016. godine, kao sastavni dio državnog proračuna Republike Hrvatske te Izmjene i dopune Financijskog plana Zavoda za 2015. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o godišnjem financijskom poslovanju Zavoda za 2014. te Izvješće o financijskom poslovanju Sredstvima doplatka za djecu za razdoblje siječanj - prosinac 2014. godine. Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo tekuće financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se financijsko poslovanje odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje te osobito u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2015. i 1. srpnja 2015., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2015. i 1. srpnja 2015., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2015. i 1. srpnja 2015., Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2015. te Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2014. te Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2015.

Vezano uz *normativnu djelatnost*, Upravno vijeće donijelo je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (17. veljače 2015., 21. svibnja 2015. i 4. studenoga 2015.) te Pravilnik o načinu obračuna i isplate jednokratnog novčanog primanja iz sredstava koja pripadaju Republici Hrvatskoj kao članu Umirovljeničkog fonda.

Nadalje, Upravno vijeće razmatralo je i donijelo odluke (16) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora.

U vezi s problematikom upravljanja i gospodarenja dionicama iz portfelja Zavoda, Upravno vijeće raspravljalo je i donijelo Odluku o prihvaćanju preporuke Vlade Republike Hrvatske i davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za upis i uplatu dionica društva Podravka d.d. Koprivnica.

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti priopćenjima upućenim sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

V.

OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA

1. RJEŠAVANJE O PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA I DOPLATKA ZA DJECU U UPRAVNOM POSTUPKU

Poslovi rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja odnose se na rješavanje predmeta, odnosno donošenje rješenja kojima se odlučuje o pravima iz mirovinskog osiguranja – tuzemno osiguranje, o pravima iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te o pravima na doplatak za djecu.

Tablica 1 – Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	130664	159055	114394	71,92	70092	61,27	44661
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	94527	115571	93458	80,87	72648	77,73	22113
3.	Doplatak za djecu	244770	247519	243411	98,34	113954	46,82	4108
UKUPNO		469961	522145	451263	86,42	256694	56,88	70882

U tuzemnom osiguranju je u izvještajnom razdoblju u prvom i drugom stupnju bilo ukupno na rješavanju 159 055 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljena su 130 664 nova zahtjeva, što je manje u odnosu na 2014. godinu kada je bilo zaprimljeno 142 829 novih zahtjeva. Od ukupnog broja zahtjeva u 2015. riješeno je 114 349 zahtjeva ili 71,92%, a na kraju izvještajnog razdoblja je na rješavanju ostao 44 661 zahtjev.

U inozemnom osiguranju je u izvještajnom razdoblju u prvom i drugom stupnju podneseno ukupno 94 527 zahtjeva, što je čak 17,72% više zahtjeva nego u prethodnoj godini. Ukupno je na rješavanju bio 115 571 zahtjev. U podatke su uključeni i podaci o zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem.

Od tog broja ukupno je riješeno 93 458 zahtjeva ili 80,87 %, što je više nego 2014. godine, kada je riješeno 77 246 zahtjeva ili 78,43%.

Tablica 2 – Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj), stanje na dan 31. prosinca 2015.

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	451339	496438	433209	87,26	246436	56,89	63229
2.	Drugi stupanj	18622	25707	18054	70,23	10258	56,82	7653
UKUPNO		469961	522145	451263	86,42	256694	56,88	70882

Tijekom 2015. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 522 145 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje, doplatka za djecu te matična evidencija, prvi i drugi stupanj), a ukupno su riješena 451 263 zahtjeva ili 86,42%. S obzirom na uobičajenu „praksu“ raskida radnog odnosa i odlaska u mirovinu s 30. ili 31. prosincem tekuće godine, u Zavodu se tijekom studenoga i prosinca zaprimi veći broj zahtjeva koji se iz objektivnih razloga svi ne mogu riješiti krajem kalendarske godine, što bitno utječe na prikazivanje ukupnog radnog rezultata na kraju izvještajnog razdoblja.

S obzirom na iznimno naglašen socijalno-zaštitni značaj doplatka za djecu, u razdoblju od siječnja do rujna 2015. dio zaposlenih na rješavanju o pravima iz mirovinskog osiguranja privremeno je obavljao i poslove rješavanja zahtjeva za doplatku za djecu. Bez takve organizacije poslovanja ne bi bilo moguće obaviti najveći dio poslova vezanih uz rješavanje novih zahtjeva za priznanje prava na doplatku za djecu i poslove prevođenja prava postojećih korisnika doplatka za djecu od 1. ožujka 2015. u najkraćem mogućem roku. Stoga je obavljena preraspodjela poslova (uz radnike na poslovima doplatka za djecu uključen je i dio radnika koji rade na poslovima prvostupanjskoga mirovinskog postupka), kojom je povećana ažurnost u rješavanju predmeta doplatka za djecu, te je, s obzirom na udio ovih predmeta u ukupnom broju predmeta, i znatno veći ukupan broj riješenih zahtjeva u izvještajnom razdoblju.

Revizija i instruktaza

Poslovi kontrole rada i instruktaze područnih službi obavljani su prema planu rada. Koordinator i viši inspektori obavili su instruktazu u područnim službama Zavoda, kojima je bila potrebna pomoć u rješavanju o pravima i u tuzemnom osiguranju i u rješavanju o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja

Tablica 3 - Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	114326	136692	98829	72,30	61093	61,82	37863
2.	Drugi stupanj	16338	22363	15565	69,86	8999	57,82	6798
UKUPNO		130664	159055	114394	71,92	70092	61,27	44661

Iz podataka u Tablici 3 vidi se da je u izvještajnom razdoblju s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju u tuzemnom osiguranju (bez doplatka za djecu) bilo ukupno 159 055 predmeta, od toga su riješena 114 394 predmeta ili 71,92%.

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

U izvještajnom razdoblju na rješavanju je (zajedno s neriješenim navedenim zahtjevima iz prethodne godine) bio ukupno 15 591 zahtjev (prvih i drugih zahtjeva) za ostvarivanje ostalih prava iz mirovinskog osiguranja (novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja, pravo na doplatu za pomoć i njegu, ocjena radne sposobnosti radi priznanja prava na profesionalnu rehabilitaciju), a najveći broj, tj. 15 454 zahtjeva (više od 99%) odnosi se na zahtjeve za utvrđivanje postojanja tjelesnog oštećenja, i to u pravilu za potrebe ostvarivanja određenih prava koja osiguranici i korisnici ostvaruju izvan Zavoda. Od toga broja je u izvještajnom razdoblju riješeno ukupno 6 739 ili 43,22% zahtjeva, a neriješena su ostala 8 852 zahtjeva ili 56,78%.

Izvanredni poslovi donošenja rješenja u 2015.

Tijekom 2015. Zavod je u cijelosti izvršio obveze propisane novim Zakonom o mirovinskom osiguranju (ZOMO), i to:

- određivanje dijelova starosne mirovine, prijevremene starosne mirovine, invalidske mirovine i obiteljske mirovine koje se ostvaruju prema posebnom propisu pod povoljnijim uvjetima ili se određuju na povoljniji način, na dio ostvaren prema posebnom propisu i na dio ostvaren na temelju staža osiguranja iz članka 25. ZOMO-a (članak 80. ZOMO-a)
- prevođenje prijevremenih starosnih mirovina na starosne mirovine (članak 35. ZOMO-a)
- prevođenje prava na invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti zbog bolesti na starosnu mirovinu (članak 58. ZOMO-a) u istoj svoti, po službenoj dužnosti

te su u vezi s tim tijekom izvještajnog razdoblja automatskim putem donesena 279 305 prvostupanjska rješenja.

Vrsta posla	Broj rješenja
Razdvajanje mirovina – hrvatski branitelji	101 045
Razdvajanje mirovina – ostali posebni propisi	80 312
Prevođenje prijevremenih na starosne mirovine (čl. 35. ZOMO)	6 245
Prevođenje invalidskih mirovina na starosne - skupna obrada	87 136
Prevođenje invalidskih mirovina na starosne – mjesečne obrade	4 567
UKUPNO	279 305

Rješavanje o pravima u drugom stupnju**Tablica 4 - Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju**

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje tuzemno	16338	22363	15565	69,60	8999	57,82	6798
2.	Mirovinsko osiguranje inozemno	1707	2611	1915	73,34	935	48,83	696
3.	Doplatak za djecu	577	733	574	78,31	324	56,45	159
4.	UKUPNO	18622	25707	18054	70,23	10258	56,82	7653

Tijekom 2015. u Zavodu se vodilo ukupno 25 707 drugostupanjskih postupaka, u koje su uključeni i postupci za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su podaci i o žalbama na rješenja o priznavanju prava na doplatku za djecu primjenom uredbi Europske unije. Od ukupnog broja predmeta riješena su 18 054 ili 70,23%, a neriješena su ostala 7 653 predmeta ili 29,77%.

Postupanje prema presudama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova

Presude Upravnog suda kojima su uvažene tužbe protiv drugostupanjskih rješenja Zavoda uglavnom su se ravnomjerno odnosile na postupanje u rješavanju zahtjeva o pravima iz Zakona o mirovinskom osiguranju, s time da je malo veći broj tužbi u vezi s ostvarivanjem prava na invalidsku mirovinu.

Sve presude Visokog Upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova kojima je poništeno drugostupanjsko rješenje Zavoda imaju prioritetan status i njihovo žurno rješavanje je uobičajena praksa Zavoda. U tim predmetima, a i u svima drugima u kojima se odmah može postupiti prema sudskoj odluci, žalbe se uvažavaju, a predmeti se ili meritorno rješavaju u Središnjoj službi ili se upućuju u područne službe na dopunu postupka i izvršenje presude.

Tablica 5 - Pregled odgovora na tužbe u Zavodu

Red. broj	Postupci	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja	
					Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Odgovori na tužbe (MIO, ME, INZ i D D)	349	1429	1778	1568	88,19	210	11,81

Tijekom 2015. zaprimljeno je ukupno novih 1 429 tužbi na drugostupanjska rješenja Zavoda (ukupno tuzemno osiguranje, primjena uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te doplatku za djecu) te je na rješavanju bilo ukupno 1 778 pokrenutih upravnih sporova, što je smanjenje za 1,06% u odnosu na 2014. godinu. Od toga je riješeno, tj. dan je odgovor na tužbu i spis je upućen regionalnim upravnim sudovima radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu

radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 1 568 ili 88,19% predmeta, što je više za 7,61% u odnosu na 2014.

Medicinsko vještačenje u mirovinskom osiguranju (tuzemno i inozemno, prvi i drugi stupanj)

U skladu sa Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja¹ svi poslovi vještačenja od 1. siječnja 2015. prešli su u nadležnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Tablica 6 – Pregled medicinskog vještačenja

Red. broj	Postupci	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj zahtjeva koje je HZMO uputio na vještačenje tijekom razdoblja	Ukupno otpremljeno na vještačenje ZOSI-u	Broj zahtjeva koji je ZOSI riješio i vratio HZMO-u do 31.12 2015.		Broj zahtjeva koji su ostali na ZOSI-u na dan 31.12 2015.	
					Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	3552	35614	39166	15561	39,73	23605	60,27
2.	Drugi stupanj	1165	3548	4713	3044	64,59	1669	35,41
3.	UKUPNO	4717	39162	43879	18605	42,40	25274	57,60

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U koordinaciji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava u Zavodu su obavljani sljedeći poslovi:

- sudjelovanje na sastancima Administrativne komisije u Bruxellesu i u radu Stalne međuresorne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti pri Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (primjena propisa EU)
- ažuriranje podataka za Međunarodnu organizaciju za socijalnu sigurnost (ISSA) – opis sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu
- sudjelovanje u Radnoj skupini na međuresornim stručnim sastancima u vezi s Provedbenom direktivom 2014/67/EU o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga
- sudjelovanje u radu Radne skupine za izradu Prijedloga zakona o prijenosu mirovinskih prava u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava
- sudjelovanje u Zadru na redovitom sastanku CROSMA-e, udruge hrvatskih posrednika pri zapošljavanju pomoraca, na temu problematike mirovinskog i zdravstvenog osiguranja pomoraca koji plove na brodovima pod stranim zastavama
- pružanje pravne pomoći Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova i Ministarstvu socijalne politike i mladih putem očitovanja na predstavke
- izrada očitovanja na upite mreže SOLVIT (mreža SOLVIT usluga je koju pružaju tijela državne uprave u svim državama članicama EU-a te na Islandu, u Lihtenštajnu i Norveškoj)
- sudjelovanje u izradi Nacionalnog izvješća o primjerenosti i održivosti mirovinskog sustava (AWG Report).

¹ Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja - Narodne novine, broj 85/14

U okviru poslovanja Zavoda kao tijela za vezu obavljeno je sljedeće:

- u siječnju 2015. u Zagrebu je organiziran susret predstavnika HZMO-a i Zavoda za socijalno osiguranje Poljske (ZUS)
- u veljači 2015. u Zagrebu je organiziran radni sastanak između predstavnika HZMO-a i Nacionalnog zavoda za socijalno osiguranje Bugarske (NOI)
- u ožujku 2015. u Sarajevu održani su razgovori tijela za vezu Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine
- u svibnju 2015. u Sofiji potpisan je ugovor o suradnji između HZMO-a i Nacionalnog zavoda za socijalno osiguranje Bugarske (NOI)
- u svibnju 2015. organiziran je susret predstavnika HZMO-a i Fonda za penziskoto in invalidskoto osiguravanje na Makedonija vezano uz razmjenu podataka o činjenici smrti elektroničkim putem te potvrda o stažu ostvarenom u Republici Hrvatskoj, odnosno Republici Makedoniji
- u lipnju 2015. u Beogradu su održani razgovori tijela za vezu Republike Srbije i Republike Hrvatske o provedbi Ugovora između SRJ i Republike Hrvatske o socijalnom osiguranju
- u rujnu 2015. u Tuheljskim Toplicama organiziran je 7. susret direktora nositelja mirovinskog osiguranja država bivše SFRJ, kojemu su nazočili kao gosti predstavnici njemačkog mirovinskog osiguranja i izaslanik za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača Veleposlanstva Republike Austrije u Beogradu
- u rujnu 2015. sudjelovanje u Beču na međunarodnoj Konferenciji Europskog foruma za osiguranje od nesreća na poslu i profesionalnih bolesti
- u listopadu 2015. u Varaždinu je održan tripartitni radni sastanak predstavnika hrvatskog, slovenskog i austrijskog nositelja mirovinskog osiguranja
- u studenom 2015. u Varšavi je održan radni sastanak predstavnika hrvatskog i poljskog nositelja mirovinskog osiguranja, potpisan je Sporazum o elektroničkoj razmjeni podataka u svrhu utvrđivanja činjenice smrti korisnika mirovine
- sudjelovanje u radu i kontinuiranom praćenju svih aktivnosti organizacije ISSA-e
- sudjelovanje u izradi materijala za glavnu nagradu organizacije ISSA-e.

Isto tako, obavljani su sljedeći poslovi:

- u travnju 2015. u Zagrebu i Varaždinu održani su razgovorni dani s predstavnicima austrijskog mirovinskog osiguranja i osiguranicima
- u svibnju 2015. u Zagrebu i Sisku održani su razgovorni dani s predstavnicima srbijanskog mirovinskog osiguranja i osiguranicima
- u svibnju 2015. održani su razgovorni dani u Zagrebu i Varaždinu s predstavnicima slovenskog mirovinskog osiguranja i osiguranicima
- u rujnu 2015. Čakovcu i Varaždinu održani su razgovorni dani s predstavnicima austrijskog mirovinskog osiguranja i osiguranicima
- u listopadu 2015. u Novom Sadu i Beogradu održani su razgovorni dani predstavnika nositelja mirovinskog osiguranja Republike Hrvatske i Republike Srbije s osiguranicima
- u studenom 2015. u Splitu i Imotskom održani su razgovorni dani s predstavnicima njemačkog mirovinskog osiguranja i osiguranicima
- sudjelovanje u radu Diplomatske akademije Ministarstva vanjskih i europskih poslova
- pružanje pravne pomoći stranim nositeljima mirovinskog osiguranja, osiguranicima, korisnicima i poslodavcima
- izobrazba i pripremne radnje za osposobljavanje radnika Područnog ureda u Virovitici za rješavanje predmeta primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju
- kontrola rada područnih ustrojstvenih jedinica Zavoda u Središnjoj službi
- pružanje svakodnevne pravne pomoći osiguranicima, korisnicima mirovina, područnim službama i uredima Zavoda i poslodavcima koji su se obratili s upitima.

U Sektoru za provedbu uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u okviru rada na razmjeni podataka s inozemnim nositeljima osiguranja, tijekom 2015. godine stavljeni su u produkciju projekti razmjene podataka o činjenici smrti s nositeljima mirovinskog osiguranja Crne Gore, Bosne i Hercegovine – Republike Srpske i Federacije BiH, Republike Srbije i SR Njemačke.

Rješavanje zahtjeva

U 2015. godini na rješavanju je ukupno bilo 115 567 zahtjeva (prvi i drugi stupanj u postupcima rješavanja o pravu na mirovinu primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora, određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa EU, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004, stavljanje izvan snage potvrde A1, poništavanjem ili ukidanjem), a od toga je riješeno 93 456 zahtjeva odnosno 80,87%, što je 2,44% više nego u 2014. godini. U području primjene propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i njihovoj provedbi, tijekom 2015. godine podnesena su ukupno 94 523 zahtjeva. Postupci za priznavanje prava na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju traju znatno duže od postupaka u tuzemnom osiguranju s obzirom na to da je trajanje postupka uvjetovano i vođenjem, tj. duljinom trajanja postupka inozemnih nositelja osiguranja.

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U 2015. godini, u provedbi pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora ukupno je bilo na rješavanju 56 607 zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja. Iz 2014. godine ostalo je neriješenih 18 599 zahtjeva, a tijekom 2015. godine zaprimljeno je 38 008 zahtjeva. Od ukupnog broja riješeno je 36 829 zahtjeva ili 65,06%. Stupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju Zavod je postao nadležan za poslove koji se odnose na primjenu propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vezano uz ostvarivanje prava na doplatak za djecu te određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika.

Tijekom 2015. Zavod je zaprimio 42 264 zahtjeva za izdavanje potvrde A1 i od toga je riješen 42 171 zahtjev ili 99,78%, uz napomenu da se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u roku 24 sata.

U 2015. zaprimljeno je 3 156 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Iz 2014. ostala su neriješena 1 325 zahtjeva, tako da je tijekom 2015. ukupno na rješavanju bio 4 481 zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Od ukupnog broja riješeno je 2 438 zahtjeva ili 54,41%. Postupak rješavanja o pravu na doplatak za djecu primjenom uredbi EU iznimno je dugotrajan jer se odluka o pravu može donijeti tek nakon što Zavod prikupi od inozemnih nadležnih ustanova podatke o činjenicama potrebnim za donošenje rješenja.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2015. godine na rješavanju je bilo ukupno 2 607 žalbi na rješenja donijeta primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Od toga su 904 žalbe ostale iz 2014. godine, a 1 703 žalbe su zaprimljene u 2015. godini. Riješeno je 1 913 žalbi, što je 73,38% izvršenja.

U 2015. godini zaprimljeno je devet (9) žalbi na rješenje o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU i od toga je do kraja godine riješeno šest (6) žalbi. U drugostupanjskom postupku davala se prednost rješavanju žalbi iz ranijih razdoblja, što se i nadalje provodi.

Revizija i instruktaza

Poslovi kontrole rada i instruktaze područnih službi/ureda obavljani su u Središnjoj službi prema planu rada.

Tablica 7 – Pregled rješavanja o pravima primjenom međunarodnih ugovora i uredbi EU

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	38008	56607	36829	65,06	18824	51,11	19788
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU	42264	43015	42171	98,04	41731	98,96	844
3.	Odstupanje primjenom čl. 16. Uredbe 883/2004	2030	2722	2037	74,83	758	37,21	685
4.	Potvrda A1 stavljena izvan snage poništavanjem ili ukidanjem	10518	10616	10506	98,96	10400	98,99	110
5.	Drugi stupanj	1703	2607	1913	73,38	933	48,77	694
UKUPNO		94523	115567	93456	80,87	72646	77,73	22111

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (prvi i drugi stupanj)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj EU	3156	4481	2438	54,41	903	20,15	2043
2.	Drugi stupanj EU	9	9	6	66,67	3	50,00	3
UKUPNO		3165	4490	2444	54,43	906	20,18	2046

Rješavanje o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2015. godini na rješavanju je u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bilo 243 017 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 240 955 zahtjeva ili 99,15%, a neriješena su ostala 2 062 zahtjeva ili samo 0,84%.

Tablica 8 – Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	241037	242293	240387	99,21	1906
2.	Drugi stupanj	568	724	568	78,45	156
UKUPNO		241605	243017	240955	99,15	2062

S obzirom na socijalno-zaštitni značaj ovoga davanja, i dalje se daje prioritet i posebna važnost poslovima provedbe Zakona o doplatku za djecu, što se vidi iz podataka navedenih u Tablici 8.

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U izvještajnom razdoblju u prvom stupnju na rješavanju su bila 242 293 zahtjeva, od toga je samo 1 256 zahtjeva preneseno iz prethodne godine, time je nastavljeno stalno smanjivanje broja zahtjeva prenesenih iz ranijeg razdoblja, a tijekom 2015. podneseno je 241 037 novih zahtjeva. Od toga broja riješeno je 240 387 zahtjeva ili 99,15%, a neriješeno je ostalo 1 906 zahtjeva ili samo 0,79%, što pokazuje konstantnu ažurnost u rješavanju zahtjeva za doplatak za djecu.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2015. podneseno je ukupno 568 žalbi na prvostupanjska rješenja Zavoda o doplatku za djecu, a iz prethodnog razdoblja ostalo je neriješeno 156 žalbi te su ukupno na rješavanju bile 724 žalbe. Od toga je riješeno 568 žalbi ili 78,45%, a ostalo je neriješeno 156 žalbi ili 21,55%, što je bolje u odnosu na prethodnu godinu kada je ostalo neriješeno 23,85% žalbi, s time da je povećana složenost u rješavanju predmeta u drugostupanjskom postupku u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje činjeničnog stanja, posebno u dijelu u kojemu se u sklopu provedbe Zakona o doplatku za djecu preklapala mjerodavnost Zavoda, Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Ministarstva socijalne politike i mladih.

2. MATIČNA EVIDENCIJA OSIGURANIKA I STAŽ OSIGURANJA KOJI SE RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o vođenju matične evidencije², Zavod je obvezan voditi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja. Tijekom 2015. godine u matičnoj evidenciji bilo je evidentirano 1 413 637 aktivnih osiguranika.

² Pravilnik o vođenju matične evidencije – Narodne novine, br. 159/13, 22/15, 57/15 i 125/15

Podaci koji se u matičnoj evidenciji obrađuju odnose se:

- na početak, prestanak i promjene tijekom poslovanja obveznika plaćanja doprinosa
- na početak, prestanak i promjene podataka tijekom osiguranja
- na podatke o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovici osiguranja, naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja i stažu osiguranja nakon prestanka zaposlenja
- na promjene podataka o stažu osiguranja i plaći te osnovici osiguranja i naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja
- na podatke o invalidima rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju.

Obveznici podnošenja prijava dužni su Zavodu dostavljati podatke za vođenje matične evidencije u Zakonom propisanim rokovima.

U prvom stupnju obavljaju se poslovi koji obuhvaćaju kontrolu i obradu prijava na osiguranje, donošenje rješenja o stažu, kontrolu podataka o stažu osiguranja i plaćama osiguranika zaposlenih kod pravnih osoba, utvrđivanje beneficiranog staža, mikrofilmsku obradu i korištenje snimljene dokumentacije, izdavanje potvrda osiguranicima i stranim nositeljima osiguranja te kompletiranje spisa s podacima o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovicama osiguranja i naknadama plaće. Kontinuirano se obavljaju i poslovi prikupljanja podataka i ažuriranja Baze podataka aktivnih osiguranika vezanih uz razmjenu podataka s REGOS-om, Poreznom upravom te Zavodom za zapošljavanje.

Podaci obrađeni u matičnoj evidenciji Zavoda temeljni su podaci za provedbu mirovinskog osiguranja, a koriste se za vođenje objedinjene baze podataka REGOS-a te za vođenje podataka u Poreznoj upravi. Od pravodobno prikupljenih podataka ovise gotovo sve daljnje aktivnosti u provedbi osiguranja, kao što su priznanje svojstva osiguranika, zaduženje i kontrola doprinosa u Poreznoj upravi, utvrđivanje staža i plaća koje služe za izračun mirovine, pregledi i potvrde o stažu, koje se izdaju na zahtjev osiguranika te na zahtjev stranih nositelja osiguranja, kao i podaci za statistiku i druge strateške odluke vezane uz broj aktivnih osiguranika i osnove osiguranja.

Mirovinsko osiguranje

Novim Zakonom o mirovinskom osiguranju znatno je unaprijeđen sustav e-prijava i usluga je proširena na sve kategorije obveznika i osiguranika. Omogućeno je automatsko ažuriranje e-prijava u bazama Zavoda. Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 82,5%. Isto tako, Zavod je svojim korisnicima omogućio uvid u osobne podatke, podatke o radnopravnom statusu te izdavanje ERPS potvrda putem sustava e-gradani.

Tijekom 2015. redovito su se obrađivale sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima, a obuhvat prijava o stažu i plaći bio je jedan od prioritetnih poslova matične evidencije.

Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97% za razdoblje od 1970. do 2014. Problem je predstavljao velik broj obveznika koji nisu poštivali propisane rokove za dostavu prijava MPP-1 i nisu uspostavljali propisane

evidencije iz područja rada, a nepravodobne statusne promjene na Trgovačkom sudu otežavali su Zavodu obavljanje propisanih kontrola. Broj stečajnih postupaka bio je u stalnom porastu kao i problemi pohranjivanja dokumentacije nakon okončanog stečaja, zbog nedostatka prostora državni arhivi nisu bili u mogućnosti preuzimati radnopravnu dokumentaciju, što je objektivno stvaralo i stvara probleme u održavanju ažurnosti Baze podataka osiguranika. Značajan problem u prikupljanju podataka predstavlja i nedostupnost obveznika i dokumentacije za kontrolu. Tijekom 2015. u postupcima kontrole utvrđena su 1 255 obveznika kojima je dokumentacija trajno nedostupna.

Nastavljeno je s provedbom mjera za postizanje ažurnosti Zavoda, u okviru kojih se prikupljaju nedostajuće prijave. Od siječnja do prosinca 2015. prikupljena je 49 781 prijava MPP-1 za razdoblje 1970-2002.

Nakon ukidanja R-Sm obrasca i uvođenja novog jedinstvenog obrasca za izvješćivanje o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja – Obrasca JOPPD, tijekom 2015. godine također su preuzimani podaci o plaći/osnovici/naknadi s novog Obrasca JOPPD. Izvođenje podataka za ostvarivanje prava, koje se do 2013. obavljalo na osnovi podataka iz R-Sm obrazaca, prilagođeno je za obrade podataka iz JOPPD obrazaca. Dovršen je projekt izvođenja podataka o stažu osiguranja i osnovicama iz JOPPD obrazaca.

Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2013. godinu (92,8%) za radnike i samostalne obveznike te podaci za 2014. godinu (94,97%) za radnike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba.

U okviru nadležnosti Zavoda u obavljanju kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom je obuhvaćeno 2 510 520 osiguranika zaposlenih kod 19 069 obveznika pravnih i fizičkih osoba te su izrađena 24 493 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od ukupnog broja zapisnika, 2 173 zapisnika dostavljeno je Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. U postupcima kontrole prikupljene su 817 343 prijave MPP-1, odnosno 43 300 prijava o promjeni podataka o stažu osiguranja i plaći.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva osiguranika i prijavno-odjavni podaci. Tijekom 2015. riješeno je ukupno 5 418 zahtjeva za utvrđivanje staža te 5 091 zahtjev za utvrđivanje svojstva osiguranika.

U okviru poslova matične evidencije redovito su obavljani i poslovi kompletiranja podataka, u Središnjoj službi i područnim službama. Kompletiranje se obavljalo za potrebe tuzemnog osiguranja i za potrebe postupka inozemnog osiguranja ili u vezi sa zahtjevima za priznanje prava na mirovinu ili u povodu zahtjeva stranih nositelja osiguranja za izdavanje potvrda o navršenom stažu osiguranja u Republici Hrvatskoj. Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te je tijekom 2015. zaprimljeno 20 788 zahtjeva (obavijesti), a riješen je 16 361 zahtjev.

Također je u nadležnosti odjela matične evidencije područnih službi/ureda tijekom 2015. izdano ukupno 93 130 ovršnih potvrda, 12 516 drugih potvrda koje se izdaju u nadležnosti matične evidencije i 660 961 ERPS potvrda, od toga je 93 541 potvrda izdana u elektroničkom obliku.

Od 1. siječnja 2015. Zavod vodi očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom na temelju prijave poslodavaca. Podatke iz očevidnika, sa stanjem na zadnji dan u mjesecu, Zavod dostavlja Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a poslodavcima je omogućen uvid u podatke za njihove radnike.

Nakon donošenja Zakona o poticanju zapošljavanja³ u sustavu matične evidencije provedene su prilagodbe za podršku i provedbu navedenog propisa. Tijekom 2015. obavljani su poslovi vezani uz provedbu spomenutog propisa u smislu utvrđivanja staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi te je do 31. prosinca 2015. bilo na rješavanju 3 776 zahtjeva za priznanje staža osiguranja sezonskog radnika u poljoprivredi.

Osiguranici-poljoprivrednici

Na dan 31. prosinca 2015. u matičnoj evidenciji bilo je zabilježeno 20 818 osiguranika poljoprivrednika. Uspoređujući kretanje broja osiguranika s podacima iz prethodnih godina uočava se stalan pad broja ove kategorije osiguranika. Primjerice, tijekom 2006. godine bilo je evidentirano 43 219 osiguranika poljoprivrednika, 2010. godine 31 703 osiguranika, a tijekom 2014. godine 21 914 osiguranika poljoprivrednika.

Osiguranici-obrtnici

U Bazi podataka osiguranika na dan 31. prosinca 2015. evidentirano je 57 696 aktivnih osiguranika obrtnika. Tijekom 2014. redovito su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave na osiguranje te su se za određene kategorije osiguranika-samostalnih obveznika vodili postupci o stjecanju svojstva. Valja napomenuti da je uočeno smanjivanje broja osiguranika i kod ove kategorije osiguranika te je tako primjerice 2006. godine bilo 82 736 osiguranika obrtnika, tijekom 2010. godine 70 616 osiguranika obrtnika, a tijekom 2014. evidentiran je 59 951 osiguranik obrtnik.

Samostalne profesionalne djelatnosti i ostale kategorije osiguranika

Na dan 31. prosinca 2015. evidentirana su 20 884 aktivna osiguranika samostalnih profesionalnih djelatnosti te su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave i postupci utvrđivanja stjecanja odnosno prestanka svojstva osiguranika. U produženom osiguranju bila su tijekom 2015. godine 6 433 osiguranika.

Poslovi staža osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Stož osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem utvrđen je zakonom i drugim općim aktima, a njegova primjena uvjetovana je osobitostima poslova, odnosno njihovom težinom i štetnim utjecajima za zdravlje i radnu sposobnost radnika, uz uvjet da se ti utjecaji ne mogu otkloniti primjenom zaštitnih mjera. Institut *beneficiranog staža* u svojoj je biti preventivni institut jer omogućava stjecanje prava na

³ Zakon o poticanju zapošljavanja - Narodne novine, br. 57/12 i 120/12

starosnu mirovinu radnicima kod kojih bi zbog težine i štetnosti radnog mjesta, odnosno zbog nemogućnosti obavljanja profesionalne djelatnosti, s navršenim određenim godinama života, nastupio potpuni i trajni gubitak sposobnosti za rad.

Nakon donošenja Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem⁴ uočena je pojava da se *povećani staž* za pojedine kategorije osiguranika (primjerice vatrogasci, pirotehničari) rješava donošenjem posebnih zakonskih propisa. Prisutni su i određeni problemi vezani uz primjenu, odnosno tumačenje uvjeta iz članka 4. navedenog Zakona koji se odnose na primjenu općih i posebnih mjera zaštite na radu, odnosno tehničko-tehnološka primjena pravnih propisa koji se odnose na staž osiguranja s povećanim trajanjem.

Rješavanje zahtjeva u drugom stupnju

U 2015. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješena su 862 predmeta, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu odnosno stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. ZOMO-a, riješena su ukupno 4 722 predmeta.

3. IMOVINSKOPRAVNO POSLOVANJE

U području imovinskopravnih poslova, stručne službe Zavoda kontinuirano rješavaju predmete naknade štete u vezi s ozljedama na radu ili izvan rada, naknade štete kao posljedice rata (ratne štete), obavljaju poslove u vezi s naplatom nepripadnih isplata mirovinskih primanja (stjecanja bez osnove), naplatom doprinosa, zastupanjem Zavoda u pasivnim sporovima, vode postupke u vezi s raskidom ugovora i povratom neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada i djece sa smetnjama u psihičkom ili fizičkom razvoju, obavljaju poslove pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja i vode postupke u vezi s otpustom iz državljanstva Republike Hrvatske.

Na osnovi članka 161. Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 157/13, 151/14, 33/15 i 93/15) Zavod ima pravo zahtijevati naknadu stvarne štete za novčana davanja koja se isplaćuju na teret mirovinskog osiguranja i iako su ta prava osigurana u mirovinskom osiguranju sve dok traje isplata tih davanja. Naknada stvarne štete koju Zavod ima pravo zahtijevati od 1. siječnja 2014. obuhvaća ukupne svote davanja i troškove koji se isplaćuju iz mirovinskog osiguranja, a to su: novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na mirovinu u punom iznosu, novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na naknadu zbog tjelesnog oštećenja i troškove profesionalne rehabilitacije, kao i na novčane naknade u vezi s korištenjem tog prava.

Pravo na naknadu štete Zavod može potraživati prema isplatama pojedinih davanja koja se odnose na određeno razdoblje (npr. kalendarska godina) ili zahtjevom može obuhvatiti ukupnu svotu štete (kapitaliziranu štetu). Šteta nanosena Zavodu isplatom invalidske i obiteljske mirovine, kada je

⁴ Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem - Narodne novine, broj 71/99

invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljeda na radu, prometna nesreća i sl.), prvenstveno se nastoji namiriti u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se naknada štete ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama). U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili ju je u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. Odštetni zahtjev tada se podnosi izravno stranom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

Predmeti naknade štete kao posljedica rata (ratna šteta) rješavaju se na temelju Zakona o utvrđivanju ratne štete⁵. Ratnom se štetom smatra i šteta nanesena Zavodu priznanjem i isplatom obiteljskih i invalidskih mirovina te naknada za tjelesno oštećenje i ostalih davanja iz mirovinskog osiguranja kada je smrt, nesposobnost za rad i tjelesno oštećenje nastalo kao posljedica ratnog stanja i neprijateljstava.

Pasivni sporovi su sporovi zbog neisplaćenih mirovina za vrijeme ratnih zbivanja na okupiranim područjima Republike Hrvatske, sporovi radi isplate mirovina neisplaćenih zbog prekida platnog prometa s republikama bivše Jugoslavije, sporovi u vezi s isplatom mirovina zbog neusklađenosti mirovina prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., sporovi zbog isplate razlike mirovine hrvatskim braniteljima, sporovi zbog isplate mirovine pripadnicima HVO-a, radni sporovi i drugi sporovi u kojima je Zavod tužena strana.

U 2015. Zavod je samo u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata naplatio iznos od 38.926.870,81 kn.

Tablica 9 - Pregled imovinskopravnog poslovanja

Redni broj	VRSTE POSTUPAKA	Broj primljenih predmeta tijekom godine	Ukupno predmeta na rješavanju u godini	Ukupno riješeno		Ukupno predmeta na rješavanju krajem godine
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Naknada štete	1 618	2 216	1 631	73,6	585
2.	Nepripadne isplate - preplate MIO i DD	4 830	6 450	4 356	67,5	2 094
3.	Pasivni i ostali sporovi	237	497	357	71,8	140
UKUPNO		6 685	9 163	6 344	69,2	2 819

Zbog specifičnosti imovinskopravnog poslovanja i dugotrajnosti sudskih postupaka, u Tablici 9 prikazan je broj zaprimljenih i broj riješenih imovinskopravnih predmeta u tekućoj godini. S obzirom na to da se za naplatu štete rjeđe vode postupci u kojima se naplaćuje ukupna svota štete odjednom, kao kapitalizirana šteta, potraživanja Zavoda s osnove naknade štete naplaćuju se u pravilu sukcesivno kao svota stvarne štete prema isplata pojedinih davanja, koja se odnosi na određeno razdoblje (npr. kalendarska godina), sve dok korisnik ostvaruje pravo na mirovinu ili drugo mirovinsko davanje.

⁵ Zakon o utvrđivanju ratne štete – Narodne novine, br. 61/91 i 70/91

U takvim predmetima šteta se naplaćuje za pojedino proteklo obračunsko razdoblje, a kasnije se pokreće novi postupak i podnosi novi zahtjev za naplatu dospjelih potraživanja Zavoda u sljedećim obračunskim razdobljima u vezi s obavljenom isplatom mirovine ili drugih mirovinskih davanja. Stoga su u Izvješću prikazani i predmeti u kojima je za određene slučajeve ponovno aktiviran postupak za naplatu štete za nova obračunska razdoblja nakon provedbe postupka za prethodna obračunska razdoblja, što povećava ukupan broj predmeta koji se vode u Zavodu u vezi s imovinskopravnim poslovima. Postupci naplate imovinskopravnih tražbina često su dugotrajni jer njihovo rješavanje ovisi o načinu rada i opterećenosti sudova i drugih državnih tijela, mogućnostima naplate iz imovine dužnika i slično, na koje Zavod, u pravilu, ne može utjecati.

4. JAVNOST RADA ZAVODA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Javnost rada Zavoda, uređena Zakonom i Statutom Zavoda, osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o radu Zavoda te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2015. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničkom poštom, objavu podataka i informacija u Narodnim novinama, publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavještavanje radnika Zavoda obavljalo se preko oglasnih ploča i dostupnošću informacija preko intranetske mreže Zavoda i sl.

U sklopu odnosa s *medijima*, Zavod je javnosti priopćavao aktualne informacije o radu i poslovanju, o radu njegovih tijela te o radu stručne službe. Na svakodnevne upite iz medija odgovaralo se isti ili sljedeći dan, odnosno prema traženju, organizirane su konferencije za medije i nastupi čelnika i stručnjaka iz Zavoda u medijima, itd. Medijski su promovirane značajnije aktivnosti Zavoda, kao što je pojačana kampanja „Elektroničke usluge Zavoda i prethodno utvrđivanje staža“ (dva puta godišnje) i druge aktivnosti i događanja u Zavodu. Medijske objave pratile su se radi bolje pripreme tema značajnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti, a prema analizama u 2015. godini postignut je pozitivan medijski (PR) učinak.

Posebne medijske i informativne aktivnosti (nastupi na radiju i televiziji, sudjelovanje na okruglim stolovima i posebnim skupovima), tzv. obavijesne kampanje, vodile su se u 2015. u vezi s predstavljanjem:

- izmjena Pravilnika o vođenju matične evidencije
- prevođenja invalidske mirovine na starosnu mirovinu
- prevođenja prijevremenih starosnih mirovina zbog dugogodišnjeg osiguranja na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika
- izmjena Zakona o doplatku za djecu
- utvrđivanja dijelova svote mirovina
- jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovina.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. putem infotelefona, internetske stranice Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. Putem *infotelefona* (dostupni svakog radnog dana u vremenu od 8 do 16 sati) u 2015. primljeno je 35 927 poziva. Na najveći broj pitanja odgovoreno je u izravnom kontaktu telefonom, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovoreno je u kratkom roku. Najveći broj upita bio je u vezi s korištenjem elektroničkih usluga Zavoda (e-prijave), ostvarivanjem prava na doplatak za djecu (potrebna dokumentacija, visina cenzusa) te u vezi s problematikom isplate mirovina (provjera ustega na kredite, alimentacije i osobito provedba ovrha, doprinosi za zdravstveno osiguranje, visina poreza i prireza i sl.).

Na internetskoj stranici Zavoda, kao jednom od značajnih načina informiranja, preko koje se najšira javnost informira o radu Zavoda te o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge web-servisa korisnicima koji posjeduju korisničko ime i lozinku (vjerodajnice e-Pass).

U 2015., internetsku stranicu Zavoda posjetila su 3 037 554 posjetitelja, što je u odnosu na 2014. godinu (u kojoj je bilo 3 019 428 posjeta) više za 18 126 posjeta. Uz Korisničke stranice, najzanimljivije rubrike bile su: Doplatak za djecu, Kada mogu u mirovinu, Tiskanice, Najčešća pitanja, Podnošenje zahtjeva, Prava iz mirovinskog osiguranja te Kontakti.

Otvaranjem profila Zavoda na Facebooku i Twitteru, u 2015. godini rad Zavoda mogao se pratiti i preko društvenih mreža. U rubrici Pitanja, elektroničkim putem (e-mail) je u 2015. godini postavljeno i odgovoreno na 6 361 pitanje. Najveći broj pitanja odnosio se na ostvarivanje prava na doplatak za djecu korisnika koji i dalje ostvaruju pravo na doplatak za djecu te korisnika koji prvi put podnose zahtjev. Nadalje, pitanja su se odnosila na ostvarivanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu te primjenu odredbi Zakona o mirovinskom osiguranju.

Pisanim putem odgovaralo se na *predstavke i pritužbe* te na *zahtjeve za pristup informacijama*.

U 2015. zaprimljeno je ukupno 108 (u 2014. bilo ih je 96) predstavki. Najveći broj predstavki bio je upućen zbog nezadovoljstva ocjenom radne sposobnosti, zatim u vezi s matičnom evidencijom (nedostajući podaci za osiguranike koji namjeravaju podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava na mirovinu, nemogućnost kompletiranja podataka o stažu i plaći koji nedostaju iz ranijih razdoblja) te s produljenjem uvjeta životne dobi i mirovinskog staža za ostvarivanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu. Sve predstavke i pritužbe obrađene su u skladu sa zakonskim propisima, a odgovori su dani pisano i usmeno.

Zavodu su u 2015. bila podnesena i riješena 33 *zahtjeva prema Zakonu o pravu na pristup informacijama*. Najveći broj zahtjeva odnosio se na traženje informacije vezano uz stanje, odnosno rješavanje konkretnog mirovinskog predmeta. Svi zahtjevi obrađeni su, a odgovori su dani na način i u roku (15 dana) utvrđenom Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada, značajno mjesto i u 2015. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda u sklopu kojih su kao digitalna publikacija redovito izdavane "Statističke informacije HZMO" (tromjesečno), te „Novosti-Newsletter HZMO“ (mjesečno). Također, redovito je objavljivan i mjesečni prilog "Mirovinski vodič HZMO" u "Hrvatskom umirovljeničkom listu" i "info.HZMO" u

publikaciji "SUH". Za potrebe informiranja radnika Zavoda objavljivane su obavijesti na Intranetskim stranicama Zavoda. Izrađeno je 16 informativnih brošura iz različitih područja rada Zavoda, koje su dostupne (kao i drugi promotivni materijal Zavoda) na infošalterima u područnim službama / uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

U 2015. godini u Zavodu se pridavala velika pozornost unaprjeđivanju javnosti rada i odnosa Zavoda s javnošću. Osobita pozornost usmjeravana je na približavanje rada Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti, osiguravanjem dostupnosti aktualnih i traženih informacija na više načina, a najčešće: izravnim kontaktom s osiguranicima i korisnicima, preko internetskih stranica, web-servisima, od kojih je najznačajniji, već niz godina, onaj koji pruža mogućnost besplatnog informativnog izračuna svote mirovine, izdavanjem stručno-informativnih publikacija te brošura i letaka. Sve navedene aktivnosti provodile su se i u 2015. godini radi postizanja pozitivne slike o radu Zavoda u javnosti i percepcije Zavoda kao moderne javne ustanove na usluzi građanima.

VI. FINANCIJSKO POSLOVANJE

1. FINANCIJSKO POSLOVANJE ZAVODA

Poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2015. godinu¹, koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015.² te u skladu s preraspodjelom sredstava na temelju Suglasnosti ministra financija od 15. prosinca 2015.

Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. godinu prikazuje prihode koji su sastavni dio prihoda proračuna i rashode Zavoda unutar Razdjela 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava - Glava 20. Prihodi Zavoda uplaćuju se na račun državnog proračuna, odnosno rashodi se izvršavaju s računa državnog proračuna.

Financijsko poslovanje Zavoda za 2015. godinu odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o proračunu³
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna za 2015. godinu⁴
- Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu⁵
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu⁶.

Od 2015. sredstva za doplatu za djecu planiraju se unutar Razdjela 086 Ministarstva rada i mirovinskoga sustava – Glava 20 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

PRIHODI I RASHODI ZAVODA

Ukupni prihodi Zavoda za 2015. ostvareni su u iznosu od 38.687.040.609 kn, a ukupni rashodi u iznosu od 38.683.352.235 kn.

U *Tablici 1* prikazani su podaci o ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima.

¹ *Financijski plan Zavoda za 2015. godinu – Narodne novine, br. 148/14 i 103A/15*

² *Državni proračun Republike Hrvatske za 2015. godinu – Narodne novine, br. 148/14 i 103A/15*

³ *Zakon o proračunu - Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15*

⁴ *Zakon o izvršavanju Državnog proračuna za 2015. godinu - Narodne novine, br. 148/14 i 103A/15*

⁵ *Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu - Narodne novine, br. 3/15, 93/15 i 135/15*

⁶ *Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu - Narodne novine, br. 124/14 i 115/15*

Tablica 1 – Prihodi i rashodi Zavoda za 2015. i 2014.

	Plan za 2015.	Ostvarenje za 2015.	% Ostv. 2015. Plan 2015.	Struktura ostvarenja u %	Ostvarenje za 2014.	Indeks Ostv.2015. Ostv.2014.
0	1	2	3(2/1)	4	5	6(2/5)
PRIHODI						
1. Prihodi iz proračuna	38.607.462.330	38.501.176.808	99,72	99,52	36.796.710.212	104,63
- od doprinosa za mirovinsko osiguranje	21.285.447.534	20.798.065.064*	97,71	53,76	22.331.110.287*	93,13
- opći prihodi proračuna	17.322.014.796	17.703.111.744	102,20	45,76	14.465.599.925	122,38
2. Vlastiti prihodi	3.800.000	2.551.119	67,13	0,01	1.597.175	159,73
3. Ostali prihodi	0	183.312.682	0,00	0,47	43.927.265	417,31
UKUPNI PRIHODI (1.- 3.)	38.611.262.330	38.687.040.609	100,20	100,00	36.842.234.652	105,01
RASHODI						
1. Mirovine i mirovinska primanja	36.548.600.000	36.682.068.522	100,37	94,83	36.365.610.207	100,87
2. Financijski rashodi	50.870.000	39.588.343	77,82	0,10	47.336.295	83,63
3. Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika	12.300.000	9.508.790	77,31	0,02	11.318.646	84,01
4. Ostali rashodi	1.230.000	67.850	5,52	0,00	4.400.698	1,54
5. Doplatak za djecu	1.619.690.000	1.588.373.322	98,07	4,11	0	0,00
6. Rashodi za zaposlene	274.700.000	267.561.116	97,40	0,69	283.158.158	94,49
7. Materijalni rashodi	91.355.180	85.424.804	93,51	0,22	84.720.556	100,83
8. Nabava nefinancijske imovine	12.517.150	10.759.488	85,96	0,03	9.307.127	115,60
UKUPNI RASHODI (1.- 8.)	38.611.262.330	38.683.352.235	100,19	100,00	36.805.851.687	105,10
Višak prihoda i primitaka		3.688.374			36.382.965	
Višak prihoda i primitaka - preneseni		20.555.487			14.729.070	
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju		24.243.861			51.112.035	

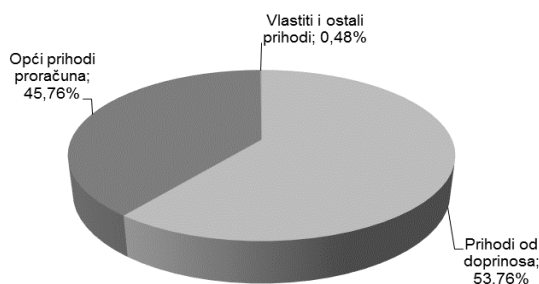
* U ostvarenju su uključeni i prihodi od doprinosa povučeni iz II. u I. mirovinski stup u 2014. godini u iznosu od 3.069.441.895 kn, a u 2015. godini u iznosu od 1.265.116.283 kn.

1. Prihodi

Ukupni prihodi mirovinskog osiguranja za 2015. godinu ostvareni su u iznosu 38.687.040.609 kn te čine 100,20% planiranih ukupnih prihoda i namijenjeni su financiranju sustava mirovinskog osiguranja. U odnosu na 2014. godinu veći su za 5,01% zbog uključivanja sredstava doplatka za djecu u poslovanje Zavoda od siječnja 2015. godine, a financiraju se iz općih prihoda proračuna.

Prihodi mirovinskog osiguranja odnose se na doprinose za obvezno mirovinsko osiguranje, na opće prihode proračuna, vlastite prihode i ostale prihode.

Slika 1- Struktura ostvarenih prihoda

Prihodi iz proračuna ostvareni su u iznosu od 38.501.176.808 kn i odnose se na prihode od doprinosa za mirovinsko osiguranje u iznosu od 20.798.065.064 kn te opće prihode iz proračuna u iznosu od 17.703.111.744 kn.

1. *Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje* na temelju generacijske solidarnosti ostvareni su u iznosu od 20.798.065.064, čine 53,76% ukupnih prihoda i 97,71% planiranih prihoda od doprinosa za 2015. godinu. Doprinosima se financiraju mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja na temelju stečenih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda. U odnosu na 2014. godinu ostvareni prihodi od doprinosa manji su za 1.533.045.223 kn ili 6,87% zbog povlačenja sredstava iz II. u I. mirovinski stup za osiguranike s beneficiranim stažem, u skladu s člankom 100. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima⁷, u mjesecu lipnju 2014. godine u iznosu od 3.069.441.895 kn te u mjesecu studenome 2015. u iznosu od 1.265.116.283 kn, u skladu s Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima⁸. Prihodi od doprinosa u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu, bez povučenih sredstava iz II. mirovinskog stupa, veći su za 271.280.389 kn ili 1,41%.

U *Tablici 2* prikazani su podaci o prihodima od doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Tablica 2 - Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za 2015. i 2014. godinu

VRSTA PRIHODA	Ostvarenje 2015.	Ostvarenje 2014.	<i>u kn</i>
			Indeks 2015. 2014.
1	2	3	4(2/3)
Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje s povučenim sredstvima iz II. mirovinskog stupa	20.798.065.064	22.331.110.287	93,13
Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje bez povučenih sredstava iz II. mirovinskog stupa	19.532.948.781	19.261.668.392	101,41

2. *Općim prihodima iz proračuna* financira se dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina pod povoljnijim uvjetima prema posebnim propisima, dodatci odnosno povećanje mirovina prema posebnim zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za osiguranike iz čl. 14. i čl. 27. st. 6. Zakona o mirovinskom osiguranju, sve u skladu s čl. 155. Zakona o mirovinskom osiguranju⁹ te doplatak za djecu. Ostvareni su u iznosu od 17.703.111.744 kn te čine 45,76% ukupnih prihoda i 102,20% planiranih prihoda iz proračuna. U odnosu na 2014. godinu veći su za 3.237.511.819 kn ili 22,38%.

⁷ Zakon o obveznim mirovinskim fondovima - Narodne novine, broj 19/14

⁸ Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima - Narodne novine, broj 93/15

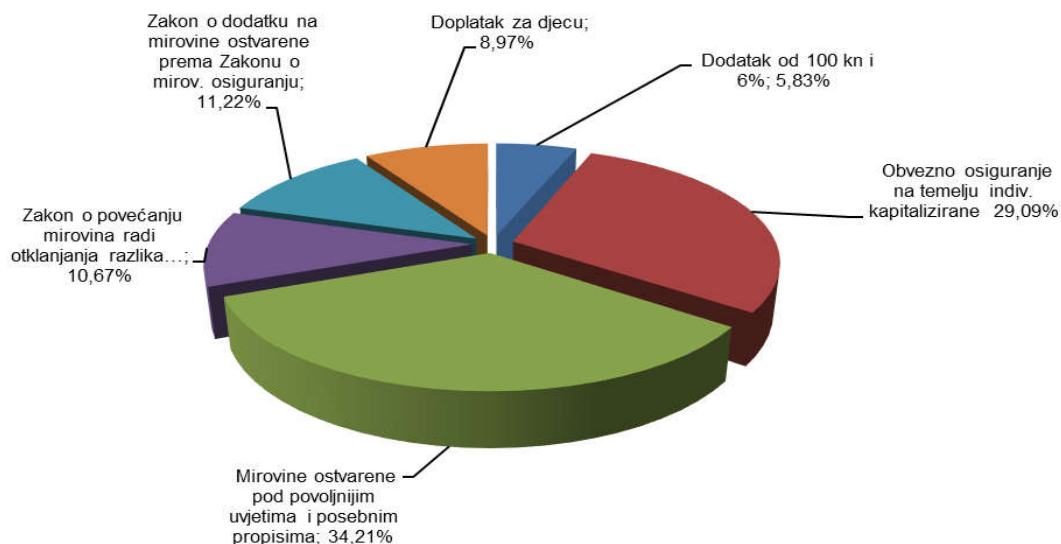
⁹ Zakon o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15 i 93/15

U Tablici 3 prikazana je struktura općih prihoda iz proračuna za 2015. i 2014.

Tablica 3 – Opći prihodi iz proračuna za 2015. i 2014.

	Ostvarenje 2015.	Struktura 2015.	Ostvarenje 2014.	Struktura 2014.	Indeks <u>2015.</u> <u>2014.</u>
0	1	2	3	4	5(1/3)
1. Dodatak od 100 kn i 6%	1.032.025.359	5,83	1.207.320.351	8,35	85,5
2. Prihodi za pokrivanje nedostatka prihoda zbog uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje	5.150.440.715	29,09	2.557.836.909	17,68	201,4
3. Mirovine ostvarene pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima	6.056.839.638	34,21	6.893.942.861	47,66	87,9
4. Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima	1.889.371.969	10,67	2.006.492.547	13,87	94,2
5. Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	1.986.060.741	11,22	1.800.007.257	12,44	110,3
6. Doplatak za djecu	1.588.373.322	8,97	-	-	-
UKUPNO (1. - 6.)	17.703.111.744	100,00	14.465.599.925	100,00	122,4

Slika 2 – Struktura općih prihoda iz proračuna

Ad 1) Ostvareni prihodi za *dodatak od 100 kn i 6%* smanjeni su u odnosu na prethodnu godinu zbog manjeg broja korisnika. Dodatak od 100 kn i 6% isplaćuje se u skladu sa Zakonom o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina¹⁰ i prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju¹¹, a odnosi se na dug umirovljenicima za razdoblje od 1. rujna 1993. do 30. lipnja 1998.

Ad 2) Ostvareni prihodi za *pokrivanje nedostatka prihoda radi uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje* povećani su u odnosu na prethodnu godinu zbog navedenog povlačenja sredstava iz II. u I. mirovinski stup (obrazloženje u točki 1.).

Ad 3) Ostvareni prihodi za *mirovine ostvarene pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima* smanjeni su zbog razdvajanja mirovina ostvarenih pod povoljnijim uvjetima prema posebnim propisima i ostvarenih na temelju staža osiguranja.

¹⁰ Zakon o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina - Narodne novine, broj 102/98

¹¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 30/04

Ad 4) Ostvareni prihodi za povećanje *mirovina radi otklanjanja razlika u razinama mirovina ostvarenih u različitim razdobljima* smanjeni su zbog manjeg broja korisnika. Navedeno povećanje mirovina isplaćuje se u skladu sa Zakonom o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima¹², a odnosi se na mirovine koje su ostvarene do 31. prosinca 1998.

Ad 5) Ostvareni prihodi za dodatak, koji se isplaćuje u skladu sa *Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju*¹³, veći su za 10,34% u odnosu na prethodnu godinu zbog porasta broja novih korisnika kojima je pravo na mirovinu priznato od 1. siječnja 1999.

Ad 6) Prihodi za *doplatka za djecu* utječu na povećanje općih prihoda proračuna jer su od 2015. godine sredstva doplatka za djecu uključena u financijsko poslovanje Zavoda.

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 2.551.119 kn i čine 67,13% planiranih vlastitih prihoda. U odnosu na 2014. veći su za 59,73% i odnose se na prihode od zakupnina poslovnih prostora koji su u vlasništvu Zavoda.

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 183.312.682 kn i čine 0,47% ukupnih prihoda, a najvećim dijelom odnose se na sredstva koja su prema Zakonu o dopuni Zakona o Umirovljeničkom fondu¹⁴ i Odluci o isplati jednokratnog novčanog primanja iz sredstava koja pripadaju Republici Hrvatskoj kao članu Umirovljeničkog fonda¹⁵ doznačena za isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja u iznosu od 180.000.000 kn i na prihode za doprinose za polaznike stručnog osposobljavanja u iznosu od 2.828.053 kn.

2. Rashodi

Ukupni rashodi za 2015. godinu ostvareni su u iznosu od 38.683.352.235 kn, čine 100,19% planiranih ukupnih rashoda i veći su za 5,10% od ukupnih rashoda za 2014. godinu, najvećim dijelom zbog uključivanja sredstava doplatka za djecu u financijsko poslovanje Zavoda i isplate jednokratnog primanja te povećanih rashoda za mirovine i mirovinska primanja.

Mirovine i mirovinska primanja

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 36.682.068.522 kn, čine 94,83% ukupnih rashoda i 100,37% planiranih rashoda za mirovine i mirovinska primanja. U odnosu na 2014. veći su za 0,87%.

U 2015. godini mirovine i mirovinska primanja ostvarena prema općem propisu redovitim su usklađivanjem od 1. srpnja 2015. povećana za 0,3%.

¹² Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima - Narodne novine, broj 127/00

¹³ Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 79/07

¹⁴ Zakon o dopuni Zakona o Umirovljeničkom fondu - Narodne novine, broj 102/15

¹⁵ Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja iz sredstava koja pripadaju Republici Hrvatskoj kao članu Umirovljeničkog fonda - Narodne novine, br. 112/15 i 122/15

U skladu s Odlukom Vlade R Hrvatske o isplati jednokratnog novčanog primanja iz sredstava koja pripadaju Republici Hrvatskoj kao članu Umirovljeničkog fonda, u 2015. godini isplaćeno je jednokratno novčano primanje korisnicima mirovina u iznosu od 175.186.110 kn.

U 2015. godini, u skladu s čl. 80. i čl. 178. Zakona o mirovinskom osiguranju, provedeno je razdvajanje mirovina koje su ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima ili su određene na povoljniji način. Mirovine su razdvojene na dio mirovine ostvaren prema posebnom propisu, koji se financira iz izvora 11 - opći prihodi proračuna i na dio mirovine ostvaren prema općem propisu, koji se financira iz izvora 21 – doprinosi za mirovinsko osiguranje. Razdvajanjem su povećani rashodi za isplatu mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju koje se financiraju iz izvora 21 – doprinosi za mirovinsko osiguranje, a smanjeni rashodi za isplatu mirovina prema posebnim propisima koje se financiraju iz izvora 11 - opći prihodi proračuna.

Od ožujka 2015. godine, u skladu s čl. 58. i čl. 175. st. 7. Zakona o mirovinskom osiguranju, invalidske mirovine prevedene su na starosne i time su smanjeni rashodi za invalidske, a povećani rashodi za starosne mirovine.

Financijski rashodi

Financijski rashodi za 2015. godinu iznosili su 39.588.343 kn, od toga se 39.326.073 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 262.270 kn su ostali financijski rashodi Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa i zatezne kamate). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,10% ili 77,82% planiranih financijskih rashoda. U odnosu na 2014. godinu manji su za 16,37% zbog smanjenja naknade za isplatu mirovina, u skladu s izmjenom Ugovora s Hrvatskom poštom od veljače 2014. godine i sklopljenim Ugovorom s Erste & Steiermarkische Bankom d.d. za isplatu mirovinskih primanja i doplatka za djecu korisnicima u inozemstvo od siječnja 2015. godine.

Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika

Obvezno osiguranje za pojedine kategorije osiguranika (II. stup) ostvareno je u iznosu od 9.508.790 kn, čini 77,31% planiranih rashoda koji su u odnosu na 2014. manji su za 15,99% zbog manjeg broja korisnika. U strukturi ukupnih rashoda čine 0,02%.

Ostali rashodi

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 67.850 kn, a odnose se na školarine prema Planu školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog osposobljavanja radnika Zavoda.

Doplatak za djecu

Rashodi za doplatku za djecu za 2015. iznosili su 1.588.373.322 kn i čine 98,07% planiranih rashoda te u strukturi ukupnih rashoda čine 4,11%.

3. Rashodi poslovanja

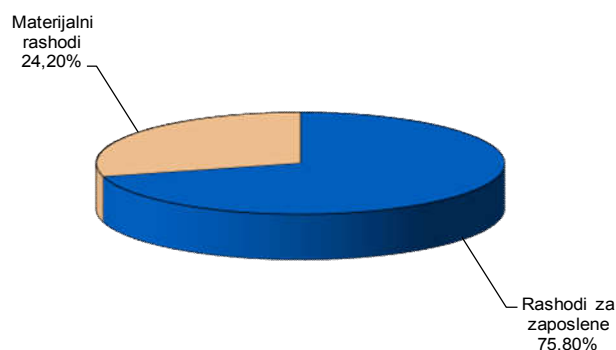
U *Tablici 4* prikazani su podaci o rashodima poslovanja za 2015. i 2014.

Tablica 4 - Rashodi poslovanja za 2015. i 2014.

Redni broj	Vrsta rashoda	Plan 2015.	Ostvarenje 2015.	Struktura u %	u kn		
					Ostvarenje 2015. Plan 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks Ostv.2015. Ostv.2014.
1	2	3	4	5	6(4/3)	7	8(4/7)
	RASHODI POSLOVANJA	366.055.180	352.985.920	100,00	96,43	367.878.714	95,95
1.	Rashodi za zaposlene	274.700.000	267.561.116	75,80	97,40	283.158.158	94,49
2.	Materijalni rashodi	91.355.180	85.424.804	24,20	93,51	84.720.556	100,83

Rashodi poslovanja (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2015. iznosili su 352.985.920 kn, što čini 96,43% planiranih rashoda poslovanja, a u odnosu na 2014. godinu manji su za 4,05%, tj. 14.892.794 kn.

Slika 3 - Struktura rashoda poslovanja

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u 2015. iznosili su 267.561.116 kn i čine 97,40% planiranih rashoda za zaposlene, tj. 0,69% ukupnih rashoda Zavoda.

U odnosu na 2014. manji su za 15.597.042 kn ili 5,51%. Rashodi za brutoplaće smanjeni su za 7,33% zbog smanjenja prosječnog broja zaposlenih za 199 u odnosu na 2014., najvećim dijelom zbog prelaska radnika Zavoda u Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Ostali rashodi za zaposlene veći su za 101,99% u odnosu na 2014. zbog isplate razlike jubilarnih nagrada prema Odluci Vlade o isplati razlike iznosa jubilarne nagrade službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine, broj 65/15) od 11. lipnja 2015. Rashodi na doprinosima na plaće smanjeni su za 4,05% zbog smanjenja rashoda za brutoplaće.

U 2015. plaće su se radnicima Zavoda isplaćivale se u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u HZMO-u, Zakonom o plaćama u javnim službama¹⁶, Uredbom o nazivima radnih mjesta i

¹⁶ Zakon o plaćama u javnim službama – Narodne novine, br. 27/01, 39/09, (Odluka o visini osnovice-Narodne novine, br.40/09)

koeficijentima složenosti poslova u javnim službama¹⁷, Pravilnikom o radu¹⁸, Kolektivnim ugovorom za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje¹⁹ i Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika²⁰.

U *Tablici 5* prikazani su podaci o rashodima za zaposlene za 2015. i 2014.

Tablica 5 - Rashodi za zaposlene za 2015. i 2014.

u kn

Vrsta	Ostvarenje 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks 2015./2014.
1	2	3	4(2/3)
1. brutoplaće	222.334.323	239.932.082	92,67
2. ostali rashodi za zaposlene	7.143.016	3.536.334	201,99
3. doprinosi na plaće	38.083.777	39.689.742	95,95
UKUPNO	267.561.116	283.158.158	94,49
prosječan broj zaposlenih	2 712	2 911	93,16

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u 2015. iznosili su 85.424.804 kn i čine 93,51% planiranih materijalnih rashoda. U odnosu na 2014. veći su za 0,83%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,22%.

Najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge koji su veći za 8,24% u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanih rashoda za poštanske usluge. Osim redovitih usluga za otpremu pošte, Zavod je imao povećane troškove za otpremu rješenja i obavijesti korisnicima mirovina za koje je provedeno razdvajanje mirovina, u skladu s čl. 80. i 178. Zakona o mirovinskom osiguranju te za otpremu rješenja korisnicima u vezi s prevođenjem invalidskih na starosne mirovine, u skladu s čl. 58. i čl. 175. st. 7. Zakona o mirovinskom osiguranju. Smanjenje u odnosu na 2014. godinu odnosi se na naknade troškova zaposlenima za 22,66% (smanjenje rashoda za službena putovanja za 27,86% i naknada za prijevoz za 22,61%) zbog smanjenja broja zaposlenih. Rashodi za materijal i energiju manji su za 1,28% zbog provedenih ušteda na rashodima za uredski materijal, a ostali nespomenuti rashodi poslovanja manji su za 46,98% zbog smanjenih premija osiguranja.

U *Tablici 6* prikazani su podaci o materijalnim rashodima za 2015. i 2014.

Tablica 6 – Materijalni rashodi za 2015. i 2014.

u kn

Vrsta	Ostvarenje 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks 2015./2014.
1	2	3	4(2/3)
1. naknade troškova zaposlenima	8.643.625	11.176.689	77,34
2. rashodi za materijal i energiju	14.004.087	14.185.132	98,72
3. rashodi za usluge	58.537.310	54.081.755	108,24
4. naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (polaznici stručnog osposobljavanja)	1.792.611	661.631	270,94
5. ostali nespomenuti rashodi poslovanja	2.447.171	4.615.349	53,02
UKUPNO	85.424.804	84.720.556	100,83

¹⁷ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama – Narodne novine, br. 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 162/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 22/07, 127/07, 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15 i 122/15

¹⁸ Pravilnik o radu od 26. siječnja 2004., 18. studenoga 2004., 15. veljače 2005., 16. prosinca 2009., 18. lipnja 2010., 14. prosinca 2010., 31. prosinca 2012., 8. svibnja 2014. i 6. veljače 2015.

¹⁹ Kolektivni ugovor za HZMO od 3. rujna 2009. i Kolektivni ugovor HZMO – Narodne novine, br. 146/12

²⁰ Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika - Narodne novine, od 101/98 do 3/15

Nabava nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2015. iznosili su 10.759.488 kn i čine 85,96% planiranih rashoda, a odnose se na:

	u kn
Nematerijalnu imovinu	2.621.856
- licence	2.205.540
- ulaganje na tuđoj imovini radi prava korištenja	416.316
Postrojenja i opremu	3.914.129
- uredska oprema i namještaj	3.719.615
- komunikacijska oprema	27.415
- oprema za održavanje i zaštitu	111.409
- instrumenti, uređaji i strojevi	1.870
- uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	53.820
Nematerijalnu proizvedenu imovinu	554.012
- ulaganje u računalne programe	554.012
Rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	3.669.491
- dodatna ulaganja na građevinskim objektima	3.669.491.

2. POSLOVANJE SREDSTVIMA ZA DOPLATAK ZA DJECU

Financijsko poslovanje sredstvima za doplatku za djecu za 2015. godinu odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o doplatku za djecu²¹
- Zakonom o proračunu
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu
- Financijskim planom Zavoda za 2015. godinu
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
- Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji²².

Od 2015. sredstva za doplatku za djecu planiraju se unutar Razdjela 086 Ministarstva rada i mirovinskoga sustava – Glava 20 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Zakonom o doplatku za djecu propisani su uvjeti za stjecanje prava na doplatku za djecu i visina doplatka za djecu.

Osnovica za obračun naknada i drugih primanja za 2015. iznosila je 3.326,00 kn (članak 21. stavak 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015.). Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Sredstva za doplatku za djecu za 2015. planirana su u iznosu od 1.620.000.000 kn, a ostvarena su u iznosu od 1.588.488.159 kn, što čini 98,06% planiranih rashoda. U odnosu na 2014. godinu manja su za 3,11%.

²¹ Zakon o doplatku za djecu - Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12 i 82/15

²² Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - Narodne novine, br. 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 33/13, 148/13 i 92/14

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka (prema članku 18. Zakona o doplatku za djecu) koja su u razdoblju siječanj - prosinac 2015. godine iznosila 314.848.500 kn za prosječno mjesečno 40 513 korisnika doplatka za djecu.

Pravo na doplatku za djecu stječe korisnik pod uvjetom:

1. da mu ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 50% proračunske osnovice (dohodovni cenzus) i
2. da živi u kućanstvu s djetetom
 - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatku za djecu u visini od 9% proračunske osnovice po djetetu
 - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34% i 33,66% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatku za djecu u visini od 7,5% proračunske osnovice po djetetu
 - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67% i 50% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatku za djecu u visini od 6% proračunske osnovice po djetetu.

Prema članku 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu, korisniku uz utvrđeni iznos doplatka za djecu pripada i dodatak u iznosu od po 500,00 kn za treće i za četvrto dijete.

Za dijete bez oba roditelja ili ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta ili potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad ili im je oduzeta poslovna sposobnost i za dijete s oštećenjem zdravlja, prema propisima iz socijalne skrbi, iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

Za dijete bez jednog roditelja ili za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, iznos doplatka za djecu povećava se za 15%.

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja, prema propisima iz socijalne skrbi, doplatku za djecu određuje se u svoti od 25% od proračunske osnovice, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva mjesečno.

Za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, korisniku pripada doplatku za djecu u visini od 9% od proračunske osnovice i taj iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

U *Tablici 7* prikazan je pregled određivanja dohodovnog cenzusa i iznosa doplatka za djecu.

Tablica 7 - Dohodovni cenzus i iznos doplatka za djecu od 1. siječnja 2015.

PRORAČUNSKA OSNOVICA ZA GODINU		2015.	3.326,00 kn
DOHODOVNI CENZUS 2015.			
prvi cenzus	16,33% proračunske osnovice	543,14 kn	
drugi cenzus	16,34% - 33,66% proračunske osnovice	543,15 - 1.119,53 kn	
treći cenzus	33,67% - 50% proračunske osnovice	1.119,54 - 1.663,00 kn	

U *Tablici 8* prikazani su podaci o iznosima doplatka za djecu.

Tablica 8 - Iznosi doplatka za djecu u 2015. godini

u kn

IZNOS DOPLATKA		u 2015.
za prvi cenzus	9%	299,34 kn
za drugi cenzus	7,5%	249,45 kn
za treći cenzus	6%	199,56 kn
invalidno dijete	25%	831,50 kn
za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata	299,34 kn + 25%	374,18 kn
za dijete s poteškoćama u razvoju ili bez oba roditelja	299,34 kn + 25%	374,18 kn
	249,45 kn + 25%	311,81 kn
	199,56 kn + 25%	249,45 kn
za dijete s jednim roditeljem	299,34 kn + 15%	344,24 kn
	249,45 kn + 15%	286,87 kn
	199,56 kn + 15%	229,49 kn
Za treće i za četvrto dijete doplatka se povećava po 500,00 kn.		

U *Tablici 9* prikazani su podaci o prosječnom broju korisnika doplatka za djecu, broju djece i prosječnom iznosu doplatka za djecu.

Tablica 9 - Prosječan broj korisnika doplatka za djecu, broja djece i prosječni iznos doplatka za djecu

	2015.	2014.	Indeks 2015. 2014.
Prosječan broj korisnika doplatka za djecu	188 236	191 658	98,22
Prosječan broj djece koja primaju doplatka za djecu	352 785	359 079	98,25
Prosječan iznos doplatka za djecu u kn	374,59	379,84	98,62

Izvor: Baza podataka Zavoda

PRIHODI I RASHODI

U *Tablici 10* prikazani su podaci o prihodima i rashodima sredstava doplatka za djecu.

Tablica 10 - Prihodi i rashodi sredstava doplatka za djecu za 2015.

u kn

	Plan 2015.	Ostvarenje 2015.	Ostvarenje 2015. Plan 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks 2015. 2014.
1	2	3	4(3/2)	5	6(3/5)
PRIHODI					
1. Prihod iz proračuna	1.620.000.000	1.588.488.159	98,06	1.639.548.334	96,89
UKUPNI PRIHODI	1.620.000.000	1.588.488.159	98,06	1.639.548.334	96,89
RASHODI					
1. Doplatka za djecu	1.619.690.000	1.588.373.322	98,07	1.639.302.212	96,89
2. Financijski rashodi	10.000	-	-	-	-
3. Rashodi za usluge	300.000	114.837	38,28	246.122	46,66
UKUPNI RASHODI	1.620.000.000	1.588.488.159	98,06	1.639.548.334	96,89

1. Prihodi

Ukupni prihodi u 2015. ostvareni su u iznosu od 1.588.488.159 kn i čine 98,06% ukupnih planiranih prihoda. U odnosu na 2014. godinu manji su za 3,11%.

2. Rashodi

Ukupni rashodi za 2015. ostvareni su u iznosu od 1.588.488.159 kn i u odnosu na 2014. godinu manji su za 3,11%, a odnosili su se:

- na rashode za doplatu za djecu
- na rashode za usluge.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.588.488.159 kn i čine 98,06% ukupnih planiranih rashoda. U odnosu na 2014. godinu manji su za 3,11% zbog smanjenja prosječnog broja korisnika doplatu za djecu za 1,78%, prosječnog broja djece koja primaju doplatu za djecu za 1,75% i smanjenja prosječnog iznosa doplatu za djecu za 1,38%.

Rashodi za doplatu za djecu za 2015. ostvareni u iznosu od 1.588.373.322 kn, u strukturi ukupnih rashoda sudjeluju s 99,99%, a u odnosu na 2014. godinu manji su za 3,11%.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 114.837 kn odnose se na naknade za rad članova prvostupanjskih i drugostupanjskih tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava na doplatu za djecu.

VII.

PORTFELJ ZAVODA

1. PORTFELJ ZAVODA NA DAN 31. PROSINCA 2015.

Stupanjem na snagu Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske¹ 30. srpnja 2013. prestao je važiti Zakon o upravljanju državnom imovinom. Pravni sljednik Hrvatskog fonda za privatizaciju – Agencija za upravljanje državnom imovinom prestala je s radom, a njene poslove preuzeo je Državni ured za upravljanje državnom imovinom, kao središnje tijelo za upravljanje, raspolaganje i koordinaciju upravljanja i raspolaganja državnom imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske te Centar za restrukturiranje i prodaju. Centar za restrukturiranje i prodaju, kao zakonski zastupnik na temelju navedenoga Zakona, upravlja dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, te dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

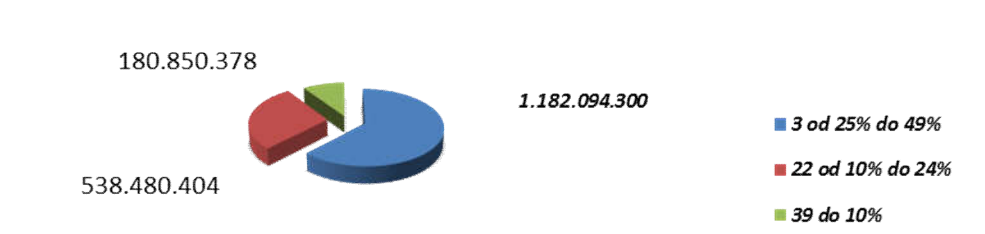
Struktura i vrijednost portfelja

Nominalna vrijednost ukupnog portfelja Zavoda na dan 31. prosinca 2014. iznosila je 2.082.478.296,00 kn. Tijekom 2015. nominalna vrijednost portfelja smanjena je za 181.053.214,00 kn te je stanje portfelja na dan 31. prosinca 2015. prema nominalnoj vrijednosti iznosilo 1.901.425.082,00 kn.

Tablica 1 – Struktura vlasništva Zavoda 31. prosinca 2015.

Redni broj	% vlasništva HZMO-a	Broj društava	Nominalna vrijednost	%
0	1	2	3	4
1.	od 25 do 49%	3	1.182.094.300	62,17
3.	od 10 do 24%	22	538.480.404	28,32
4.	do 10%	39	180.850.378	9,51
UKUPNO		64	1.901.425.082.00	100,00

Slika 1 – Struktura vlasništva Zavoda

¹ Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske - Narodne novine, broj 91/13

Tablica 2 – Struktura smanjenja-povećanja portfelja Zavoda u 2015.
u kn

Red. br.	Opis	Nominalna vrijednost
A	<i>Društva u stečaju</i>	
1	Gramat d.o.o. Đakovo	-547.200,00
2	Kaštelanski staklenici d.d. Kaštel Štafilic	-8.087.500,00
3	Tehno-Osijek d.o.o. Osijek	-20.200,00
	UKUPNO DRUŠTVA U STEČAJU	-8.654.900,00
B	<i>Likvidirana društva</i>	
1	-----	0,00
	UKUPNO LIKVIDIRANA DRUŠTVA	0,00
C	<i>Prodana društva</i>	
1	Hoteli Plat d.d. Plat	-54.641.100,00
2	Istra-auto d.d. Umag	-487.600,00
3	Kim d.o.o. Karlovac	-334,00
4	Luka Ploče d.d. Ploče	-14.997.200,00
5	Predom d.o.o. Zagreb	-47.730,00
6	Petrol d.d. Jurdani	-846.700,00
	UKUPNO PRODANA DRUŠTVA	-71.020.664,00
D	<i>Brisana društva</i>	
1	Slovo d.o.o. Zagreb	-4.400,00
2	Splitska FTZ d.d. Split	-16.800,00
	UKUPNO BRISANA DRUŠTVA	-21.200,00
E	<i>Smanjenje temeljnog kapitala</i>	
1	Agroduhan d.o.o. Slatina	-1.877.900,00
2	Hoteli Živogošće d.d. Živogošće	-23.285.880,00
3	Uljanik d.d. Pula	-15.583.860,00
4	Jadroplov d.d. Split	-16.750.050,00
5	Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb	-88.655.500,00
6	Luka Rijeka d.d. Rijeka	-12.851.760,00
	UKUPNO SMANJENE TEM. KAPITALA	-159.004.950,00
F	<i>Povećanje temeljnog kapitala</i>	
1	Podravka d.d. Koprivnica	11.511.960,00
1a	Podravka d.d. Koprivnica	33.463.100,00
2	Janaf d.d. Zagreb	11.263.200,00
3	Zadarska tiskara d.d. Zadar	1.346.640,00
	UKUPNO POVEĆANJE TEM. KAPITALA	57.584.900,00
G	<i>Nova društva</i>	
1	Knjigovođa d.o.o. Šibenik	63.600,00
	UKUPNO NOVA DRUŠTVA	63.600,00
	SVEUKUPNO	-181.053.214,00

U 2015. od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 23.528.923,94 kn, od toga s osnove naplate dividende 21.429.475,22 kn te od prodaje portfelja 2.099.448,72 kn.

Na dan 31. prosinca 2015. ukupna potraživanja vezana uz portfelj Zavoda iznosila su 157.365.099,51 kn, od toga se 151.316.214,27 kn odnosilo na potraživanja po osnovi prodaje dionica ili udjela (od toga su potraživanja od CERP-a iznosila 148.988.698,13 kn), 5.987.921,82 kn na potraživanja po osnovi dividendi te 60.963,42 kn na potraživanja po osnovi odobrenih zajmova trgovačkim društvima radi osiguranja redovitog poslovanja.

Za sporne slučajeve pokrenuti su odgovarajući sudski postupci radi naplate.

Radi pokrića troškova po osnovi sudskih sporova koji se odnose na portfelj Zavoda, društvo Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. obvezno je, na temelju odredbi Međunarodnog računovodstvenog standarda 37 (MRS 37), na svojim računima osigurati potrebna sredstva.

Posljednjeg dana burzovnog trgovanja u 2015. godini tržišna vrijednost dionica 21 društva iz portfelja Zavoda iznosila je 2.361.533.553,27 kn i u odnosu na 2014. godinu veća je za 287.817.711,41 kn, odnosno 13,88%, a s 43 društva iz portfelja Zavoda i nadalje se nije trgovalo na Zagrebačkoj burzi.

2. HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o. i Kapitalni fond d.d.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100% vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO). Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*², a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom, u koji je prenesen dio portfelja HZMO-a. HMID upravlja jednim investicijskim fondom – Kapitalnim fondom d.d., zatvorenim alternativnim investicijskim fondom s privatnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a i Kapitalnog fonda obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja Kapitalnog fonda d.d., a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje Kapitalnim fondom koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine Fonda, umanjene za financijske obveze.

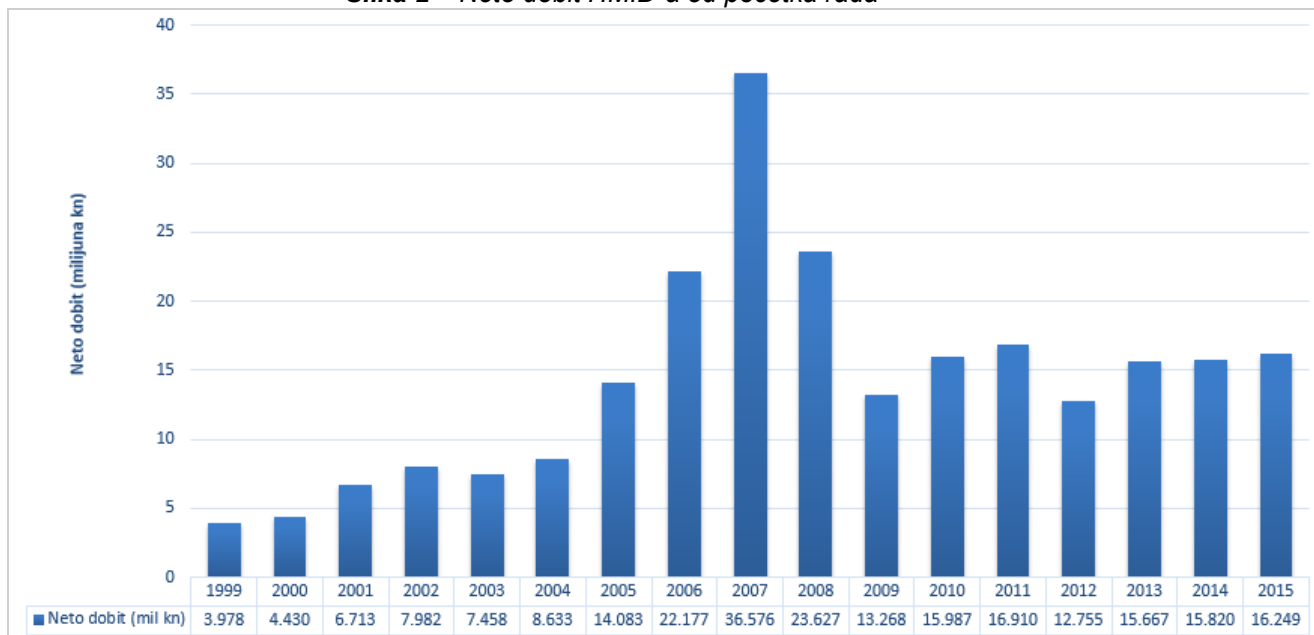
Tablica 3 - Račun dobiti i gubitka HMID-a od 1. siječnja do 31. prosinca 2015.

	31.12.2015.	31.12.2014.	2015./2014. (%)
Prihodi od naknada od upravljanja investicijskim fondovima	25.472.664 kn	24.888.723 kn	102,35%
Financijski prihodi i rashodi	767.483 kn	478.421 kn	160,42%
Opći i administrativni troškovi poslovanja	-5.771.372 kn	-5.305.140 kn	108,79%
Amortizacija i vrijednosno usklađivanje ostale imovine	-247.527 kn	-285.726 kn	86,63%
Rezerviranja	0 kn	0 kn	
Ostali prihodi i rashodi poslovanja	82.838 kn	900 kn	9204,25%
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	20.304.086 kn	19.777.178 kn	102,66%
Porez na dobit	4.055.443 kn	3.956.420 kn	102,50%
Dobit ili gubitak	16.248.643 kn	15.820.758 kn	102,70%

U 2015. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 16.248.643 kn.

² Zakon o alternativnim investicijskim fondovima – Narodne novine, br. 16/13 i 143/14

Slika 2 – Neto dobit HMID-a od početka rada

Od početka rada HMID-a do danas vlasniku (HZMO-u) je isplaćeno sveukupno 159,7 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Kapitalni fond d.d. je zatvoreni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja HZMO-a, koji je HZMO-u pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je HZMO 100% vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom*, a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom*. Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

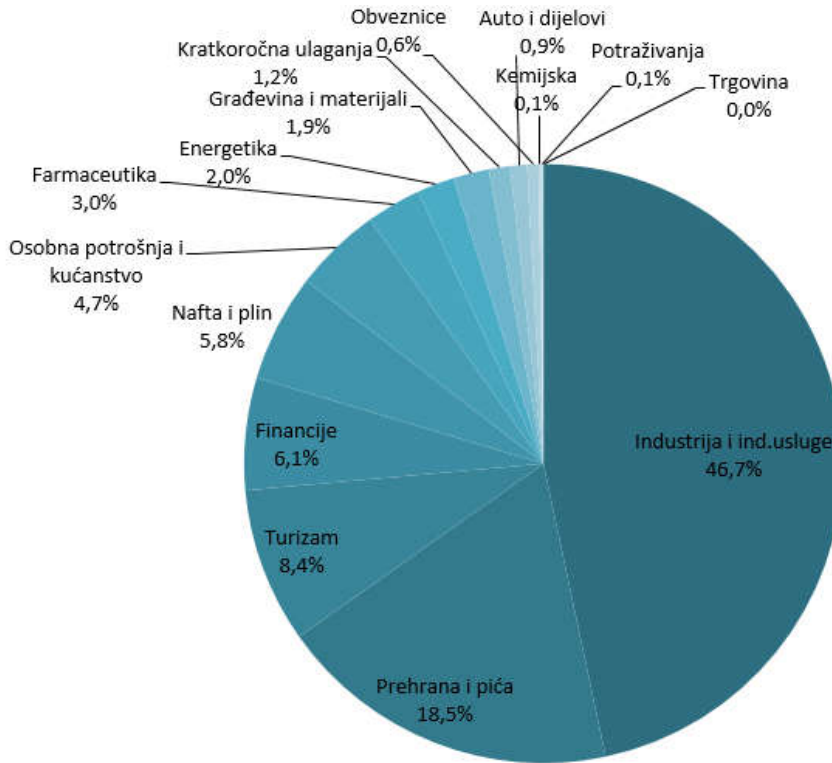
Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2015. iznosila je 1.131.296.714 kn. U 2015. godini Kapitalni fond ostvario je neto dobitak u iznosu od 1.551.514 kn i sveobuhvatnu dobit u iznosu od 26.535.158 kn. Vrijednost imovine Fonda porasla je u 2015. godini za 22,8 milijuna kuna ili 2,1%.

Tablica 4 – Kretanje vrijednosti neto imovine Kapitalnog fonda od njegova osnutka

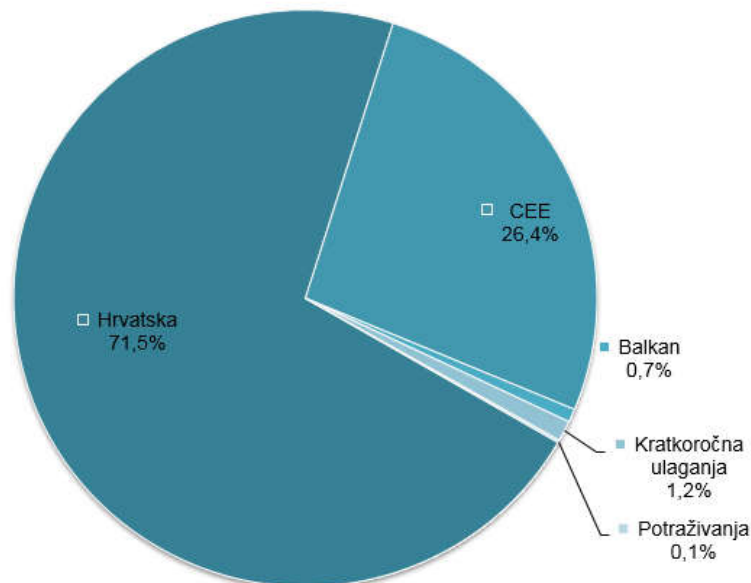
Rezultati Kapitalnog fonda od osnutka do 31.12.2015.	
Rast neto imovine fonda	205,9%
Rast neto imovine fonda na godišnjoj razini uključujući isplaćenu dividendu (total return)	8,6%
Rast neto imovine fonda na godišnjoj razini	6,9%
Rast neto imovine fonda (mil kn)	761,5
Isplaćena dividenda (mil kn)	166,34
Starost fonda u godinama	16,8

Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je po prosječnoj godišnjoj stopi od 8,6 posto. Ukupno je od početka rada Kapitalni fond povećao svoju imovinu za 205,9 posto ili za 761,5 milijuna kuna i isplatio vlasniku 166,3 milijuna kuna dividende.

Slika 3 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema djelatnostima na dan 31. prosinca 2015.

Slika 4 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema državama na dan 31. prosinca 2015.

Dividenda Kapitalnog fonda i udio u dobiti HMID-a uplaćuje se vlasniku na račun državnog proračuna. Od početka poslovanja uplaćeno je ukupno 326 milijuna kuna.

VIII.

OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2015.

Strategija Zavoda u razdoblju 2015. – 2017. je da daljnjom modernizacijom nastavi podizati kvalitetu usluga korisnicima povećanjem ažurnosti i učinkovitosti poslovanja, otvaranjem i približavanjem Zavoda osiguranicima, korisnicima i javnosti osiguranjem prava na pristup relevantnim informacijama i podacima, postizanjem optimalne ažurnosti, potpunosti i točnosti podataka u evidencijama Zavoda, smanjenjem troškova poslovanja, unaprjeđenjem poslovanja primjenom suvremenih informatičkih rješenja i redizajniranjem poslovnih procesa, upravljanjem i razvojem ljudskih potencijala te osiguranjem pravilnog, učinkovitog i ekonomičnog raspolaganja proračunskim i drugim sredstvima. Strateškim planom Zavoda za razdoblje 2015. - 2017. utvrđeni su zadaci i aktivnosti kojima će se postići provedba ciljeva utvrđenih Strateškim planom Ministarstva rada i mirovinskoga sustava za razdoblje 2015. - 2017.

Kao **poseban cilj**, za provedbu kojega je mjerodavan Zavod, utvrđeno je **Unaprjeđenje provedbe mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti**. Radi provedbe toga posebnog cilja, Strateškim planom Zavoda za razdoblje 2015. - 2017. utvrđeni su specifični ciljevi i definirane aktivnosti za provedbu tih specifičnih ciljeva, a Godišnjim planom rada definirani su specifični ciljevi u 2015. i aktivnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica Zavoda kojima će se tijekom 2015. ostvarivati ciljevi definirani Strateškim planom Zavoda za razdoblje 2015. - 2017., a to je povećanje ažurnosti poslovanja Zavoda i unaprjeđenje administrativno-tehničke podrške sustavu.

Radi ostvarenja navedenih specifičnih ciljeva, Godišnjim planom Zavoda za 2015. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

I. Projekti za provedbu zakonskih izmjena te unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda

Tijekom 2015. dovršeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti:

1. Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13 - u daljnjem tekstu: ZOMO)
 - **Razdvajanje mirovina** – u skladu s člankom 178. ZOMO-a, za korisnike kojima je dio mirovine određen, odnosno ostvaren prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima početkom 2015. provedeno je razdvajanje mirovina na dio mirovine ostvaren prema posebnom propisu i dio mirovine ostvaren na temelju staža osiguranja pokrivenog doprinosima te je omogućeno donošenje rješenja o prevođenju automatskim putem. Kategoriji korisnika hrvatskih branitelja i korisnika mirovina priznatih prema ZOMO-u i ZOPHBDR-u svota mirovine razdvojena je tijekom srpnja i kolovoza 2015. na opći dio i dio ostvaren prema posebnim propisima.
 - **Prevođenje invalidskih mirovina na starosne mirovine** – u skladu s člankom 175. stavkom 7. ZOMO-a invalidske mirovine prevedene su na starosne mirovine te je omogućeno donošenje rješenja o prevođenju automatskim putem. Također, omogućeno je periodičko prevođenje invalidskih na starosne mirovine korisnicima koji su ispunili uvjete s danom navršene starosne dobi propisane člankom 33., odnosno 180. ZOMO-a.
2. **Preuzimanje podataka s JOPPD Obrasca radi ostvarivanja prava na doplatka za djecu** - radi efikasnijeg prikupljanja podataka o ostvarenom dohotku fizičkih osoba, o obračunatom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak te o obvezi doprinosa, Ministarstvo financija, Porezna uprava omogućila je Zavodu pristup podacima iz sustava EDIP (Evidencija dohodaka i primitaka). Podaci se razmjenjuju putem sustava elektroničkog pristupa podacima, razmjenom podataka u realnom vremenu, kao i dostavom podataka iz obrada podataka za određeno razdoblje (po obvezniku) za potrebe Zavoda.
3. **Reorganizacija poslovanja u uvjetima vještačenja u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom** - obavljene su sve aktivnosti radi prilagodbe poslovanja u novonastalim uvjetima provedbe postupka medicinskog vještačenja u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.
4. **Prevođenje prijevremenih starosnih mirovina zbog dugogodišnjeg osiguranja, ostvarenih prema članku 35. ZOMO-a, na starosne mirovine za dugogodišnje osiguranike** - u skladu s člankom 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 33/15), korisnicima prava na prijevremenu starosnu mirovinu zbog dugogodišnjeg osiguranja, ostvarenu prema članku 35. ZOMO-a, do 31. prosinca 2014. prevedeno je navedeno pravo u istoj svoti na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz članka 35. ZOMO-a.
5. **Reorganizacija Baze podataka doplatka za djecu/tuzemni korisnici i Baze podataka doplatka za djecu/inozemni korisnici zbog povezivanja s Bazom podataka aktivnih osiguranika** - omogućeno je utvrđivanje činjenice o promjeni radnopravnog statusa korisnika doplatka za djecu i članova njegovog kućanstva koje utječu na ostvareno pravo na doplatka za djecu.

6. **Razmjena podataka o činjenici smrti s inozemnim nositeljima osiguranja radi sprječavanja nepripadne isplate mirovine** - radi sprječavanja nepripadnih isplata mirovina zbog smrti korisnika, tijekom 2015. uspostavljena je elektronička razmjena podataka o činjenici smrti između Zavoda i inozemnih nositelja mirovinskog osiguranja (SR Njemačka, Srbija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina) za korisnike hrvatske mirovine koji prebivaju u navedenim državama i za korisnike inozemnih mirovina koji prebivaju u Republici Hrvatskoj.
7. **Izvođenje podataka o stažu osiguranja i plaći za 2013. na temelju podataka iz Obrasca RS-m i Obrasca JOPPD te iz Baze podataka osiguranika** - usklađene su i povezane oznake primitaka u Obrascu JOPPD, vrste uplata u Obrascu RS-m i osnove osiguranja u Bazi podataka aktivnih osiguranika te izvedeni podaci o stažu, plaći i naknadama za 2013.
8. **Isplata mirovinskih primanja, doplatka za djecu, ovrha i preračuna u inozemstvo** - radi smanjenja troškova isplate te racionalizacije poslova u vezi s navedenim isplatama, omogućena je isplata mirovinskih i invalidskih primanja i doplatka za djecu korisnicima u inozemstvu preko Erste&Steiermärkische Banke d.d.
9. **Isplata jednokratnog novčanog primanja u 2015. korisnicima mirovinskih primanja** – u skladu s Odlukom Vlade RH o isplati jednokratnog novčanog primanja iz sredstava koja pripadaju Republici Hrvatskoj kao članu Umirovljeničkog fonda, obavljani su svi poslovi vezani uz isplatu jednokratnog novčanog primanja. Iznos jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja utvrđen je ovisno o visini mirovinskih primanja u isplati.
10. **Uspostava sustava za vođenje osnovnih sredstava pomoću bar-koda** - uvođenjem bar-kod sustava za označavanje dugotrajne materijalne imovine Zavoda izmijenjen je dosadašnji način provedbe inventure dugotrajne materijalne imovine. Projektom su obuhvaćeni poslovi inventure dugotrajne materijalne imovine Zavoda u dijelu koji se odnosi na lociranje DMI u prostorijama Zavoda, zatim na sastavljanje izvješća i automatsko ažuriranje Baze podataka DMI stvarno utvrđenim stanjem i smještajem nefinancijske imovine.

U sklopu rada na ostalim projektima, završene su pojedine faze projekta odnosno izrađena je projektna dokumentacija za sljedeće projekte:

1. Povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja
 - realizacijom projekta omogućit će se potpuna automatizacija postupaka koji se provode nakon utvrđivanja činjenice smrti korisnika mirovinskih primanja, podnošenjem zahtjeva za povrat nepripadno doznačenih mirovinskih primanja elektroničkim putem i zaprimanjem obavijesti o uplati iz inozemstva elektroničkim prijenosom podataka.
2. Dopuna pomoćne knjige regresa i veze s ostalim sustavima
 - projektom će se automatizirati veza između Pomoćne knjige regresa i ostalih baza podataka Zavoda, omogućiti automatsko knjiženje potraživanja za regrese, uspostaviti automatske kontrole, izraditi nove transakcije na sistemu te promijeniti sadržaj i prikaz obaveznih i automatskih ispisa. Projekt će uspostaviti kontrolirani sustav logički povezanih podataka koji će osigurati usklađenost podataka u sva tri informacijska sustava (likvidature, pravnih poslova i računovodstva), vjerodostojnost podataka na temelju kontrolirane primopredaje, mogućnost rekonstruiranja osiguranu slijednošću podataka te, u konačnici, izradu izvješća po svim parametrima.

3. Evidentiranje i obrada podataka s obrazaca G1, G2 i G3 nakon uspostave razmjene podataka s FINA-om
 - projektom će se obuhvatiti prijenos podataka između FINA-e i Zavoda s obrazaca G1, G2, i G3 te drugih podataka vezanih uz upućivanje sredstava izuzetih od ovrhe na poseban račun ovršenika, kao i njihovo evidentiranje u bazu podataka umjesto unosa podataka u službama/uredima Zavoda.
4. Povezivanje Središnjeg registra ugovora s bazama podataka Zavoda
 - realizacijom projekta omogućit će se povezivanje Središnjeg registra ugovora s ostalim poslovnim podsustavima Zavoda, tj. aplikacijama i bazama podataka kojima se ti poslovni podsustavi koriste.

Nadalje, započeti su poslovi vezani uz korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Zavod kao korisnička institucija sudjeluje u projektu *Razvoj IT infrastrukture kao dio jačanja administrativnih kapaciteta i jačanje institucija za implementaciju regulativa u sustavu socijalne sigurnosti* koji se financira iz sredstava Prijelaznog instrumenta (*Transition Facility*). Cilj projekta je omogućiti institucijama, korisnicima programa, pružanje učinkovitih usluga u području provedbe socijalne sigurnosti kako bi se institucije adekvatno pripremile za spajanje na EESSI sustav na razini EU-a. Uz Zavod, korisnička institucija je i REGOS, a korisnik je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava (MRMS). Predložene su dvije aktivnosti u dijelu koji se odnosi na Zavod: Razvoj informatičke infrastrukture i Implementacija e-arhive. Početak rada na realizaciji ovog projekta planiran je u prvom kvartalu 2016.

Vezano uz korištenje strukturnih fondova EU za financijsko razdoblje 2014. - 2020., predstavnici Zavoda sudjelovali su u procesu programiranja projekata/aktivnosti koji su dio *Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“*. Projekt *„Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO“* prihvatilo je Upravljačko tijelo (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava). U sklopu Specifičnog cilja 8.vii.2. (Aktivnosti usmjerene jačanju kapaciteta tržišta rada....) predložene su tri skupine aktivnosti kojima će Zavod sudjelovati u ostvarenju postavljenog cilja: uvođenje Business Intelligence sustava i izobrazba radnika na poslovima statistike, IT izobrazba i izobrazba radnika Zavoda. Rad na provedbi projekta nastaviti će se i u idućem razdoblju.

Poseban značaj imali su poslovi na uspostavi odnosno proširenju elektroničke razmjene podataka s državnim i javnim institucijama, kao i s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja. Sredinom kolovoza 2015. Zavod, MRMS, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS), Ministarstvo uprave i Hrvatska akademska i istraživačka mreža - CARNet potpisali su Sporazum o suradnji na poticanju primjene informacijske i komunikacijske tehnologije za potrebe Zavoda radi daljnjeg razvoja i primjene internetskih tehnologija i učinkovitijeg i kvalitetnijeg pružanja usluga građanima Republike Hrvatske.

U studenome 2015. Zavod je s MRMS-om, MZOS-om i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje potpisao Sporazum o poslovnoj suradnji za razmjenu podataka između potpisnika u svrhu identifikacije broja i strukture osoba u dobnoj skupini od 15 do navršanih 30 godina života koje su u obrazovanju, izobrazbi ili zaposlenju (NEET skupina) te radi izrade i provedbe politika i mjera usmjerenih k ponovnom uključivanju identificiranih osoba u obrazovanje ili na tržište rada. Nadalje, Zavod je u studenome

2015. potpisao i Sporazum o poslovnoj suradnji radi razmjene podataka s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo u svrhu identifikacije statusa zdravstvenih radnika u sustavu zdravstva te radi izrade i provedbe politika i mjera usmjerenih k poboljšanju planiranja ljudskih resursa u sustavu zdravstva u Republici Hrvatskoj.

U prosincu 2015. Zavod je s Hrvatskom radio-televizijom potpisao Sporazum o sadržaju, načinu dostave i korištenju podataka radi ostvarivanja prava na povlastice za određene kategorije obveznika plaćanja mjesečne pristojbe.

Nastavljeni su pregovori s inozemnim nositeljima osiguranja radi razmjene podatka o činjenici smrti korisnika mirovine. Na taj se način smanjuje broj nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja i ujedno se ukida izdavanje i zaprimanje papirnatih potvrda o životu. Tijekom 2015. uspostavljena je elektronička razmjena podataka iz područja mirovinskog osiguranja s nositeljima mirovinskog osiguranja u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Njemačkoj i Poljskoj.

II. Provedba Plana restrukturiranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za razdoblje 2013. – 2016.

Planom restrukturiranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za razdoblje 2013. – 2016., koji je donesen u 2013., utvrđeni su ciljevi, način i plan restrukturiranja Zavoda u navedenom razdoblju.

Prema planiranoj dinamici promjena, u 2015. obavljani su sljedeći najznačajniji poslovi:

1. ostvarivanje prava

- radi redefiniranja radnih normativa u skladu s novom organizacijom i uvjetima rada izrađena je analiza o podnesenim zahtjevima i donesenim rješenjima te analiza u vezi s povećanjem norme referentima i kontrolorima u područnim službama i uredima (TUZ) te utjecaj navedenih promjena na broj referenata i kontrolora koji rade na poslovima provedbe
- u skladu sa Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, broj 85/14), svi poslovi vještačenja od 1. siječnja 2015. prešli su u nadležnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

2. informatizacija

- započeta je provedba projekta uspostave jedinstvene korporacijske baze podataka izradom logičkog modela nove baze iz poslovnog područja aktivnih osiguranika (matični podatci), doplatka za djecu i uredskog poslovanja (upravni i neupravni postupak).

3. radnici i kadrovska politika

- broj zaposlenih u Zavodu smanjen je u odnosu na 2014. godinu (kada su bila zaposlena 2 853 radnika) te je na dan 31. prosinca 2015. bio zaposlen 2 681 radnik. Broj zaposlenih smanjen je i zbog prirodnog odljeva i zbog prelaska 98 radnika od 1. siječnja 2015. u Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, broj 95/14)
- u 2015. u Zavodu je zaposlen nužan novi kadar za održavanje kontinuiteta poslovanja, i to radnici s višom i visokom stručnom spremom, koji uglavnom imaju i dodatna znanja i vještine, a u okviru toga zaposlen je i određeni broj nedostajućeg deficitarnog kadra (npr. informatičari, aktuar)

- u okviru raspoloživih financijskih sredstava provedena je planirana izobrazba radnika u području informatike i drugim područjima prema potrebama sustava te stručno usavršavanje i školovanje radnika.

4. upravljanje imovinom i zajednički poslovi

- ostvarena je većina planiranih investicija u poslovne nekretnine u okviru raspoloživih financijskih sredstava za tu namjenu
- rješavano je pitanje određenog dodatnog poslovnog prostora za poslovne potrebe Zavoda
- kontinuirano se radilo na sređivanju vlasničko-pravnih odnosa u vezi s nekretninama i s tim u vezi ažuriranje registra nekretnina
- poduzete su određene planirane aktivnosti iz Akcijskog plana provedbe Strategije zaštite i čuvanja arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje 2014. - 2017.
- preseljena je arhiva iz zakupljenog poslovnog prostora u Zagrebu na Žitnjaku u objekt u Jastrebarskom, površine približno 3000 m², dobiven iz državne imovine na korištenje bez naknade, na neodređeno vrijeme, radi smještaja arhivskog i registraturnog gradiva Središnje službe, područne službe u Zagrebu i Varaždinu te područnog ureda u Sisku, Karlovcu, Čakovcu, Koprivnici, Bjelovaru i Virovitici.
- usluge održavanja, zaštite i čišćenja u dijelu koji nije pokriven radnicima Zavoda osiguravane su korištenjem vanjske usluge.

III. Redovito poslovanje

Mirovinsko osiguranje

Kako je i planirano, u okviru poslova matične evidencije obavljen je cijeli niz aktivnosti vezano uz povezivanje Zavoda s drugim institucijama. U redovitoj razmjeni podataka Zavod dostavlja podatke REGOS-u, Poreznoj upravi i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje radi omogućavanja prijave na zdravstveno osiguranje podnošenjem prijave na mirovinsko osiguranje. Zavod jednako tako razmjenjuje podatke s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo u vezi s poslovima vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom te sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u vezi s utvrđivanjem obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom.

U okviru poslova mirovinskog osiguranja i matične evidencije obavljeni su planirani poslovi kontrole staža, plaća i osnovica za pravne i fizičke osobe prema odredbama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja. U sklopu redovitih poslova obavljena je kontrola obveznika i sastavljeni su zapisnici te su prikupljane nedostajuće prijave o utvrđenom stažu osiguranja i plaći, kako za protekla razdoblja, tako i za razdoblje od 2003. do 2014.

U postupcima pretkompletiranja prikupljane su nedostajuće prijave o stažu osiguranja i plaći u okviru provedbe mjera za poboljšanje ažurnosti Zavoda, s osobitim osvrtom na osiguranike II. mirovinskog stupa. Navedenim aktivnostima postignuta je ažurnost podataka od 97%. Dovršena je obrada podataka za 2013. godinu i planirana obrada podataka za 2014. godinu.

Ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu

Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13, 151/14, 33/15 i 93/15 - u daljnjem tekstu: ZOMO) zbog velike se složenosti i opsega poslova odvijala kroz nekoliko već navedenih projekata (razdvajanje mirovina, prevođenje invalidskih mirovina na starosne mirovine, prevođenje prijevremenih starosnih mirovina zbog dugogodišnjeg osiguranja na starosne mirovine za dugogodišnje osiguranike).

Radi provedbe članka 80. odnosno članka 178. ZOMO-a, u siječnju 2015. napravljena je skupna obrada podataka te je izvršeno automatsko određivanje dijelova mirovina na dio mirovine ostvaren prema posebnom propisu i dio mirovine ostvaren na temelju staža osiguranja iz članka 25. ZOMO-a za 80 312 korisnika (osim hrvatskih branitelja), a u srpnju 2015. izvršeno je automatsko određivanje dijelova mirovina za 101 045 korisnika hrvatskih branitelja.

U provedbi članka 58. odnosno članka 175. stavka 7. ZOMO-a u veljači 2015. napravljena je skupna obrada podataka te je izvršeno automatsko prevođenje invalidskih mirovina na starosne mirovine za 87 136 korisnika. Izrađeni su programi koji omogućuju redovito tiskanje automatskih rješenja o prevođenju invalidskih mirovina na starosne onim korisnicima koji navršavaju uvjete za starosnu mirovinu u određenom mjesecu te je tijekom 2015. tiskano još 4 567 automatskih rješenja o prevođenju.

U travnju 2015. prevedene su prijevremene starosne mirovine na starosne mirovine (članak 35. ZOMO) te je provedena skupna obrada podataka kojom je obuhvaćeno 6 245 korisnika mirovina kojima su tiskana automatska rješenja o prevođenju.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu izvršeno je prevođenje doplatka za djecu, počevši od 1. ožujka 2015., izrađena su automatska rješenja o prevođenju, izrađene su nove te prilagođene postojeće transakcije u Bazi podataka doplatka za djecu te provedbene upute. Baza podataka doplatka za djecu reorganizirana je i povezana s Bazom podataka aktivnih osiguranika radi pravodobnog utvrđivanja činjenice o promjeni radnopravnog statusa korisnika doplatka za djecu i članova njegovog kućanstva. Također, radi učinkovitijeg prikupljanja podataka o ostvarenom dohotku fizičkih osoba, o obračunatom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak te o obvezi doprinosa, Ministarstvo financija - Porezna uprava omogućila je Zavodu pristup podacima na osnovi Projekta EDIP. Ovim projektom omogućeno je preuzimanje podataka i s Obrasca JOPPD-a za potrebe ostvarivanja prava vezanih uz doplatku za djecu. Na osnovi Projekta EDIP (evidencija dohotka i primitaka) Zavod u postupku rješavanja nastavnog prava na doplatku za djecu informatičkim putem na nov način preuzima i podatke o ostvarenim primicima korisnika i članova kućanstva evidentiranih putem Obrasca JOPPD. Za rješavanje novih zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatku omogućen je pristup podacima iz EDIP sustava i putem aplikacije web-servisa EDIP, a omogućena je i razmjena podataka o ostvarenim naknadama s HZZO-om i HZZ-om na tjednoj razini.

Također, postupak ostvarivanja prava na doplatku za djecu s invaliditetom usklađen je s novim propisima - Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja i Uredbom o metodologijama vještačenja.

Projektom Reorganizacija poslovanja u uvjetima vještačenja u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom nastavljena je podrška radu Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom te su u skladu s tim obavljene prilagodbe Baze podataka medicinskog vještačenja i izmjene odnosno dopune postojećih izvještaja i statistika, kao i redizajn razmjene podataka s HZZO-om.

Jedan od značajnijih projekata u 2015. godini odnosio se na povezivanje s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta radi pribavljanja podataka o statusu učenika za vrijeme njihova redovitog školovanja u osnovnim i srednjim školama. Osnovni cilj ovog projekta razmjene podataka bio je oslobađanje djece, koja su korisnici obiteljske mirovine, obveze dostavljanja školskih potvrda te racionalizacija poslovanja i troškova Zavoda. Zavod je, na osnovi Sporazuma o sadržaju i načinu dostave podataka o statusu učenika za vrijeme njihova redovitog školovanja u osnovnim i srednjim školama, od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta dobio pravo pristupa podacima centraliziranog sustava e-Matica te je u tu svrhu Zavod izradio vlastiti web-servis (*Upit na preuzete podatke e-Matice*).

Kako umirovljenici koji su podnijeli zahtjev Hrvatskoj radio-televiziji za snižavanje svote mjesečne RTV pristojbe ne bi morali dolaziti po potvrde o visini mirovine na šaltere Zavoda, u skladu sa Sporazumom o sadržaju, načinu dostave i korištenju podataka, koji su sklopili Zavod i Hrvatska radio- televizija, Hrvatskoj radio-televiziji omogućena je provjera visine mirovine podnositelja zahtjeva elektroničkim putem. Na taj način pojednostavljen je postupak i smanjeni su troškovi Zavoda.

Provedba propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je, kao jednu od svojih temeljnih djelatnosti, prema usvojenom Programu rada Zavoda tijekom 2015. kontinuirano radio na provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je tijekom 2015. godine isplatio mirovinska primanja za 144 312 korisnika koji prebivaju u 44 zemlje svijeta. Najveći broj korisnika prebiva u susjednim državama.

Tijekom 2015. uspostavljena je elektronička razmjena podataka o činjenici smrti korisnika mirovinskih primanja između Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i inozemnih nositelja mirovinskog osiguranja iz Crne Gore, Bosne i Hercegovine - Republika Srpska i Federacija BiH, Republike Srbije i SR Njemačke. Uspostavom razmjene podataka elektroničkim putem smanjeni su materijalni troškovi Zavoda i onemogućena nepripadna isplata mirovinskih primanja.

U 2015. na rješavanju je ukupno bilo 115 567 zahtjeva (prvi i drugi stupanj u postupcima rješavanja o pravu na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u postupcima rješavanja o primjeni mjerodavnog zakonodavstva na osiguranika primjenom uredbi EU, utvrđivanja odstupanja primjenom čl. 16 Uredbe 883/2004 te donošenja rješenja kojima se stavlja izvan snage potvrda A1), od toga je riješeno 93 456, odnosno 80,87%, što je 2,44 postotna boda više nego u 2014. godini. U 2015. podnesena su ukupno 94 523 zahtjeva (prvi i drugi stupanj u postupcima rješavanja o pravu na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u postupcima rješavanja o primjeni mjerodavnog zakonodavstva na osiguranika primjenom

uredbi EU, utvrđivanja odstupanja primjenom čl. 16 Uredbe 883/2004 te donošenja rješenja kojima se stavlja izvan snage potvrda A1), što je 18,15% više od planiranih 80 000.

Prema članku 9. Zakona o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje nadležna je ustanova, ne samo za rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja, već i za određivanje zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti koje se primjenjuje na osiguranika prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i nadležna ustanova za rješavanje o pravu na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Svi poslovi koje Zavod obavlja kao nadležna ustanova prema Zakonu o provedbi uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti su u kontinuiranom porastu, što je rezultat slobode kretanja radnika unutar EU. Tijekom 2015. Zavod je zaprimio 42 264 zahtjeva za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika - izdavanje potvrde A1, što je 29,38% više zaprimljenih zahtjeva nego u 2014. godini. Ukupno je izdana 42 171 potvrda A1, što znači da je riješeno 98,04% zahtjeva. Zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje rješavaju se u roku 24 sata.

U 2015. zaprimljeno je 3 156 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Ukupno je na rješavanju bio 4 481 zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (iz 2014. ostalo je 1 325 neriješenih zahtjeva), od toga je riješeno 2 438 zahtjeva ili 54,41%, odnosno neriješena su ostala 2 043 zahtjeva. U tim preostalim predmetima vodi se upravni postupak pribavljanja potrebnih podataka o svim članovima obitelji od nadležnih inozemnih ustanova. Tijekom 2015. u drugom stupnju ukupno je bilo na rješavanju 2 611 žalbi, a od toga ih je riješeno 1 915 ili 73,34%.

Predstavnici Sektora za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju tijekom 2015. sudjelovali su u radu radnih tijela Administrativne komisije, u radu Stalne međuresorne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti pri Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (primjena propisa EU), u radu Diplomatske akademije pri Ministarstvu vanjskih i europskih poslova i uspješno surađivali s inozemnim nositeljima mirovinskih osiguranja i nadležnim ustanovama za obiteljska davanja i nadležnim ustanovama za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika.

Pravni poslovi

Pravni poslovi obavljali su se u utvrđenim rokovima, uz dinamiku i intenzitet uvjetovan radom sudova i drugih državnih tijela. U okviru pravnih poslova, od planiranih poslova obavljani su poslovi zastupanja Zavoda u postupcima na sudovima, u radnim i drugim pasivnim sporovima pokrenutim protiv Zavoda, poslovi vođenja izvansudskih i sudskih postupaka za naknadu štete i povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja te poslovi vođenja sudskih postupaka u vezi s naplatom dividende, pružanja pravne pomoći u izvansudskom postupku njemačkom nositelju socijalnog osiguranja vezano uz preplatu renti (mirovina), izrade aktuarskih obračuna i obračuna na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju (razmjerni iznos mirovine), poslovi u vezi s popisom i prijavom ratne štete, vođenja registra i evidencija sklopljenih ugovora Zavoda te poslovi kontrole i instruktaže imovinskopravnog poslovanja Zavoda.

Kadrovska politika i ljudski potencijali

Radi usklađivanja akata Zavoda s odredbama Zakona o radu, koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2014., izmijenjen je i Pravilnik o radu. Također, izmijenjen je Statut Zavoda te akti o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji u vezi s prelaskom dijela radnika Zavoda (vještaci, drugi stručnjaci i službenici zaposleni na poslovima vještačenja i u vezi s vještačenjem) od 1. siječnja 2015. u Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Provedeno je stručno usavršavanje radnika Zavoda te određeni oblici izobrazbe radnika pohađanjem seminara, konferencija i savjetovanja, kao i polaganje državnih stručnih ispita i drugih ispita. Zavod je nastavio s provedbom mjera stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa kojima je cilj mladim, nezaposlenim osobama jednogodišnjim stručnim osposobljavanjem omogućiti stjecanje radnog iskustva, odnosno polaganje državnog stručnog ispita.

Ekonomsko – financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje

Financijsko poslovanje i provedba financijske politike Zavoda u 2015. odvijali su se u skladu sa Zakonom o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 36/09, 46/09, 136/12 i 15/15), Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. (Narodne novine, br. 148/14 i 103/15) te podzakonskim aktima. Poslovne knjige Zavoda vodile su se u skladu s proračunskim računovodstvom, u skladu sa Zakonom o proračunu, Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14 i 115/15), a financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 32/11, 136/12, 3/15 i 93/15).

Poslovi nabave u 2015. godini obavljali su se prema planskim dokumentima za 2015. - Planu nabave i Financijskom planu, u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 90/11, 83/13, 143/13, 13/14 - Odluka ustavnog suda RH). U 2015. pokrenuto je 139 postupaka nabave, od toga je pet postupaka nabave bilo velike vrijednosti, 37 postupaka nabave male vrijednosti i 97 postupaka nabave bagatelne vrijednosti. Do 31. prosinca 2015. sklopljeno je 137 ugovora o javnoj nabavi.

Donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola za 2015. kojim su utvrđene aktivnosti koje se planiraju provesti radi rješavanja uočenih nedostataka i slabosti te daljnjeg razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrola, s planiranim rokovima provedbe i odgovornim osobama za njihovu provedbu. U skladu s Planom poduzimane su mjere radi rješavanja uočenih nedostataka pri izradi Godišnjeg izvješća o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, aktivnosti za realizaciju planova za provedbu preporuka iz izvješća Ureda unutarnje revizije, aktivnosti radi provedbe prijedloga Državnog ureda za reviziju te druge mjere radi daljnjeg razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

Radi popunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i sastavljanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti za proračunsku godinu 2015. koordinirani su postupci testiranja dokumentacije i postupanja iz područja planiranja, izvršavanja, javne nabave, računovodstva i izvještavanja te je sastavljeno izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine, koje je zajedno s Izjavom o

fiskalnoj odgovornosti dostavljeno Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava. Poduzimane su aktivnosti za uspostavu procesa upravljanja rizicima.

Započete su aktivnosti radi primjene SEPA pravila i tehničkih standarda u poslovanju Zavoda, uvođenja e-računa kao posebne mjere elektroničkog upravljanja dokumentacijom iz područja financijskog poslovanja te uvođenje kontrolinga u poslovanje Zavoda.

Od planiranih poslova Zavod je sa Središnjim uredom Porezne uprave, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i Gradskim uredom za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje nastavio suradnju i razmjenu podataka elektroničkim putem.

Radi poboljšanja učinkovitosti poslovanja uveden je bar-kod sustav za popis imovine i ukinuto je blagajničko poslovanje.

Radi podmirenja zakonskih i ugovornih obveza Zavoda, tijekom 2015. pravodobno i zakonito podmireno je približno 21 900 računa i naloga, a ispostavljen je 2 541 izlazni račun.

Unutarnja revizija

Tijekom 2015. završene su tri planirane revizije iz poslovnih područja financija i računovodstva, naplate potraživanja u prisilnim postupcima i provedbe prava na doplatak za djecu. U sklopu savjetodavne usluge unutarnje revizije izrađena su još tri izvještaja koji su se odnosili na poslovno područje knjigovodstva: snimka stanja pokrivenosti EBS aplikacijom i otpisi potraživanja na računu Stambenog fonda i predujmova.

U izvještajima unutarnje revizije dano je više od dvadeset preporuka za unaprjeđenje poslovanja. U sklopu aktivnosti praćenja provedbe preporuka iz konačnih izvještaja iz ranijih razdoblja izrađena su dva izvještaja za rukovodstvo Zavoda. Radi praćenja poslova i aktivnosti unutarnje revizije na godišnjoj razini izrađeno je Godišnje izvješće za Ministarstvo financija. Kao dio Izjave o fiskalnoj odgovornosti, sastavljeno je Mišljenje unutarnjih revizora o sustavu financijskog upravljanja i kontrola. Obavljena je procjena rizika u poslovanju te je ažuriran Registar rizika unutarnje revizije.

Planiranje poslova na godišnjoj i trogodišnjoj razini obavljeno je primjenom metodologije strateškog planiranja i procjenom rizika, u suradnji s rukovodstvom, a planovi rada unutarnje revizije doneseni su u skladu s propisanim rokovima.

Stručno usavršavanje unutarnjih revizora ostvareno je sudjelovanjem na 11. seminaru unutarnjih revizora u javnom sektoru, na radionicama i modulima o organizaciji Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i o tome su sastavljeni izvještaji.

Kontrola i nadzor

Poslovi Ureda za kontrolu i nadzor obuhvaćali su nadzor nad obavljanjem svih segmenata poslovanja Zavoda radi ispitivanja pravilnosti obavljanja poslova iz djelatnosti Zavoda i radi otklanjanja uočenih nepravilnosti. Postupci nadzora provodili su se po nalogu ravnatelja, prijedlogu pomoćnika ravnatelja, na traženje državnih institucija (MUP, USKOK, Državno odvjetništvo i dr.) ili po neposrednoj dojavi

građana. Tijekom 2015. zaprimljeno je 665 predmeta, što je za 33,3% više nego u 2014. Od navedenog broja, u 331 predmetu (49,8%) trebalo je provesti postupak nadzora: 122 predmeta (18,35%) odnosilo se na anonimne prijave, 60 (9,02%) na potpisane prijave, 36 (5,4%) na zahtjeve državnih tijela, 36 (5,4%) na pritužbe na rad radnika Zavoda, 14 predmeta (2,1%) na pokretanje kaznenog postupka podizanjem kaznene prijave, 63 predmeta (9,5%) na upite iz stručne službe Zavoda.

Od 331 predmeta u kojima je Ured proveo postupak nadzora na temelju prijave državnih tijela te anonimne ili potpisane prijave građana, u 91 predmetu, u kojem su korisnici ostvarili pravo na temelju invalidnosti, trebalo je obaviti kontrolni pregled i reviziju, u skladu s odredbama članka 126.a Zakona o mirovinskom osiguranju te su predmeti upućeni Samostalnom sektoru za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja Ministarstva rada i mirovinskoga sustava. Od 91 predmeta upućenog na reviziju u Samostalni sektor za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja, nakon revizije je vraćeno 75 predmeta. U 59 predmeta (65%) potvrđena je prethodno donesena ocjena, u sedam predmeta (7,7%) ukinuto je prethodno utvrđeno pravo, u četiri predmeta (4,4%) pravo je smanjeno, u četiri predmeta (4,4%) pravo je prevedeno iz invalidske na starosnu mirovinu pa je obustavljen postupak revizije. U ostalim predmetima u kojima je proveden postupak nadzora postupalo se u skladu sa sadržajem predstavke.

Ured za kontrolu i nadzor redovito je pratio i koordinirao postupanje po predstavkama Pučkog pravobranitelja. U razdoblju od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2015. u Uredu za kontrolu i nadzor zaprimljeno je ukupno 78 predstavki pučke pravobraniteljice, od toga je 69 novih i devet ponovljenih upita. Napominjemo da je na svih 78 predstavki pučkoj pravobraniteljici odgovoreno u zadanom roku od 30 dana. Od 69 novozaprimljenih predstavki, devet se može smatrati utemeljenima. U sedam predstavki stranke su svojim pritužbama požurivale drugostupanjski postupak po pravodobno podnesenoj žalbi, u slučajevima kada drugostupanjsko rješenje nije doneseno u roku od 60 dana od dana predaje žalbe, u smislu članka 121. Zakona o općem upravnom postupku. U dva predmeta riječ je o postupcima za donošenje rješenja o pravu na doplatak za djecu u kojima je prekoračen rok za donošenje rješenja. Budući da su postupci za donošenje rješenja o pravu na doplatak za djecu postupci u kojima sudjeluje više vanjskih subjekata, i s obzirom na velik broj istodobno podnesenih zahtjeva, nije bilo moguće sve zahtjeve obraditi u istom mjesecu te su prekoračeni zakonom propisani rokovi.

Tijekom 2015. godine i nadalje obavljali su se poslovi koordinacije i dodjele ovlaštenja za pristup bazama podataka Zavoda kako bi se kontrolom nad raspodjelom dužnosti i odgovornosti dodijeljenih pojedinom radniku rizici smanjili na najmanju moguću mjeru. Zaprimljena su i obrađena 2 123 zahtjeva za dodatne transakcije.

Ured je također koordinirao i pratio provedbu prijedloga danih u Izvješću Državnog ureda za reviziju o obavljenoj reviziji financijskih izvješća i poslovanja Zavoda. U svibnju 2015. započela je revizija financijskih izvješća i poslovanja Zavoda za 2014. godinu, a u listopadu je Zavodu dostavljeno izvješće Državnog ureda za reviziju u kojem je izraženo bezuvjetno mišljenje.

Poslovi kontrole utvrđuju se godišnjim programom rada koji mora sadržavati terminski plan sastavljen u skladu s načelom ekonomičnosti troškova i vremena. Unutarnje ustrojstvene jedinice koje u Zavodu obavljaju poslove kontrole program rada i terminski plan obavljanja kontrola dostavljaju Uredu za kontrolu i nadzor. Tijekom 2015. godine obavljeno je devet kontrola u područnim službama/uredima iz područja imovinskopravnih poslova. Zaprimiti izvještaji kontinuirano su analizirani kako bi se utvrdile slabosti i propusti u kontroliranim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama te procijenila učinkovitost kontrola unutarnjih ustrojstvenih jedinica koje obavljaju kontrolu.

Poslovi kontrole ekonomsko-financijskih poslova stavljeni su u nadležnost Ureda za kontrolu i nadzor te se kontrola provodi prema potrebi.

Upravljanje i gospodarenje nekretninama

Uz navedene poslove u vezi s provedbom Plana restrukturiranja Zavoda, u 2015. su poduzimane i aktivnosti utvrđene Akcijskim planom donesenim za provedbu Strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje 2014. – 2017.

Od Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom dobiven je na korištenje, bez naknade, objekt u Jastrebarskom za regionalni arhiv Zavoda, površine približno 3000 m² za potrebe Središnje službe, područne službe u Zagrebu i Varaždinu te područnog ureda u Sisku, Karlovcu, Čakovcu, Koprivnici, Bjelovaru i Virovitici. Objekt je stavljen u funkciju i u planiranom roku, u prvoj polovici 2015., preseljeno je arhivsko i registraturno gradivo Zavoda iz zakupljenog poslovnog prostora u Zagrebu na Žitnjaku u novi prostor u Jastrebarskom. Uštede u vezi s korištenjem toga prostora bez naknade u odnosu na ranije zakupljeni prostor veće su od prvotno planiranih i iznose približno 845.000,00 kn godišnje.

Zavod je u 2015. razmatrao mogućnost korištenja i drugih poslovnih prostora iz državne imovine bez naknade za svoje poslovne potrebe, a radi čuvanja arhivske građe, primjerice u Puli te je analiza još u tijeku zbog određenih pravnih i financijskih aspekata.

Nakon požara u Područnom uredu u Puli-Pola 2014., na adresi Trg Portarata 3 i zbog lošeg stanja glavnog objekta od ranije, veći dio poslovanja Područnog ureda u Puli – Pola preseljen je u zakupljeni poslovni prostor, a na adresi Trg Portarata 3 koristi se još samo dvorišni objekt za jedan segment poslovanja Zavoda.

Na inicijativu i u suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava Zavod je sudjelovao u izradi Nacrta prijedloga Zakona o prijenosu vlasništva na domovima umirovljenika koji je upućen Hrvatskom saboru na donošenje. Naime, Zavod je vlasnik ili suvlasnik većine nekretnina u kojima su ustanove - domovi umirovljenika izgrađeni iz sredstava za stambenu izgradnju do 1993. Riječ je o 32 doma umirovljenika, s tim da se za pojedine još utvrđuje vlasništvo. Korisnici tih nekretnina su ustanove-domovi za starije i nemoćne osobe čiji su osnivači Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje posluju u tim objektima. Zavod desetljećima ne koristi te nekretnine i ne naplaćuje naknadu za njihovo korištenje, ali kao vlasnik u vezi s tim nekretninama ima određene obveze, a za to ne raspolaže ni potrebnim financijskim sredstvima. S druge strane, ustanove-domovi

za starije i nemoćne osobe koje koriste te nekretnine nemaju vlasnička prava nad njima, što ih ograničava u poslovanju, a sva njihova ulaganja u te nekretnine su ulaganja u tuđu imovinu. Predloženim zakonom riješilo bi se to dugogodišnje pitanje razdvojenosti vlasničkog pravnog statusa tih nekretnina i njihovog korištenja.

Iz financijskih sredstava namijenjenih za dodatna ulaganja obavljena je većina planiranih dodatnih ulaganja u pojedine nekretnine Zavoda, a od najvažnijih su: rekonstrukcija toplinske podstanice u objektu u Zagrebu, A. Mihanovića 3, zamjena vanjske stolarije u Šibeniku i zamjena dijela aluminijske stolarije u Dubrovniku, instalacija vatrodjave u objektima u Zagrebu, u Tvrtkovoju 5 (zadnja faza) te klimatizacija u objektu Doma umirovljenika u Krapini koji je dan u zakup, zatim u Gospiću, u Požegi, u Slavanskom Brodu i u objektu u Zagrebu, u Tvrtkovoju 5 (jedna od faza).

Tijekom 2015. donesen je novi Pravilnik o zakupu poslovnoga prostora s Uputom za njegovu provedbu koji na puno detaljniji način i u skladu s najnovijim propisima i poslovnom praskom uređuje područje davanja nekretnina Zavoda u zakup. Ostali akti za upravljanje i raspolaganje nekretninama također su revidirani i u završnoj fazi donošenja.

U okviru ostalih redovitih poslovnih aktivnosti u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nekretninama obavljane su različite aktivnosti vezano uz uređenje međusobnih odnosa s određenim zakupcima, najmoprimcima, naplaćivana su potraživanja za korištenje i prodane nekretnine iz ranijeg razdoblja i drugo.

Informatički sustav Zavoda

U 2015. godini nastavljeno je redovito obnavljanje korisničke i infrastrukturne opreme. Intenzivno se radilo na provedbi projekta prelaska na novog pružatelja komunikacijskih usluga (Carnet) na području interneta i WAN mreže, koji je obuhvaćao ugradnju nove opreme i konfiguraciju računalno-komunikacijske mreže, a kao rezultat dobivena je bolja usluga, osobito propusnosti mreže, i to uz nižu cijenu godišnjeg najma. Informatički je podržano preseljenje Područne službe u Puli-Pola u novi poslovni prostor. Proširen je i broj institucija s kojima Zavod razmjenjuje podatke elektroničkim putem radi učinkovitijeg pružanja usluga korisnicima Zavoda.

Javnost rada Zavoda

U 2015. godini osobita pozornost bila je usmjerena približavanju rada Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti. Javnost rada Zavoda osigurana je dostupnošću informacija o radu Zavoda: izravnim kontaktom s osiguranicima putem infotelefona, objavom informacija na internetskim stranicama Zavoda – omogućavanjem korištenja odgovarajućih web-servisa, izdavanjem stručno-informativnih publikacija, brošura i letaka. Najznačajnija aktivnost u interaktivnom odnosu s korisnicima odvijala se u okviru rada Korisničkog infocentra kojim je omogućeno da se na svaki upit pozivatelja odgovori odmah, a kada je potrebno provjeriti i utvrditi

činjenično stanje, odgovara se naknadno, ali u kratkom roku. Medijski su promovirane značajnije aktivnosti u radu Zavoda, kao što je pojačana kampanja „Elektroničke usluge Zavoda i prethodno utvrđivanje staža“ (dva puta godišnje) i druge aktivnosti i događanja u Zavodu. Medijske objave o radu Zavoda praćene su radi pripreme tema značajnih za javnost te zbog evaluacije uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti, a prema analizama objava u 2015. postignut je pozitivan medijski (PR) učinak.

IX. SAŽETAK

1. Uvod

Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Zavoda. U 2015. poslovi su se obavljali u skladu s propisima, Financijskim planom i prema Godišnjem planu Zavoda. Na dan 31. prosinca 2015. u Zavodu je bilo evidentirano 1 228 020 korisnika i 1 413 637 osiguranika, tako da je omjer između te dvije skupine iznosio 1 : 1,15 (u 2012. i 2013. omjer je bio 1 : 1,18, a u 2014. godini 1 : 1,14). Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 38,687 mlrd. kn, a rashodi 38,683 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 36,682 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 94,83%. Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2015., umanjena za porez i prirez, iznosila je 2.237,89 kn, udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2015. iznosio je 38,77%, a prosječna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.481,58 kn ili 42,99% prosječne netoplaće za prosinac 2015. Prosječna starosna mirovina za prosinac 2015. iznosila je 2.469,06 kn ili 42,78% prosječne netoplaće za prosinac 2015., a prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.800,76 kn ili 48,52% prosječne neto plaće za prosinac 2015.

Osim mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke ostvarivanja prava na doplatak za djecu. U 2015. doplatak za djecu koristilo je prosječno 188 236 korisnika, za prosječno 352 785 djece. Doplatak za djecu iznosio je prosječno 374,59 kn po djetetu, a za njegovo financiranje u 2015. utrošeno je ukupno 1,588 mlrd. kn.

Tijekom 2015. Zavodu je podnesen ukupno 469 961 zahtjev za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja, od toga je 451 339 zahtjeva u prvom stupnju, a 18 622 zahtjeva koji se rješavaju u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2015. na rješavanju bilo ukupno 522 145 zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih su riješena 451 263 zahtjeva ili 86,42%.

U Zavodu je nastavljen višegodišnji trend smanjenja broja zaposlenih. Na kraju 2014. u Zavodu su bila zaposlena 2 853 radnika, a na kraju 2015. zaposlen je bio 2 681 radnik, odnosno 172 ili 6,41% manje.

2. Stanje sustava mirovinskog osiguranja međugeneracijske solidarnosti

U 2015. godini ukupno je evidentirano 49 256 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (35 631 starosna i prijevremena starosna mirovina, 2 102 invalidske mirovine i 11 523 obiteljske mirovine), što je manje za 4,41% u odnosu na 2014. godinu.

Prosječni mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine, a korisnika obiteljske mirovine 27 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovine ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 30 godina, a u posljednjih deset godina prosjek se povećao za jednu godinu.

Iako se postupno povećava prosječna dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, zbog postupnog povećanja prosječnog trajanja života i u 2015. godini nastavljen je višegodišnji trend povećanja prosječnog trajanja korištenja mirovine: prosječno korištenje starosne mirovine iznosi 20 godina i 5 mjeseci, invalidske mirovine 18 godina i 8 mjeseci, a obiteljske mirovine 17 godina i 10 mjeseci.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (251 571 odnosno 22,16%), a udio korisnika mirovina u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje.

Od ukupno 1 228 020 korisnika mirovina, u koje su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirana su 775 692 (63,17%) korisnika starosne mirovine i u taj broj uključeno je i 86 940 korisnika kojima je s navršenom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvario je 207 271 korisnik (16,88%), a obiteljsku mirovinu 245 057 korisnika (19,95%).

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2015., umanjena za porez i prirez, iznosila je 2.237,89 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2015. (5.772 kn) iznosio je 38,77%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.481,58 kn ili 42,99% prosječne netoplaće za prosinac 2015.

Zbog neznatnog, odnosno negativnog rasta plaća i potrošačkih cijena mirovine se nisu usklađivale tijekom 2014. i u prvoj polovici 2015. godine, a od 1. srpnja 2015. usklađene su za 0,30%.

3. Ustrojstvo Zavoda, ljudski potencijali i informacijska tehnologija Zavoda

Ustrojstvo

Zavodom, prema Zakonu, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda. Ravnatelj ima zamjenika te šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, kadrovske i opće poslove, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz njihova djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svoga djelokruga predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenika i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, smještenu u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom smještene u gradovima – sjedištima županija i ispostave (92), smještene u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

Ljudski potencijali

U 2015. godini donesena je Strategija upravljanja ljudskim potencijalima u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje za razdoblje od 2015. do 2020., koja je odredila smjernice i prioritetne ciljeve u području upravljanja i razvoja ljudskih potencijala. S obzirom na to da je Zavod javna ustanova, navedena Strategija Zavoda oslanja se na Strategiju razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine i Zavod će akcijski plan za njezinu provedbu usklađivati s akcijskim planom provedbe Strategije donesene za javnu upravu jer je i Zavod javna ustanova.

Donesen je Plan školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015., provedeno je stručno usavršavanje radnika Zavoda pohađanjem seminara, konferencija, radionica i savjetovanja koja su pohađala 92 radnika, provedeno je informatičko osposobljavanje te usavršavanje iz područja javne nabave. Pet radnika Zavoda polagalo je ispite potrebne za obavljanje poslova određenog radnog mjesta (za arhivara, rukovatelja centralnog grijanja, zaštitu na radu), a državni stručni ispit polagalo je 11 radnika Zavoda i 115 polaznika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

U 2015., u odnosu na 2014., broj zaposlenih smanjen je za 6,41%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 234 radnika. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom preuzeo je s danom 1. siječnja 2015. ukupno 98 radnika, na temelju članka 11. stavka 3. Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja. Za ostalih 136 radnika prestao je ugovor o radu zbog odlaska u mirovinu (62,2%), zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu (25,2%) i ostalih načina prestanka ugovora o radu (12,6%). Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2015., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2015. prema javnim natječajima iz 2015., na temelju suglasnosti Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, zaposleno je 56 radnika, i to: na poslovima VSS 39 i na poslovima VŠS 17 radnika. Osim navedenih 56 radnika, u 2015. zaposlena su i tri radnika javnim natječajima provedenim u 2014. i tri radnika primjenom instituta premještanja službenika iz državne službe.

Na dan 31. prosinca 2015. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama/uredima i Središnjoj službi bilo je zaposleno 2678 radnika na neodređeno vrijeme i tri radnika na određeno vrijeme – ukupno 2681 radnik.

Informacijska tehnologija

Tijekom 2015. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno na tri područja:

- Izrada i održavanje postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda).
- Razmjena podataka s drugim institucijama
- Razmjena podataka s drugim državama.

Prioritetni cilj u području systemske podrške je osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti informacijsko-komunikacijske mreže Zavoda: središnjeg računala, poslužitelja, osobnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (Oracle, DB2, IMS), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka (backup), antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte, aplikativno-kolaboracijske platforme/intraneta. Osim održavanja neprekinutog rada, odrađene su i aktivnosti na unaprjeđenju sustava te prilagodbe pojedinih instalacija novim verzijama softvera i hardvera. Također, cilj je bio i prilagoditi informatičke resurse zahtjevima i potrebama korisnika i njihovih projekata.

Započela je migracija postojećeg operativnog sustava (MS Windows 7) na operativni sustav MS Windows 10 i zamjena paketa alata MS Office 2010 na MS Office 2013 na 720 novonabavljenih računala u informatičkoj mreži Zavoda, što podrazumijeva i prilagodbu računala za svakog pojedinog korisnika (prema ovlaštenjima za pojedine aplikacije, korištenje e-mail sustava) i kopiranje svih korisničkih podataka na novoinstalirano računalo.

U 2015. godini s drugim subjektima (pošta, banke, FINA, REGOS, javni sektor, nositelji mirovinskog osiguranja iz drugih država i domovi umirovljenika) razmijenjeno je više od 23 000 datoteka.

Na temelju registriranih prijava u servisnom centru, tijekom 2015. godine realizirano je 20 885 zahtjeva korisnika informatičke opreme Zavoda u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i premještanjem korisničke informatičke opreme, detekcijom i otklanjanjem kvarova, pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranjem korisničkih računa i dodjelom ovlasti za informatičke usluge.

4. Upravljanje Zavodom - rad Upravnog vijeća Zavoda

U 2015. Upravno vijeće održalo je 11 sjednica (od toga šest elektroničkim putem), a razmotreno je ukupno 45 točaka dnevnog reda.

Vezano uz *opća pitanja*, Upravno vijeće donijelo je Godišnji plan Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2015. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2014. koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda* Upravno vijeće donijelo je Privremeni financijski plan Zavoda za prvo tromjesečje 2016. godine, kao sastavni dio državnog proračuna Republike Hrvatske te Izmjene i dopune Financijskog plana Zavoda za 2015. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o godišnjem financijskom poslovanju Zavoda za 2014. te Izvješće o financijskom poslovanju Sredstvima doplatka za djecu za razdoblje siječanj - prosinac 2014. godine.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2015. i 1. srpnja 2015.

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

5. Ostvarivanje prava i rad stručne službe Zavoda

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku

Tijekom 2015. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 522 145 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje, doplatka za djecu te matična evidencija, prvi i drugi stupanj), a ukupno su riješena 451 263 zahtjeva ili 86,42%.

U 2015. godini u Zavodu se vodilo ukupno 25 707 drugostupanjskih postupaka, u koje su uključeni i postupci za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su podaci i o žalbama na rješenja o priznavanju prava na doplatku za

djecu primjenom uredbi Europske unije. Od ukupnog broja predmeta riješena su 18 054 ili 70,23%, a neriješena su ostala 7 653 predmeta ili 29,77%.

Tijekom 2015. zaprimljeno je ukupno novih 1 429 tužbi na drugostupanjska rješenja Zavoda (ukupno tuzemno osiguranje, primjena uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te doplatak za djecu) te je na rješavanju bilo ukupno 1 778 pokrenutih upravnih sporova, što je smanjenje za 1,06% u odnosu na 2014. godinu.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

U 2015. godini u tuzemnom osiguranju je u prvom i drugom stupnju bilo ukupno na rješavanju 159 055 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljena su 130 664 nova zahtjeva, što je manje u odnosu na 2014. godinu kada je bilo zaprimljeno 142 829 novih zahtjeva. Od ukupnog broja zahtjeva u 2015. riješeno je 114 349 zahtjeva ili 71,92%, a na kraju izvještajnog razdoblja je na rješavanju ostao 44 661 zahtjev.

Provedba međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U 2015. godini na rješavanju je ukupno bilo 115 567 zahtjeva, a od toga je riješeno 93 456 zahtjeva odnosno 80,87%, što je 2,44% više nego u 2014. godini. U provedbi pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora ukupno je bilo na rješavanju 56 607 zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja. Od ukupnog broja riješeno je 36 829 zahtjeva ili 65,06%.

Također, Zavod je zaprimio 42 264 zahtjeva za izdavanje potvrde A1 i od toga je riješen 42 171 zahtjev ili 99,78%, uz napomenu da se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u roku 24 sata. U 2015. zaprimljeno je 3 156 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Iz 2014. ostala su neriješena 1 325 zahtjeva, tako da je tijekom 2015. ukupno na rješavanju bio 4 481 zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Od ukupnog broja riješeno je 2 438 zahtjeva ili 54,41%.

Tijekom 2015. godine na rješavanju je bilo ukupno 2 607 žalbi na rješenja donijeta primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Od toga su 904 žalbe ostale iz 2014. godine, a 1 703 žalbe su zaprimljene u 2015. godini. Riješeno je 1 913 žalbi, što je 73,38% izvršenja. U 2015. godini zaprimljeno je devet (9) žalbi na rješenje o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU i od toga je do kraja godine riješeno šest (6) žalbi.

Rješavanje o pravima na doplatak za djecu

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2015. godini na rješavanju je u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bilo 243 017 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 240 955 zahtjeva ili 99,15%, a neriješena su ostala 2 062 zahtjeva ili samo 0,84%.

Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Tijekom 2015. godine u matičnoj evidenciji bilo je evidentirano 1 413 637 aktivnih osiguranika. Novim Zakonom o mirovinskom osiguranju znatno je unaprijeđen sustav e-prijava i usluga je proširena na sve kategorije obveznika i osiguranika. Omogućeno je automatsko ažuriranje e-prijava u bazama Zavoda. Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 82,5%. Isto tako, Zavod je svojim korisnicima omogućio uvid u osobne podatke, podatke o radnopravnom statusu te izdavanje ERPS potvrda putem sustava e-građani.

Redovito su se obrađivale sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima, a obuhvat prijava o stažu i plaći bio je jedan od prioritetnih poslova matične evidencije.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva osiguranika i prijavno-odjavni podaci. Tijekom 2015. riješeno je ukupno 5 418 zahtjeva za utvrđivanje staža te 5 091 zahtjev za utvrđivanje svojstva osiguranika.

Na dan 31. prosinca 2015. u matičnoj evidenciji bilo je zabilježeno 20 818 osiguranika poljoprivrednika. U Bazi podataka osiguranika na dan 31. prosinca 2015. evidentirano je 57 696 aktivnih osiguranika obrtnika. Na dan 31. prosinca 2015. evidentirana su 20 884 aktivna osiguranika samostalnih profesionalnih djelatnosti te su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave i

postupci utvrđivanja stjecanja odnosno prestanka svojstva osiguranika. U produženom osiguranju bila su tijekom 2015. godine 6 433 osiguranika.

U 2015. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješena su 862 predmeta, a u postupku revizije predmeta o prizatom svojstvu odnosno stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. ZOMO-a, riješena su ukupno 4 722 predmeta.

Imovinskopravno poslovanje

U području imovinskopravnih poslova, stručne službe Zavoda kontinuirano rješavaju predmete naknade štete u vezi s ozljedama na radu ili izvan rada, naknade štete kao posljedice rata (ratne štete), obavljaju poslove u vezi s naplatom nepripadnih isplata mirovinskih primanja (stjecanja bez osnove), naplatom doprinosa, zastupanjem Zavoda u pasivnim sporovima, vode postupke u vezi s raskidom ugovora i povratom neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada i djece sa smetnjama u psihičkom ili fizičkom razvoju, obavljaju poslove pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja i vode postupke u vezi s otpustom iz državljanstva Republike Hrvatske.

Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2015. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničkom poštom, objavu podataka i informacija u Narodnim novinama, publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćavanje radnika Zavoda obavljalo se preko oglasnih ploča i dostupnošću informacija preko intranetske mreže Zavoda i sl.

U sklopu odnosa s *medijima*, Zavod je javnosti priopćavao aktualne informacije o radu i poslovanju, o radu njegovih tijela te o radu stručne službe. Na svakodnevne upite iz medija odgovaralo se isti ili sljedeći dan, odnosno prema traženju, organizirane su konferencije za medije i nastupi čelnika i stručnjaka iz Zavoda u medijima, itd.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. putem infotelefona, internetske stranice Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. Putem *infotelefona* u 2015. primljeno je 35 927 poziva. U 2015., *internetsku stranicu Zavoda* posjetila su 3 037 554 posjetitelja, što je u odnosu na 2014. godinu (u kojoj je bilo 3 019 428 posjeta) više za 18 126 posjeta. Uz Korisničke stranice, najzanimljivije rubrike bile su: Doplatak za djecu, Kada mogu u mirovinu, Tiskanice, Najčešća pitanja, Podnošenje zahtjeva, Prava iz mirovinskog osiguranja te Kontakti. Otvaranjem profila Zavoda na Facebooku i Twitteru, u 2015. godini rad Zavoda mogao se pratiti i preko društvenih mreža. U rubrici Pitanja, elektroničkim putem (e-mail) je u 2015. godini postavljeno i odgovoreno na 6 361 pitanje.

Zavodu su u 2015. bila podnesena i riješena 33 *zahtjeva prema Zakonu o pravu na pristup informacijama*. Najveći broj zahtjeva odnosio se na traženje informacije vezano uz stanje, odnosno rješavanje konkretnog mirovinskog predmeta. Svi zahtjevi obrađeni su, a odgovori su dani na način i u roku (15 dana) utvrđenom Zakonom.

6. Financijsko poslovanje

Financijsko poslovanje Zavoda

Ukupni prihodi Zavoda za 2015. ostvareni su u iznosu od 38.687.040.609 kn, a ukupni rashodi u iznosu od 38.683.352.235 kn.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 36.682.068.522 kn, čine 94,83% ukupnih rashoda i 100,37% planiranih rashoda za mirovine i mirovinska primanja. U odnosu na 2014. veći su za 0,87%.

Financijski rashodi za 2015. godinu iznosili su 39.588.343 kn, od toga se 39.326.073 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 262.270 kn su ostali financijski rashodi Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa i zatezne kamate).

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 67.850 kn, a odnose se na školarine prema Planu školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog osposobljavanja radnika Zavoda.

Rashodi poslovanja (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2015. iznosili su 352.985.920 kn, što čini 96,43% planiranih rashoda poslovanja, a u odnosu na 2014. godinu manji su za 4,05%, tj. 14.892.794 kn. Rashodi za zaposlene u 2015. iznosili su 267.561.116 kn i čine 97,40% planiranih rashoda za zaposlene, tj. 0,69% ukupnih rashoda Zavoda.

Materijalni rashodi u 2015. iznosili su 85.424.804 kn i čine 93,51% planiranih materijalnih rashoda. U odnosu na 2014. veći su za 0,83%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,22%. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2015. iznosili su 10.759.488 kn i čine 85,96% planiranih rashoda.

Poslovanje sredstvima za doplatu za djecu

Od 2015. sredstva za doplatu za djecu planiraju se unutar Razdjela 086 Ministarstva rada i mirovinskoga sustava – Glava 20 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Ukupni prihodi u 2015. ostvareni su u iznosu od 1.588.488.159 kn i čine 98,06% ukupnih planiranih prihoda. U odnosu na 2014. godinu manji su za 3,11%.

Ukupni rashodi za 2015. ostvareni su u iznosu od 1.588.488.159 kn.

7. Portfelj Zavoda

Nominalna vrijednost ukupnog portfelja Zavoda na dan 31. prosinca 2014. iznosila je 2.082.478.296,00 kn. Tijekom 2015. nominalna vrijednost portfelja smanjena je za 181.053.214,00 kn te je stanje portfelja na dan 31. prosinca 2015. prema nominalnoj vrijednosti iznosilo 1.901.425.082,00 kn.

U 2015. od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 23.528.923,94 kn, od toga s osnove naplate dividende 21.429.475,22 kn te od prodaje portfelja 2.099.448,72 kn.

Na dan 31. prosinca 2015. ukupna potraživanja vezana uz portfelj Zavoda iznosila su 157.365.099,51 kn, od toga se 151.316.214,27 kn odnosilo na potraživanja po osnovi prodaje dionica ili udjela (od toga su potraživanja od CERP-a iznosila 148.988.698,13 kn), 5.987.921,82 kn na potraživanja po osnovi dividendi te 60.963,42 kn na potraživanja po osnovi odobrenih zajmova trgovačkim društvima radi osiguranja redovitog poslovanja.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja Kapitalnog fonda d.d., a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima. Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje Kapitalnim fondom koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine Fonda, umanjene za financijske obveze. U 2015. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 16.248.643 kn. U 2015. godini Kapitalni fond ostvario je neto dobitak u iznosu od 1.551.514 kn i sveobuhvatnu dobit u iznosu od 26.535.158 kn. Vrijednost imovine Fonda porasla je u 2015. godini za 22,8 milijuna kuna ili 2,1%.

8. Osvrt na izvršenje Godišnjeg plana Zavoda za 2015.

Godišnjim planom Zavoda za 2015. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatu za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda). Svi ključni planirani poslovi obavljani su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

* * *